

14.11.2012

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

19 – 2012

Kokousaika: 14.11.2012 klo 16.00 – 21.14

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan
asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro.

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

19 – 2012

Mötestid: 14.11.2012 kl 16.00 – 21.14

Mötesplats: Gamla Råduset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragningslis-
ta i vilka någon har yttrat sig.

14.11.2012

373 §.....	5
Esityslistan asia nro 5	5
TALOUSARVIOEHDOTUS VUODELLE 2013 JA TALOUSSUUNNITELMAEHDOTUS VUOSILLE 2013–2015	5
Kaupunginjohtaja Pajunen	5
Valtuutettu Rautava	9
Valtuutettu Rauhamäki	10
Valtuutettu Kousa	13
Valtuutettu Bergholm	16
Valtuutettu Puhakka.....	18
Ledamoten Thors.....	20
Valtuutettu Valpas.....	23
Valtuutettu Kolbe	26
Valtuutettu Ebeling.....	29
Valtuutettu Hakanen	31
Ledamoten Oker-Blom (replik).....	36
Valtuutettu Ojala (vastauspuheenvuoro).....	37
Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro).....	37
Valtuutettu Arhinmäki.....	38
Valtuutettu Koskinen.....	39
Valtuutettu Luukkainen	41
Valtuutettu Modig (vastauspuheenvuoro)	42
Valtuutettu Ojala (vastauspuheenvuoro).....	42
Valtuutettu Luukkainen (vastauspuheenvuoro).....	43
Valtuutettu Sinnemäki.....	43
Valtuutettu Peltola.....	44
Valtuutettu Pakarinen	46
Valtuutettu Virkkunen (vastauspuheenvuoro)	47
Valtuutettu Männistö	47
Valtuutettu Muurinen.....	49
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	51
Valtuutettu Näre.....	51
Valtuutettu Karhuvaara	52
Valtuutettu Vikstedt.....	54
Valtuutettu Abdulla.....	55
Valtuutettu Saarnio	56
Valtuutettu Paavolainen.....	57
Valtuutettu Autti	59
Valtuutettu Saarnio (vastauspuheenvuoro).....	60
Valtuutettu Soininvaara.....	61
Valtuutettu Autti (vastauspuheenvuoro).....	62
Ledamoten Wallgren (vastauspuheenvuoro)	62

14.11.2012

Valtuutettu Ojala	62
Valtuutettu Vainikka	64
Valtuutettu Vesikansa	65
Valtuutettu Sumuvuori	66
Valtuutettu Asko-Seljavaara	68
Valtuutettu Urho (vastauspuheenvuoro)	69
Valtuutettu Hakanen	69
Valtuutettu Ingervo.....	71
Valtuutettu Huru.....	72
 377 §.....	 74
Esityslistan asia nro 9	74
VALLILAN KORTTELIN 22532 JA KATUALUEEN ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN (NRO 12090)	74
 Valtuutettu Hakanen	 74
Valtuutettu Peltola.....	75
Apulaiskaupunginjohtaja Penttilä.....	75
Valtuutettu Holopainen	76
Valtuutettu Soininvaara.....	77
Valtuutettu Hakanen	78
Valtuutettu Ylikahri (vastauspuheenvuoro)	79
Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro).....	79
Valtuutettu Helistö.....	79
Valtuutettu Ojala	80
 378 §.....	 81
Esityslistan asia nro 10	81
RUOTSINKIELISEN KOULUVERKON UUDISTAMINEN	81
 Apulaiskaupunginjohtaja Viljanen	 81
Ledamoten Björnberg-Enckell	85
Ledamoten Wallgren.....	86
Ledamoten Björnberg-Enckell (replik).....	88
Valtuutettu Hakanen	89
Valtuutettu Pakarinen	90
Valtuutettu Peltola.....	91
Ledamoten Thors.....	91
Valtuutettu Kolbe	93
Valtuutettu Brax	93
Ledamoten Björnberg-Enckell	94
Apulaiskaupunginjohtaja Viljanen	95
Valtuutettu Virkkunen.....	96

14.11.2012

Valtuutettu Ojala	96
Ledamoten Thors.....	97
Valtuutettu Lipponen.....	98
Ledamoten Wallgren.....	98
Ledamoten Thors.....	99
Valtuutettu Brax	99
Valtuutettu Virkkunen.....	100
Ledamoten Zilliacus-Tikkanen	100
Valtuutettu Virkkunen.....	100
Ledamoten Wallgren.....	101
Ledamoten Thors.....	101
Valtuutettu Modig.....	102
Ledamoten Wallgren.....	102

14.11.2012

373 §

Esityslistan asia nro 5

TALOUSARVIOEHDOTUS VUODELLE 2013 JA TALOUSSUUNNITELMAEHDOTUS VUOSILLE 2013–2015

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Käyn muutamalla kalvolla läpi yleistä taloustilannetta ja erityisesti suhteessa nyt päätökseen tulevaan talousarvioon ja taloussuunnitelmaesitykseen nähden. Pahoittelen, jos kalvoja menee nopeaan tahtiin, nämä ovat kaikki sitten saatavissa tietenkin, mutta joitakin keskeisiä asioita.

Ensimmäinen puitetekijä, joka kannattaa muistaa, kun tänään tässä ja nyt teemme talousarviota Helsingin kaupungille ensi vuodeksi, on se, että meillä on hyvin monia rakenteellisia puitetekijöitä, jotka tuovat epävarmuutta kaupungin kokonaisuuden ohjaamiseen, ihan lähitulevaisuudessaakin varmaan, mutta vähintäänkin keskipitkällä aikavälillä, eli kuntarakennepuhtaus, seutuhallinto, sosiaali- ja terveydenhuollon rakennepuhtaus, liikelaitosten yhtiöittäminen ja se, että entistä enemmän meidän palvelujemme maailmaa ohjataan erilaisten takuiden ja mitoitusten välillä. Tämä aina vähintäänkin tarkoittaa sitä, että tuleva ensi vuonna aloittava valtuusto näiden asioiden äärellä joutuu entistä enemmän käyttämään aikaa.

Sitten yleisestä kansantalouden kehityksestä. Ehkä keskeisin asia, kun menemme vuodelle 2013, on se, että finanssikriisi ja siitä seuranneet muut kriisit, euron kriisi ja niin edelleen, johtivat siihen, että 2009 taloutemme romahti, mutta juuri tämän hetken suhdanne-ennuste on sellainen, että varsin niukan talouskasvun, jos talouskasvua ollenkaan, maailmassa joudumme elämään, ja jos tässä viimeisimpiä ennustelaitoksen ennusteita katselee, niin todellakin tämän vuoden keväästä katsoo ennusteita tulevalle vuodelle 2013, niin näyttää, että jatkuvasti jossain määrin heikentyvän talouskasvun maailmassa elämässä. Tällä hetkellä todellakin nyt viimeisimmässä mennään jo alle 1 %:n talouskasvuun.

14.11.2012

Työttömyydessä ei dramaattisia muutoksia sinällään ole vielä ollut näköpiirissä, ja se sinällään on tietenkin hyvä asia. Jos Helsingin kaupungin kannalta työttömyyden ja tehtyjen työtuntien määrän kehitystä katsoo, niin meillä tällä hetkellä kaupungin palveluvaltaisuus on toiminut sen puolesta, että työttömyys on suhteellisen vakaalla tasolla.

Sitten keskeinen asia, kun taloutta suunnittelemme, on se, että miten julkinen talous kokonaisuudessaan, mitkä ovat valtiovallan toimenpiteitä ja onko sieltä kautta tulossa lisäleikkauksia. Silloin keskeisenä asiana on tietenkin hallitusohjelman perälaute ja se, että pysymmekö yhdessä siinä tavoitteessa, että valtiovelan bruttokansantuoton osuus ei kasva vuoden 2015 jälkeen. Sitten oikeastaan se väistämätön tekijä, että jos perälaute on pettämässä, niin missä määrin näitä vaikeita päätöksiä ja leikkauksia siirretään kuntien kontolle. Yksi puitetekijä myös kuntasektorin osalta kokonaisuudessaan on se, että näyttää vahvasti siltä, että kuntien oma velkataakka tulee lähivuosien aikana kasvamaan ja voi sanoa varsin merkittävästi.

Sitten Helsingin kaupungin taloustilanteeseen. Perusviesti: talous on rahoituksellisessa epätasapainossa. Tämä varmastikaan kenellekään valtuutetulle ei ole millään tavalla uusi asia. Siitä seuraa, että tilanteen tasapainottamista on jatkettava, toimintamenojen kasvun on oltava maltillista lähivuosina ja investointitaso on mitoitettava kestäväille pohjalle. Keskeistä kuitenkin on se, että meillä on uusia merkittäviä, voi sanoa hienoja, ennen kaikkea asuntoalueita lähtenyt liikkeelle ja lähdössä liikkeelle. Tavoitteena on tietenkin, että pystyisimme näitä alueita ja niiden perusinvestointeja viemään aiemmassa aikataulussa eteenpäin.

Toimintamenojen kasvu pidemmällä aikajänteellä. Ei siitä sen enempää, mutta voisi sanoa, että huolestuttava asia on se, että vuonna 2009 verrattuna valtakunnalliseen kuntien keskiarvoon meillä menot kasvivat huomattavasti voimakkaammin. Sitten olemme tasapainottaneet menokasvua, ja nyt vuonna 2011 Helsingin kaupungin menokasvu oli 2,5 %, kun se kuntasektorilla kokonaisuutena oli 4 %. Nyt tämän hetken ennusteiden mukaan näyttää siltä, että tavallaan se etu, minkä suhteessa Suomen muihin kuntiin olemme saavuttaneet 2011, tulisi syödyksi 2012, eli tämän hetken ennusteen mukaan näyttää siltä, että meidän menokasvumme tulee tänä vuonna merkittävästi ylittämään kuntasektorin keskimääräisen menokasvun. Se sinänsä tietenkin on hyvin hälyttävä asia.

Sitten talousarvioon ja taloussuunnitelmaan. Perusasiat, veroprosenttihan tullaan päättämään, niin kuin käsittelyjärjestyksestä tai sen muutoksesta äsken ilmeni, tämän talousarviokeskustelun jälkeen, ja esitys on siis, että veroperusteet pysyvät entisellään niin kunnan tuloveron

14.11.2012

kuin kiinteistöveroprosenttienkin suhteen. Yhteisöveron tuotoksi on arvioitu 275 miljoonaa euroa. Tässä taulukossa ilmenee sitten eri verotulolähteiden arvioidut kertymät tulevina vuosina verrattuna muutamaan viime vuoteen. Keskeistä on havaita se, että verotulo eli tulokertymän kasvu on selkeästi alhaisempaa tai kasvuprosentti on pienempi kuin menojen kasvuennusteet ovat. Viitataan tuohon aikaisempaan, eli menokehityksen hallitseminen on koko taloussuunnitelmakaudella, näin väitän, hyvin keskeisessä asemassa.

Talousarvion 2013 lähtökohdat valmistelussa olivat seuraavat. Tulonäkymät edellyttävät vastuullista taloudenpitoa ja rahoituksellisen epätasapainon korjaaminen edellyttää kustannustason nousua merkittävästi alhaisempaa menokasvua taloussuunnitelmakaudella. Jos verrataan menokasvua toimintamäärärahoissa, niin vuonna 2013 se on 3,4 % tämän vuoden talousarvioon nähden, ja vuosina 2014 ja 2015 on varauduttu 2,4 %:n vuosittaiseen kustannustason nousuun.

Äskeisessä vertailussa oli menokasvu 2011, 2012 ja sitten tästä eteenpäin, niin tämän vuoden ennusteeseen nähden menot kasvaisivat vuonna 2013 vähän yli 2 %, mutta jo vuoteen 2011 verrattuna 7,6 %. Verotulot kasvaisivat vuoteen 2011 verrattuna vain 3,3, %. Investointimenot näyttävät tämän talousarvion tultua kaupunginvaltuuston päätettäväksi suhteellisen tasaisilta, ei suuria muutoksia investointitasoissa. Tällä talousarviolla ja taloussuunnitelmalla toteutuu edelleenkin se, että rahoituksellinen epätasapaino tulee jatkumaan, ja se näkyy siis kaupungin velkaantumisen lisääntymisenä.

Vuosikatekysymys. Perusero kaupunkikokonaisuuden ja kaupunkien perustoimintojen välillä jatkuu, eli kaupungin erottava tekijä, perustoimintojen vuosikatteen ja kaupunkikokonaisuuden eli liikelaitoksilla lisätyn kaupungin vuosikatteen ero, tietenkin ei ihan kokonaan, mutta hyvin suurelta osalta selittyy Helsingin Energian hyvällä tuloksella. Tuloskehitys on tuossa taululla esitetty. Tällä hetkellä Helsingin Energian vakaa käsitys sähkömarkkinoiden ja energiatuotannon talouden tulevaisuudesta on se, että tuottokyky tulee heikkenemään. Tuossa taululla näette ne arvioidut luvut.

Sitten talousarvion eräitä tunnuslukuja. Perusasia tuossa erikseen otettu. Vuosikate, riittääkö se poistoihin perustoiminnan osalta, niin ei riitä, eli kaupungin perustoiminta eli lähinnä palveluiden kokonaisuus tarkoittaa sitä, että kaupungin perustoiminnan tuloilla ei kyetä eikä ole kyetty viime vuosinakaan kattamaan kaupungin perustoiminnan menoja, mutta kun lisätään liikelaitokset mukaan, ollaan lähellä tasapainoa, eli tämän vuoden 3/12-ennusteen mukaan ollaan jotakuinkin siinä tilanteessa, että vuosikate tulisi tänä vuonna kattamaan poistot. Tulevinakin

14.11.2012

vuosina näillä tämän talousarvion ja taloussuunnitelman mukaisilla luvuilla lähellä tätä tuloslaskelmallista tasapainoa ollaan, mutta niin kuin mainittu, rahoitus on se, joka on ongelma, eli velkaantuminen, johtuen siitä, että investointitasomme on pitkällä aikajänteellä mitattuna erittäin korkealla tasolla. Merkittävä osa investointien rahoituksesta joudutaan kattamaan velan lisäyksellä. Tässä vastaavat rahoituslaskelmaluvut ja ennen kaikkea sitten tuo pitkäaikaisten lainojen lisäys- ja vähennysarviot. Niiden nettoluku kertoo miljoonamäärissä, mitä arvioimme velkaantumisen lisääntymisen määräksi talousarviovuonna ja taloussuunnitelmakaudella.

Lopuksi vielä pari sanaa investoinneista. Investointien kokonaistaso siis pysyy jotakuinkin tasaisena. Ei nousua eikä merkittävää laskua. Keskeiset kolme osa-aluetta selittämässä korkeaa investointitasoa. Joukkoliikenteen perusinvestoinnit ovat korkealla tasolla ja talonrakennusinvestointien taso on nousussa. Hyvin tuttu asia teille: sisäilmaongelmien kiinteistöjen määrä näyttää jatkuvasti kasvavan. Kolmantena uusien alueiden investointitaso kasvaa. Nämä kolme asiaa selittävät hyvin suuren osan tästä meidän investointien korkeasta tasosta.

Jos investointityypeittäin katsoo, niin siellä todellakin talonrakennusinvestointeihin 136,5 miljoonaa euroa ensi vuonna on budjetoitu. Kadut, liikenneväylät ja radat 109,6 miljoonaa. Sitten omana eränään liikelaitosten investoinnit. HKL on tätä joukkoliikenneinvestointia, ja Energia kuitenkin toimintansa volyymiin nähden varsin maltillisella investointitasolla vielä ensi vuonna. Tässä näkyy eriteltynä liikelaitokset ja muut investoinnit ja kaupunki-investointien kokonaisuus. Siitä näkee selkeästi tämän nousevan investointikäyrän. Muistaen sen, että vuonna 2008 valmistui Vuosaaren satama, joka oli siihen nähden meidän huippuinvestointimme, niin olemme sitäkin korkeammalla tasolla kuin Vuosaaren investoinnin huippuaikaan.

Tuossa liikelaitosten investointitasot. Helsingin Energialla näyttää olevan voimakkaasti kasvava investointitarve. Selittävänä tekijänä tietenkin sitten se, että alkaa tuon taloussuunnitelmakauden loppuaikana tulla nämä Helsingin Energian kehitysohjelman mukaiset investoinnit ja niiden rahoitus vastaan. HKL:n investoinnit näyttäisivät olevan korkealla tasolla. Sitten eräitä suurimpia investointeja 2013 kulutuksen mukaan. En lähde tuota listaa sen enempää käymään läpi. Sitten vastaava listaus koko taloussuunnitelmakaudella. Keskeistä on, että nämä äsken mainitut kolme suurta osa-aluetta myös näissä erillisissä investointihankkeissa tulevat hyvin esille.

Arvoisat valtuutetut.

14.11.2012

Aivan lopuksi se, että kun meillä on merkittäviä investointeja, toimitiloja, liikuntapaikkoja, niin tavoitteena tietenkin on, että kaupunki kehittyy tasapainoisesti. Investoinnit ja meidän toiminnallinen painopisteemme on kaikkialla kaupungissa. Tämä kuva on osoittamassa sitä, että hankkeet todellakin ovat eri puolilla, niin kuin asukkaatkin, kaupunkialuetta.

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tässä katsaus talousnäkyymiin.

Valtuutettu Rautava

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Olemme sen edessä, että tämä valtuusto on hyväksymässä ja käsittelemässä viimeistä talousarviota tällä valtuustokaudella. Muutamia asioita otan esille. Tällä kertaa näkyy ensimmäistä kertaa myös budjetissa tämän tasavallan suurin organisaatiouudistus eli sosiaali- ja terveys-toimen yhdistäminen. Se on asia, josta on puhuttu kuulemma täällä kaupungilla jo yli 20 vuotta ja sanottu, että "pitäisi tehdä". Nyt vihdoinkin tämä valtuusto on sen sitten saanut aikaiseksi, tosin se ei tarkoita, että tämä homma on vielä purkissa, vaan se kyllä jättää töitä myös seuraavalle valtuustolle ja seuraaville neljälle vuodelle, jotta se onnistuu ja toteutuu myös käytännössä.

Toisena asiana otan esille sellaisen asian, joka ehkä ei ole mennyt sitten niin hyvin, mitä olisi voinut odottaa, ja se liittyy tähän rakentamispuoleen ja siellä ennen kaikkea päiväkotihin ja kouluihin, joissa olemme painiskelleet kosteusongelmien kanssa vuosikausia. Esimerkiksi sosiaalilautakunnan puheenjohtaja on usean vuoden ajan ottanut esille, että miksi emme käytä kevyempiä ratkaisuja ja esimerkiksi niin sanottua moduulirakentamista päiväkotien osalta, jolloin monessa tapauksessa voitaisiin päästä irti näistä tämän tyyppisistä ongelmista. Tällä kertaa kaupunginhallituskäsittelyssä tänne talousarvioon kirjattiinkin, että tulisi etsiä ja toteuttaa nykyistä taloudellisempia ja laadukkaampia ratkaisuja esimerkiksi moduulirakentamisen avulla.

Tämä on sen takia aika hankala kysymys – me olemme törmänneet monessa muussakin asiassa, muun muassa valtuutettu Kimmo Helistön kanssa asuntolaivojen yhteydessä – että tässä on niin monta hallinnonalaa ja erilaista intressiä. Se vaatii näiltä hallinnonaloilta nykyistä parempaa yhteistyötä mutta myös sellaista luovaa ajattelua ja ennakkoluulottomuutta, jotta tämän tyyppisiin ratkaisuihin päästäisiin. Yksi ky-

14.11.2012

symys omassa mielessäni on se, että teemmekö me liian hienoja ratkaisuja ja sitten sitä kautta tällainen toimivuus kärsii.

Kolmantena asiana ottaisin esille sen, että noissa kaupunginjohtajan kalvoissakin tuli jo hyvin esille, että talousasiat tulevat olemaan keskeisiä tulevaisuudessa. Me tarvitsemme luovia ratkaisuja, me tarvitsemme nykyistä vahvemmin mukaan elinkeinoelämään, yrityksiä ja järjestöjä järjestämään meidän palveluita ja meidän toimintaa. Otetaan ne ajatukset, joita sieltä löytyy, käyttöön. Samoin meidän päätöksenteossa on entistä enemmän painotettava elinkeinopoliittisia näkökulmia. Esimerkiksi naapurikaupungissa Espoossa, ottamatta nyt sen enempää mallia siitä toiminnasta, kaikissa päätöksissä, mitkä siellä tehdään, on myös tämä elinkeinopoliittinen näkökulma mukana.

Haluan kiittää kaupunginhallituksen puolesta kaikkia valmistelijoita, jotka ovat olleet tässä mukana. Yhteistyö on toiminut erinomaisesti, tietoja on saatu, kun niitä on pyydetty, ja varmaan tämä perinne siirtyy myös sitten seuraavalle valtuustolle.

Valtuutettu Rauhamäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, hyvät valtuutetut. Bästa fullmäktige.

Täällä on jo todettu, että on tänään on tämän valtuuston viimeisen budjettikäsittelyn aika. Näinhän se on.

Tässä alkuun muutama toivottavasti ajatuksia herättelevä tunnusluku näin kauden loppuun. Tämän valtuustokauden alussa Helsingillä oli velkaa 659 miljoonaa euroa. Nyt sitä on 1 miljardi 209 miljoonaa euroa.

Välihuuto!

Eli tuplaten. Meillä on nyt siis velkaa vähän reilu 200 000 euroa per helsinkiläinen, kun sitä oli 4 vuotta sitten vähän reilu 1 000 euroa per helsinkiläinen. Meidän toimintamenomme ilman liikelaitoksia ovat kasvaneet kauden aikana 714 miljoonaa euroa. Toimintatulomme taas ovat kasvaneet ilman liikelaitoksia 658 miljoonaa euroa. Tästä toimintatulojen kasvusta veroprosentin noston vaikutus prosentilla on noin 120 miljoonaa euroa. Meillä on siis jonkun verran vajetta toimintatulojen ja toimintamenojen suhteen.

Yhteensä vuosina 2009–2012 on Helsingille kertynyt ilman liikelaitoksiin vuosikatetta 422 miljoonaa euroa. Tällä olisi normaalitilanteessa kalettava investoinnit. Vastaavana aikana on kuitenkin investoitu ilman lii-

14.11.2012

kelaitoksia lähes 2 miljardia euroa, 1 865 miljoonaa euroa ollakseni tarkka, eli 1,5 miljardia enemmän. Tätä erotusta on sitten kurottu umpeen 4 vuoden aikana tehdyillä noin 200 miljoonan euron maanmyynneillä sekä vuosina 2009–2011 Helsingin Energian voittovaroista siirretyllä yhteensä noin 650 miljoonan euron ylimääräisellä tuloutuksella. Jäljelle jäävä erotus, 600 miljoonaa euroa, on jouduttu kattamaan lainanotolla ja kassavaroilla. Kaiken kaikkiaan kaupungin toimintamenojen kasvu ilman liikelaitoksia on ollut menneellä strategiakaudella keskimäärin 4,6 % vuodessa, kun toimintatulojen kasvu on ollut keskimäärin 4,1 % vuodessa.

Nämä ovat tosiasioita. Tällaisen perinnön meidän valtuustomme jättää tulevalle valtuustolle. Lukujen valossa tälle valtuustolle on aika vaikea antaa erityisen hyvää arvosanaa vastuullisena talouspäättäjänä. On tietysti kuitenkin otettava huomioon, että mainittu kehitys on tapahtunut aikana, jolloin kansantaloutemme on ollut melkoisessa myllerryksessä. Valtuustokauden alussa vuoden 2008 finanssikriisin mainingit heilauttelivat sitä, eikä talouden kasvu ole palannut entiselle tasolle vielääkään. Tämä on heijastunut voimallisesti myös Helsinkiin.

Budjettineuvotteluissa nostettiin esiin eräässä puheenvuorossa tarve keynesiläiselle talouspolitiikalle. Alussa mainitun perusteella voi todeta, että kaupunkimme on harjoittanut viime vuosina rajusti elvyttävää talouslinjaa. Kokoomuksen ryhmä muistuttaa tulevia seuraavan valtuuston päättäjiä myös keynesiläisen opin toisesta puolesta eli siitä, että julkisen sektorin pitää mahdollisella nousukaudella kyetä myös hillitsemään menojaan.

Hyvät valtuutetut.

Kokoomus haluaa uudistaa Helsinkiä. Haluamme olla rakentamassa Helsingistä entistä kiinnostavampaa, hauskeempaa mutta myös turvallisempaa ja taloudellisempaa kaupunkia. Vaikka budjettineuvottelut olivat jälleen kerran haasteelliset, niin kuin olen aina täällä tainnut sanoa, on kokoomuksen ryhmä pääosin tyytyväinen sopuun. Toki on myönnettävä, että budjetissa on myös linjauksia, joita emme ilman yhteistä, koko budjettia koskevaa sopua olisi tukemassa. Näistä päällimmäisenä nousee terveyskeskuksmaksun poistaminen helsinkiläisiltä, jota mielipidetutkimustenkaan mukaan helsinkiläisten enemmistö ei olisi halunnut. Tiedostamme kuitenkin hyvin, että valtuuston selvä enemmistö on ollut jo jonkin aikaa tästä eri mieltä kuin kokoomusryhmä ja tavalla tai toisella maksu olisi joka tapauksessa poistunut.

Ensi vuoden budjetissa kokoomusta ilahduttaa moni asia. Ensimmäisenä mieleen tulee jo aikaisemmin sovitut, kaikkien ryhmien kanssa yh-

14.11.2012

teisymmärryksessä raamin sisältä sovitut panostukset opetukseen, opettajiin ja kouluihin. Helsinkiläisenä päättäjänä voi olla niistä hyvin ylpeä. Laadukkaat koulumme ovat investointi tulevaan hyvinvointiin ja tulevaan kasvuun.

Toisena positiivisena asiana haluamme vielä nostaa lapsiperheiden aseman. Budjettisopu tuo mukanaan erittäin merkittäviä panostuksia niin päivähoitoon itseensä, päiväkotien uudis- ja korjaamisrakentamiseen kuin myös lasten leikkipuistoihin. Helsinki on aidosti lapsiystävällinen kaupunki. Näiden nyt tehtävien lisäysten jälkeen se on sitä entistä vahvemmin.

Kolmantena myönteisenä asiana haluamme kehua päätöstä panostaa noin 15 miljoonaa euroa lisärahaa kaupungin kiinteistöjen korjausinvestointeihin. Tämä täytyy erityisesti näkyä kosteus- ja homeongelmaisten kiinteistöjen korjaamisessa. Kustantaakseen merkittävän investointilisäyksen tällä puolella kaupungin on luovuttava nopeutetusti ydintointiansa kannalta tarpeettomista kiinteistöistä ja osakehuoneistoista. Budjetissa asetamme yhdessä ensi vuoden tavoitteeksi 15 miljoonan euron myyntitulot. Kova tavoite, mutta ei epärealistinen. Se on asetettu varmistamaan, että myyntiä oikeasti tapahtuu tehostetusti.

Puheenjohtaja.

Ryhmiä välisissä neuvotteluissa tehtiin lisämäärärahojen lisäksi kokoomukselle hyvin tärkeitä lisäyksiä ohjaamaan päätöksenteon valmistelua. Näistä nostan esiin kaksi mielestäni keskeisintä. Ensimmäinen on tuottavuusohjelman laatiminen konkreettisine ehdotuksineen osana strategiaohjelman valmistelua ja käsittelyä vuoden 2013 kevätkaudella. Ryhmämme ei ole tyytyväinen kaupunkimme tuottavuuskehitykseen. Puheen alussa mainitsemani luvut kertovat siitä karua totuuttaan.

Toinen keskeinen asia on terveysasemaverkoston arviointi ensi syyskuun loppuun mennessä ja päätösten tekeminen sen loppuvuoden aikana. Tämä nousee entistä tärkeämmäksi terveyskeskusmaksujen poistuessa. Palveluiden laadun, saatavuuden ja monipuolisuuden turvaaminen tulee olla tämän selvityksen ytimessä.

Puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kaupunginhallituksen talousarvioesitys on tasapainoinen kokonaisuus. Siinä näkyy kohtuullisessa määrin haastavan taloustilanteen luomat rajat, mutta siinä kuitenkin varmistetaan, että kaupunki ja kaupunkilaisten palvelut ja arki paranevat. Kokoomuksen ryhmä kannattaa talousarvioehdotuksen hyväksymistä.

14.11.2012

Lopuksi perinteiset kiitokset budjettineuvottelijoille näin budjettineuvotteluja toista kertaa vetäneenä. Kiitän kaikkia neuvotteluihin osallistuneita ja sovussa mukana olevia ryhmiä rakentavista palavereista, joita kuntavaalien jälkeen kävimme noin 12 tuntia, jos oikein laskin, vähän enemmänkin. Ennen kaikkea tietysti kiitän kaupunginjohtajaa ja kaupunginjohtajan johdolla työskennelleitä ja valmistelleita virkamiehiä talousarvioehdotuksesta.

Valtuutettu Kousa

Arvoisa puheenjohtaja, hyvä valtuusto.

Aloitimme valtuustokauden optimistisin mielin, mutta talouden epävarmuus on lisääntynyt. Välillä on vaikeaa päätellä, onko Helsinki omistuksineen vauras vai kasvavine velkoineen köyhä. Se on kuitenkin selvää, että politiikassa rahaa ei koskaan ole samassa suhteessa kuin tarpeita.

Kaupungin tulot eivät ole kehittyneet toivotulla tavalla, mutta menot ja velkataakka kasvavat. Yhtälö on hankala, sillä meidän pitäisi pystyä tekemään kaukonäköisiä panostuksia tulevaisuuteen. On rakennettava kestävästi kasvavaa kaupunkia ja huolehdittava helsinkiläisten hyvinvoinnista, olivat he sitten nuoria tai vanhoja, köyhiä, kiireisiä tai köyhiä ja kiireisiä. Meidän on suunnattava resursseja ennaltaehkäisyyn, mutta ei kuitenkaan velaksi tulevien sukupolvien kustannuksella. Kyse on sukupolvien välisestä oikeudenmukaisuudesta.

Vihreiden mielestä budjetin taso ja maltillinen lainanotto investointeihin ovat perusteltuja. Lisäksi olisi järkevää etsiä toimintatapoja, jotka parantavat samalla sekä tuottavuutta että kaupunkilaisten kuulemista. Vain olemalla selvillä todellisista tarpeista pystymme välttämään resurssien hukkaamista. Jostain pitää välillä osata myös luopua.

Kaupungin velkataakan lisäksi myös asumisen kallistuminen käy helsinkiläisten kotitalouksien kukkaroilta. Helsingin on tehostettava asuntotuotantoa ja kaavoitusta. Kohtuuhintaisen asuntotuotannon tavoitteet on turvattava kuten Maankäytön ja -asumisen ohjelmassa on linjattu. Taloudellisesti tehokkainta on kaavoittaa kantakaupunkimaista ja tiivistä kaupunkia sekä tarkastella kriittisesti asuntorakentamiseen vaikuttavia kustannuksia, kuten turhien väestönsuojien ja parkkipaikkojen rakentamista. Enemmistöllä helsinkiläistalouksista ei ole autoa. Miksi silti autopaikkanormista pidetään kiinni? Tehokas maankäyttö turvaa myös viheralueiden säilyttämisen ja kehittämisen.

14.11.2012

Jotta syömävelkaa ei jatkossa tarvitsisi ottaa, Helsingin on oltava kaupunki, joka kannustaa tekemään, uskaltamaan ja yrittämään. Tämä onnistuu puuttumalla sosiaaliseen eriarvoistumiseen ja ekologisiin ongelmiin ajoissa, purkamalla byrokratiaa ja parantamalla myös yrittämisen edellytyksiä. Vihreät jakavat huolen toisaalta kestävästä kasvun mahdollisuuksista, toisaalta sosiaalisesta oikeudenmukaisuudesta. Kumpakaan näistä ei voi olla ilman toista.

Arvoisa puheenjohtaja

Ensi vuoden talousarviosta. Vuosia olemme puhuneet terveyserojen kaventamisesta, mutta todellisuudessa erot kasvavat edelleen. Helsingissä rikkaan ja köyhän miehen eliniänodotteeseen on revennyt jo 13 vuoden kuilu. Tämä kehitys on käännettävä, muuhun meillä ei ole vastuullisina päättäjinä varaa.

Terveyskeskusmaksun poisto on taloudellisesti pieni, mutta symbolisesti suuri päätös. Meidän on kyettävä tavoittamaan sairast varhaisemmassa vaiheessa ja poistettava hoitoon hakeutumisen esteet. Sosiaali- ja terveysvirastojen yhdistyminen parantaa palveluketjua, purkaa hidastavia virastorajoja ja siirtää rahaa hallinnosta palveluihin. Lisää tällaista. Lastensuojelussa pyritään avohuollon sosiaalityöntekijöiden määrän saamiseen valtakunnallisten suositusten mukaiseksi. Siihen on varattu myös rahaa yli miljoona ensi vuonna.

Päivähoidon tila on Helsingissä huolestuttava, koska hoitopaikkoja on kroonisesti liian vähän ja väärissä paikoissa. On järjetöntä, että budjet-tineuvottelut jouduttiin jälleen kerran aloittamaan ennusteiden korjaamisesta. Ensi vuoden luvut heittävät jopa 500 lapsella. Vihreiden aloitteesta saatu merkittävä lisämääräraha riittää sekä päivähoitopaikkojen lisäämiseen että ryhmäkokojen pienentämiseen. Kun päivähoitopaikkojen ja ryhmäkokojen suhteen päästään kestäväälle tasolle, on tartuttava seuraavaan ongelmaan: päivähoitoa ja pienten koululaisten iltahoitoa on kehitettävä vastaamaan lapsilähtöisesti muuttunutta työelämää, jossa yhä harvempi tekee töitä kahdeksasta neljään.

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsingin kasvaessa kasvavat myös ruuhkat. Ilmaston ja liikenteen sujuvuuden kannalta on tehtävä sellaista politiikkaa, että yhä useammalle helsinkiläiselle muu kuin oma auto olisi se kätevin vaihtoehto. Päätös asukas pysäköintimaksun nostamisesta 120 euroon ja pysäköinninvalvonnan lisämääräraha, joka maksaa itsensä nopeasti takaisin, vapauttavat tilaa niille autoilijoille, jotka autoa oikeasti tarvitsevat.

14.11.2012

Tämän vuoden budjettiin kirjattiin ensi kertaa erillinen määräraha pyöräilyn edistämiseen, ja vihreiden aloitteesta ensi vuonna jatketaan samalla tiellä. Nyt on kuitenkin huolehdittava siitä, että merkittävä lisämääräraha käytetään tehokkaasti ja täysimääräisesti pyöräilyn edistämiseen eikä mihinkään muuhun. Myös rakennusviraston on ymmärrettävä, mikä valtuuston tahto on.

Pyöräily lisääntyy tällä hetkellä räjähdysmäisesti, ja Oulun esimerkki osoittaa, että ainakaan ilmasto ei ole esteenä kasvun jatkumiselle. Pyöräilystä on tehtävä niin helppoa ja turvallista, että helsinkiläiset uskalta-
vat pyöräillä. Tarvitsemme pyöräkaistat kaikille kantakaupungin pääväylille. Näin voittavat paitsi pyöräilijät, myös jalankulkijat ja autoilijat. Esimerkiksi Mechelininkadun pyöräkaistat ovat olleet piirustuspöydällä pitkään. Vihreiden mielestä rakentamista pitää kiirehtiä. Budjettisopukin sisältää kirjauksen, että investoinneissa kantakaupungin pyöräverkko on etusijalla. Onko kukaan muu huomannut, että Baanan valmistuttua kiinteistövälittäjät ovat alkaneet mainostaa kohteita Baanan läheisyydellä? Helsinkiläiset ovat ylpeitä tästä kehityksestä.

Home- ja sisäilmaongelmat ovat Helsingissä valtava terveysongelma tuhansille ihmisille, ja kaupungille tulee kalliiksi, että tilanteen on annettu rauhassa pahentua. Tänä vuonna jouduttiin jo homeongelmien takia hyväksymään 20 miljoonan euron ylitys talousarvioon. Ensi vuodelle sen sijaan ollaan lisäämässä 14,5 miljoonaa euroa kriittisimpiin ongelmakohtiin puuttumiseksi.

Viimeisenä nostona. Viikkiin luvattiin nuorisotalo jo vuosia sitten. Valtuusto pitää viimein lupauksensa ja aikaistaa nuorisotalon rakentamista niin, että valmista tulee vuonna 2015.

Arvoisa puheenjohtaja.

Lopuksi vielä hieman itse prosessista. Vihreiden mielestä olisi hyvä, että kevään strategianeuvotteluissa linjattaisiin suuret suuntaviivat sen sijaan, että kokoomus ja kaupunginjohtaja hivuttavat budjettiin sellaisia suunnanmuutoksia, joista ei ole valtuuston päätöstä.

Arvoisa puheenjohtaja.

Vihreä valtuustoryhmä kannattaa kuitenkin toiminta- ja taloussuunnitelman hyväksymistä.

14.11.2012

Valtuutettu Bergholm

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Myös minä pyrin tarkastelemaan vuoden 2013 budjettia tämän koko nelivuotiskauden näkökulmasta ainakin osittain. Asetelmahan on oikeastaan joka vuosi toistunut tietyltä osin samanlaisena. Kaupunginjohtajan budjettiehdotus on riittämätön mitoitukseltaan, epärealistinen, useimmiten selkeästi alibudjetoinnin piirteitä sisältäen pitävä. Budjettineuvotteluissa erityisesti me sosiaalidemokraatit olemme korostaneet peruspalvelujen tärkeyttä ja niihin panostamisen välttämättömyyttä, ja 4 budjettiprosessista 3 kertaa olemme voineet kohtuudella budjettineuvottelujen tuloksen hyväksyä. Yksi kerta oli sellainen, että se ei ollut mielestämme mahdollista.

Tämä asetelma sen ohella, että se merkitsee siis sitä, että pyritään pohjaehdotuksessa hivuttamaan hyvinvointipalveluiden tasoa ja saataa vuotta heikommaksi, merkitsee myös siis sitä, että joko asetetaan epärealistisia tuottavuuskehitystavoitteita tai sitten tietoisesti ollaan siitä mieltä, että yksityiset markkinat hoitakoot kasvavan osan niistä palveluista, joita aiemmin kaupunki on omalla toiminnallaan ja ostopalveluillaan kaupunkilaisilleen järjestänyt. Tässä, siis näissä ehdotuksista ja, sanon suoraan, kokoomuksen linjassa, on ollut kysymys vähittäisestä mutta laadullisesti merkittävästä muutoksesta hyvinvointivaltion heikentämiseksi vauraassa Helsingissä. Me toimimme tätä kehitystä vastaan joskus vähän paremmalla menestyksellä, joskus vähän heikommalla menestyksellä.

Velkaantuminen on vuodesta toiseen ja myös tässä keskustelussa nyt jo esittelypuheenvuorossa ja tähän asti kuulluissa puheenvuoroissa otettu esiin seikkana, jonka takia olisi mahdotonta pitää yllä kunnallista palvelutuotantoa. Edes tämän poikkeuksellisen finanssikriisin aikana, joka on merkinnyt poikkeuksellisen heikkoa tulokehitystä ja merkittävää kustannuskehitystä, Helsinki ei ole yhtenäkkään vuonna ottanut euroakaan syömävelkaa. Kaikki laina on otettu investointien poistot ylittävään tason rahoitukseen. Voidaan kysyä, mitä ihmeen ongelmallista siinä on, että Helsinki panostaa tuleviin asuntoalueisiin, joukkoliikenteeseen ja myös kasvavan väestömäärän vaatimiin palveluihin tilanteessa, jossa a) elämme suhdannetaantumassa tai heikossa suhdanteessa ja b) jossa tämä kaikki on mahdollista tehdä jopa negatiivisella reaalikorolla. Tällä hetkellä Helsinki saa rahaa selvästi alle kustannustason kehityksen. Jos 2,5–3 % on kustannuskehitys, Helsinki saa rahaa alle 1 %:lla, jopa alle.

14.11.2012

Me katsomme päinvastoin, että tulisi nopeuttaa Helsingin kasvua ja kehitystä. Tulisi saada aikaan merkittävästi nopeampi rakennustemme peruskunnostusohjelma, ja olemme toki iloisia, että ensi vuoden budjettiin 14,5 miljoonaa rakennusten, muun muassa sisäilmaongelmien korjaamiseen, lisää rahaa saatiin. Saatiin jonkun verran lisää rahaa myös muun korjausvelan hoitoon: siltoihin, leikkipuistoihin ja liikuntapaikkoihin. Tämä asia muuten on sellainen, joka jää nyt seuraavalle valtuustolle vielä merkittävämmäksi perinnöksi. Me olemme menossa kohti rakentamisen lamaa. Uudet rakennusluvut, uudet aloitukset ovat -15–20 %. Tällä hetkellä vielä menee kohtalaisen hyvin, mutta ensi vuoden syksystä alkaen näyttää todella pahalta. Helsinki voisi ja Helsingin pitäisi olla tätä kehitystä hidastamassa. Niin kuin on sanottu, kun kysymys on hankkeista, jotka joka tapauksessa on tehtävä, niin ne kannattaisi ajoittaa suhdannepoliittisesti ja rahan hinnan näkökulmasta läheiseen tulevaisuuteen seuraaville vuosille.

Vuoden 2013 budjetin lähtökohdat olivat myös suhteessa strategiaan ? myös taloudellisiin tavoitteisiin sillä tavalla ongelmalliset, että meidän strategiaohjelmassa todetaan, että kaupungin reaaliomenot asukasta kohti eivät voi kasvaa. Se ei tarkoita tietysti, että niiden pitäisi kasvaa siinä tahdissa, mutta tilanteessa, jossa väestönkasvu on ollut pitkään aika voimakasta – seitsemisentuhatta helsinkiläistä lisää tänäkin vuonna, hieno asia – ja tilanteessa, jossa kunnallisten peruspalveluiden hintaindeksi, joka on se relevantti indeksi, on noussut lähelle 3 %:n vauhtia, meille tarjotaan budjetti, joka merkitsisi reaalisesti asukasta kohti merkittävää kustannusten leikkaantumista.

Budjettineuvotteluissa on saavutettu kohtuullisia lisäsatsauksia esimerkiksi lasten päivähoidon, vanhustenhuoltoon, muuhun sosiaali- ja terveystoimeen ja muillekin hallinnonaloille, siinä määrin kohtuullisia, että voimme olla mukana tämän budjetin hyväksymisessä. Sen sijaan on aika lailla selvää, että ei tämäkään budjetti tule tällaisenaan toteutumaan. Pidän ihan selvänä, että budjettiylityksiä, merkittäviäkin, tullaan vääjäämättä näkemään ihan jo sen takia, että lakisääteisistä palveluista on pidettävä kiinni.

Siis me kannatamme peruspalvelujen riittävää rahoitusta, investointeihin voimakasta etunojaa ja sen lisäksi sen kaltaista kehitystä, jossa meille strategiaohjelman kaikkein tärkein yksittäinen tavoite, terveys- ja hyvinvointierojen kaventuminen, olisi mahdollista. Tässä suhteessa meidän tämä budjettimme pitää sisällään muutamia tärkeitä ja myönnteisiä kirjauksia. Terveyskeskuksmaksu todellakin poistuu, vanhuspalveluissa tämä palvelurakenteen sinänsä järkevä muutos kohti vähemmän laitostalusta rakennetta esitetään toteutettavaksi vain siinä tahdissa, kun jonojen purkautuminen antaa mahdollisuuksia. Ei siis ikään kuin

14.11.2012

teoriatasolla suljeta laitospaikkoja, elleivät kevyemmät hoitomuodot oikeasti vedä.

Vielä yhtenä laadullisena tärkeänä kirjauksena pidämme sitä, että valtuusto nyt määrittelee, että globaalin vastuun strategian täytyy näkyä kaikkien virastojen ja laitosten elämässä.

Kiitoksia. Kannatamme budjetin hyväksymistä.

Valtuutettu Puhakka

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Ensi vuoden talousarvio on tämän valtuuston viimeinen, ja vasemmistoliitto on näiden valtuustovuosien aikana johdonmukaisesti puolustanut palveluja ja niiden rahoitusta. Teemme näin nytkin. Ryhmien välisissä neuvotteluissa vasemmisto ykkösehdotus oli parempi rahoitus sosiaali- ja terveystalouteen. Pidämme tärkeänä, että rahaa lisättiin vanhustenhoivapalveluihin, lasten päivähoitoon ja varhaiskasvatukseen, perheiden tukemiseen sekä opetukseen. Tästä huolimatta olemme huolissamme etenkin sosiaali- ja terveystalouden budjetin riittävyydestä ja joudumme palaamaan, niin kuin tässä edellisessä ryhmäpuheenvuorossa tuli esille, aivan varmasti ensi vuoden mittaan näihin asioihin. Lakisääteiset palvelut on hoidettava.

Terveystalouden kaventamisen kannalta tärkeä päätös on terveyskeskusmaksujen poistaminen. Tässä Helsinki toimii myös esimerkkinä koko maalle. Uskon, että tämä avaa päätä myös muualla maassa. Terveystaloudet ovat kasvaneet rajusti, ja tähän uuden valtuuston on puututtava tehokkaammin tai nykyistä tarmokkaammin, jotta näitä terveystalouksia saadaan kavennettua.

Päätämme tästä budjetista tietyn tyyppisessä saranakohdassa monellakin tavalla. Kansantalouden näkymät ovat hyvinkin epävarmat. Suhdannenäkymät ovat heikentyneet, ja tämä näkyy talouskasvun hidastumisena. Taistelu taloustilanteen tulkinnasta ja niistä keinoista, joilla tähän vastataan, aivan varmasti koventuvat sekä Helsingin kaupungin että valtakunnan tasolla. Meille vasemmistoliitossa on selvää, että me haluamme turvata palvelut vaikka veroja korottamalla. Tähän ei tarvitse turvautua nyt ensi vuoden budjetissa, mutta tämäkin on olemassa oleva vaihtoehto tulevaisuudessa.

Helsingin on edistettävä työpaikkojen lisäämistä ja tätä kautta verotulojen kasvua. Tähän pakettiin tulee kuulua kohtuuhintaisten vuokra-

14.11.2012

asuntojen turvaaminen, jotta saadaan myös työntekijöitä. Nuorisotyöttömyyttä on taitettava muun muassa nuorisotakuun keinoin. Pitkäaikaistyöttömien työllistämistä on edistettävä kolmannen sektorin kanssa yhteistyössä. Tästä työttömyystilanteesta meillä on kaupunginjohtajan omassa katsauksessaan esittämää pessimistisempi arvio. Me haluaisimme panostaa nimenomaan pitkäaikaistyöttömyyden ja nuorisotyöttömyyden vähentämiseen.

Vasemmistoliiton lähtökohtana on, että kaupungin palveluja tulee kehittää ja parantaa pääsääntöisesti kaupungin omana toimintana. Ulkoistamista ja yksityistämistä emme hyväksy missään muodossa. Kokouksen ajamaa palvelualoitetta pidämme kaupungin pitkäjänteiselle palvelujen tuottamiselle vahingollisena, eikä se käy meille. Haluamme kehittää kaupungin omia palveluja. Johtamista on parannettava, ja sen on oltava avointa. Myös Helsinki-konsernin avoimuutta niin luottamushenkilöiden kuin asukkaiden suuntaan on lisättävä. On tosi harmittava tilanne, että lehdet pääsevät naureskelemaan kaupunginvaltuustolle siitä, että meillä ei ole tietämystä konsernin talouden tilasta. Tähän on saatava muutos, ja tähän esitän ponnien:

Kaupunginvaltuusto edellyttää hyväksyessään budjettiesityksen, että vuoden 2014 talousarvion valmistelun yhteydessä valtuustolle tuotetaan Helsingin kaupungin konsernitiloudesta selvitys.

Sillä lisättäisiin sitä avoimuutta, mitä me täällä olemme myös eri yhteyksissä kaivanneet.

Työntekijöiden vaikutusmahdollisuuksia omaan työhönsä tulee vahvistaa. Kuulin juuri Starasta tarinan. Siellä ostettiin hieno auto, joka ei tällaisiin hiekkasiiloihin sitten mahdukaan. Nyt työntekijät pyörittelevät peukaloitaan, että mitä me teemme tällä hienolla autolla.

Ensi vuoden suurin yksittäinen haaste on sosiaali- ja terveyspalvelujen yhdistäminen yhdeksi superyksiköksi, ja tässä olemme olleet huolissamme siitä, miten nämä kaksi erilaista kulttuuria saadaan yhdistettyä ja kuinka henkilöstöä kuullaan. Aivan varmasti on saavutettavissa tästä yhdistämisestä etujakin, mutta se on, kuten täällä aikaisemmissa puheenvuoroissa on esiin tullut, kyllä uuden valtuuston yksi erinomaisen iso haaste, että me saamme aidosti palvelut toimimaan.

Varhaiskasvatus saa oman virastonsa, ja me haluamme vasemmistoliitossa, että nimenomaan puututaan myös tässä uudessa virastossa ja lautakunnassa varhaiskasvatuksen laatuun. Olemme siitä iloisia, että päivähoiton ryhmäkokoja saatiin pienennettyä tässä budjettineuvottelu-

14.11.2012

jen yhteydessä ja, kuten täällä on aikaisemmin mainittu, myös lisää rahaa. Yhdistymisen rinnalla on hoidettava myös heinäkuun alussa voimaan tulevan uuden vanhuspalvelulain velvoitteet. Meidän vasemmistoliiton aloitteesta tästä tehdään jo hyvissä ajoin nyt vuoden alkupuolella selvitys, että mitä tämä edellyttää myös Helsingin kaupungilta. Jokaiselle vanhukselle on taattava tulevaisuudessa hoivaa ja hoitoa, ja heidän on saatava henkilökohtainen suunnitelma tähän hoitoon.

Haluan korostaa myös tätä investointipuolta. Olemme tyytyväisiä siihen, että Helsinki investoi uusiin asuinalueisiin, päiväkoteihin, katuihin, pyöräteihin sekä korjaushankkeisiin. Se on yksi keino estää sitä, mikä on näkyvissä monin paikoin, että meillä lähiöissä tapahtuu rapistumista, ja kaupungin viihtyisyyden kannalta on tärkeää, että kadut, puistot ja julkiset tilat ovat hyvässä kunnossa. Rakentamisen laatu Helsingissä on luvattoman huonoa, ja me olemme korostaneetkin sitä, että Helsingin kaupungin tulisi saada oma rakentamisyksikkö. Haluamme, että se asia selvitetään perin pohjin, kuten on jo vuosi sitten luvattu meille. Oma yksikkö voisi tuottaa rakentamisen laadun parantamisen kannalta olennaista tietoa. Olemme myös tyytyväisiä siihen, että Viikin nuorisotalon rakentamista aikaistetaan. Haluamme myös, että kaikki tilat, julkiset, yhteiset tilat, olisivat kaupunkilaisten ja järjestöjen käytössä nykyistä paremmin.

Lopuksi haluan kiittää kaikkia budjettineuvotteluissa mukana olleita ryhmiä yhteistyöstä. Vasemmistoliiton valtuustoryhmä on mukana budjettisovussa.

Esitämme vielä toisen ponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää hyväksyessään budjettiesityksen, että terveysasemien sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen tarve selvitetään tavoitteena vahvistaa terveysasemien moniammatillista osaamista.

Tämä on hyvin luonteva jatko sille, että meidän sovimme budjettineuvotteluissa terveysasemaverkoston selvittämisestä. Tämä sopii luontevasti siihen yhteyteen.

Kiitoksia.

Ledamoten Thors

Värderade fru ordförande. Bästa kollegor.

14.11.2012

Jag vill också tacka alla kollegor för den samarbetsviljan som har funnits när vi har diskuterat budgeten och tacka beredningen för det goda underlaget. Men jag måste samtidigt säga att det känns en aning enformigt att man år efter år har orsak ändå att upprepa att vi har väldigt krävande och osäkra tider framför oss. För varje månad som går skrivs de ekonomiska prognoserna ned för länderna i Europa och också för Finland. Senast har EU-kommissionen gjort det.

Och vi har också i vår grupp tittat på de siffror som stadsdirektören presenterade, som visade att Helsingfors utgifter under det här året har ökat mera än genomsnittet för kommunerna i landet, vilket inte är ett gott tecken - och skuldbördan samma observationer. Men här kan vi ju säga, som det konstaterades, att skuldbördans ökning till stor del motsvaras av investeringar - men många av investeringarna medför inte intäkter utan bara utgifter.

Siksi budjetissa sovitut kirjaukset valmistautumisesta eläköitymisbuumiin sekä tavoitteet tehostaa kaupungin toimintaa ovat perusteltuja. Toiminnan tehostaminen kuulostaa varmaan joidenkin korviin pahalta, mutta emmekö ole oppineet vähän samaa HeVa-selvityksestä? Meillä asiat tehdään monimutkaisemmin kuin naapurissa.

Kun kuitenkin huomattava määrä kaupungin työntekijöistä on jäämässä eläkkeelle, meidän pitää olla tarkkoja, että rekrytoimme sinne, missä todellakin on tarvetta paikata toimintaa, ja on tärkeää, että virastot ja laitokset valmistelevat esityksiä tältä osin puoleen vuoteen 2013 mennessä. Uusi vuosi tulee olemaan muutosten vuosi kaupungissa, jossa suurin osa budjetista, jossa suurin osa budjetista on myllerryksen kohteena. Kaksi uutta virastoa näkevät päivänvalon. Budjetissa varaudumme muutoksen aiheuttamiin kustannuksiin, ja samalla on oltava realistinen, että kestää tovin ennen kuin näemme tuloksia. Kehittämisessä emme saa heittää roskakoppaan hyviä käytänteitä, kuten Vinkki-asemaa, jonka palveluja moni aineiden väärinkäyttäjä tarvitsee kipeästi.

Bästa fullmäktigeledamöter.

En stor oro råder också bland klienter och personal hos den svenska socialbyrån, SoSve, eftersom det trots otaliga skrivningar i stadsstyrelsens sektionens beslut, samt i instruktioner till förändringsteamet, så kallade muutostiimi, inte gjorts det man efterlyst, en plan för hur den svenska servicen ska ordnas.

Till dags dato har det inte lagts fram ett enda förslag om hur hela servicekedjan ska fungera på svenska i det nya verket. Tvärtom, har det

14.11.2012

dykt upp skisser där man skulle placera ut de svenska tjänstemännen, en och en, på ett sätt som gör att snart ingen vet var man kan få svensk service. Detta kan inte svenska fullmäktigegruppen acceptera.

Och därför är skrivningen i budgeten, om att servicen ska fungera på bägge nationalspråken ytterst viktig och förpliktande. Som ett exempel vill jag nämna att under de senaste tio åren har hemvården för de svenska åldringarna försämrats vad gäller rätten att få service på modersmål. De flesta åldringarna har idag ingen chans att få den vården på modersmålet. Så var det inte förut då den svenska organisationen hade ett ansvar för hemservicen.

Meillä on kokemuksia, mitä myllerrys merkitsee. Hyvin pitkään Helsingissä on myös keskusteltu vanhuspalvelujen oikeasta rakenteesta ja on toivottu, että kodinomaiset palvelut lisääntyisivät ja niin sanotut laitospaikat vähenisivät. Tavoitteiden asettelussa on huomioitu valtakunnallisia suosituksia, mutta haluan painottaa budjettikirjan sanomaa. On oltava uusia vaihtoehtoja ja todisteita jonojen lyhentymisestä ennen kuin perinteisiä hoitopaikkoja vähennetään. Samoin on tärkeää, että valmis-taudumme, niin kuin on kirjattu, hyvin uuden vanhuspalvelulain voi-maantuloon. Kyseessä on laki, joka kunnioittaa vanhempien kansalais-ten itsemääräämisoikeutta ja -tarpeita. Tällöin on huomattava, että Hel-singissä on enemmän yksinäisyyttä, joten yhteisöllisten asumismuoto-jen tarve on suuri.

Som en anekdot kan jag berätta att jag träffade idag en mamma ? 99,5 år. Hennes mamma, mina kompisars barn, mormors mor, hon borde nog automatiskt ha rätt till serviceboende. Och eftersom stadens be-folkning ökar, nästan i alla åldersklasser, är det viktigt att vi förbereder oss genom utökad dagvård. Tilläggsresurser anslås såväl för det nya dagvårdsveket för den finska dagvården och utbildningsverket för den svenska dagvården. Jag har faktiskt siffror här på att också de svensk-registrerade barnen ökar betydligt under de flesta åren här framför oss. Och det är bara de svenskregistrerade, det faktiska bruket finns inte här.

Varhaiskasvatusviraston on näissä lisääntyneiden resurssienkin puit-teissa on selvitettävä, voidaanko Lauttasaareen avattavan päiväkodin yhdestä ryhmästä tehdä kielikylpyryhmä vanhempien toiveitten mukai-sesti.

Kokonaisuudessaan tämä budjetin valmistelu on vaikeaa, koska on vä-hän hämminkiä, mistä tulee budjetoida palkan lisäykset opetustoimes-sa. Tulevassa strategiatyössä on siltä osin arvioitava budjettiprosessia, mutta valitettavasti nuoret ovat tästä epäselvyydestä jo kärsineet, kos-

14.11.2012

ka kouluissa pantiin alkusyksystä toimeen äkkisäästöjä sen uhan välttämällä, että 13 miljoonaa on säästettävä opetuksen voimavaroja. Toivotavasti tämä ei vaikuta heidän valmistumiseensa.

Skolgångsassistenternas anställningsförhållande eller avsaknad av en sådan är också en sak som är en skam för staden. Vi är inte den mönsterarbetsgivare vi borde vara om man trixar med den här personalkategorin. Därför är det viktigt att det finns en skrivning i budgeten på vårt initiativ om en utredning före 1.7.2013 om anställningsförhållandena och att utbildningsnämnden skall vidta åtgärder.

Muistamme hyvin, että juhlapäätöksessä varasimme 10 miljoonaa nuorten syrjäytymisen ehkäisemiin. Muistamme, että emme saaneet lokakuusta selvitystä, miten tätä summaa on tarkoitettu käytettävän. Ehkä tässä kuitenkin on sellainen hyvä puoli, että tällä summalla saamme todellakin yhteiskuntatakuun toimimaan hyvin. On viitteitä siitä, että kunnissa ei tiedetä, miten tulisi yhteiskuntatakuun osalta toimia. Meillä pitää täällä olla hyvät toimintamallit sen osalta.

Samoin on budjetissa kirjattuna nuorten mielenterveyspotilaiden nopeasta hoitoonpääsystä vaikka niinkin, että käytetään ostopalveluja. Monia viitteitä on siitä, että kouluissa kärsitään, kun mielenterveyspalvelut eivät toimi. Niiden on toimittava nopeammin. Nopea muuttuminen on tärkeätä.

Det är också viktigt att vi gör en granskning av budgeten ur ett jämställdhetsperspektiv. Det verkar som om vi inte ännu kan leva upp till den europeiska lokala stadgan om jämställdhet som Helsingfors undertecknat 2008. Vid en uppvakning som Svenska Kvinnoförbundets Helsingforsavdelningar gjorde hos stadsdirektör Viljanen, kom det fram att jämställdhetskommitténs resurser ska öka. Det är bra och det betyder också att vi ska kunna se till exempel på den fysiska planeringen, och därför föreslår jag en kläm om hur man kan öka tryggheten i allt arbete. Klämman skulle lyda som följande:

Byggnadskontoret uppmanas i all sin planering beakta att det skall vara tryggt för både män och kvinnor att röra sig på allmänna områden, ett jämställdhetsperspektiv ska iaktas som en del av målet att nå en trygg stad.

Valtuutettu Valpas

Puheenjohtaja, kanssavaltuutetut.

14.11.2012

Jälleen kerran on saatu valmiiksi tulevan vuoden eli vuoden 2013 budjetti Helsingille. Kuten aina ennenkin, tälläkin kertaa sitä valmisteltiin virkamies- ja luottamusmieselimissä sekä neuvoteltiin vielä lopuksi kaupunginhallitusryhmien kesken tietynlaisen suuren taloudellisen epävarmuuden keskellä. Tästäkin huolimatta kiitokset omasta puolestani virkamiehille ja neuvottelijoille.

Euron kriisi jatkuu edelleen, ja viime päivien uutiset Yhdysvalloista lupailevat Kreikan kaltaisia velkaongelmia rapakon taakse. Mitä tulee Euroopan Unionin talouteen, sitä kohtaan ei herätä luottamusta tietoa siitä, että jälleen kerran, jo 18. kerran peräkkäin, EU:n tilintarkastajat kieltäytyivät antamasta puhtaita papereita päättävillä tahoilla. Tällä kertaa oli kateissa 5 miljardia euroa. Rappio rehoittaa.

Onneksi Helsingissä asiat eivät ole ihan näin hullusti. Budjettineuvotteluiden tuloksena saatiin aikaan budjetti, joka perustuu selkeisiin tavoitteisiin. Budjetissa muun muassa kasvatettiin korjausrakentamiseen suunnattuja määrärahoja, jotta kaupunki voisi alkaa pikkuhiljaa pienentää korjausvelkaansa. Lisäksi tehtiin tarpeellisia mutta vanhasta kokeemuksesta tuskin riittäviä määrärahalisäyksiä lapsista ikäihmisiin ulottuviin peruspalveluihin. Unohdettu ei myöskään kaupunkilaisille tärkeää arjen turvallisuutta huolehtimalla vapaapalokuntien kaltaisten organisaatioiden tarpeista.

Hyvät kuulijat.

Tulevien vuosien osalta ryhmämme katsoo, että tulevaisuuden tiukkevassa taloustilanteessa kaupungin on syytä tarkastella ja pidemmän päälle priorisoida kaikkea toimintaansa, jotta ne palvelut, joita varten kunta on olemassa, myös toimisivat. Valtiovalta on asettamassa meille yhä uusia velvoitteita. Esimerkiksi nuoritakuun on ajatuksena erityisen kannatettava. Ongelmana vain on se, että sen toteuttaminen vaaditussa mittakaavassa voi olla Helsingin kokoiselle kaupungille hankalaa, koska ongelmat, joita nuorisotakuulla on lähdetty ratkomaan, ovat korostetun suuret juuri Helsingissä.

Siksi on uskallettava priorisoida ja kysyä, tarvitseeko kaupungin omistaa esimerkiksi vapaa-ajan huviloiden tai ravintolakiinteistöjen kaltaisia omaisuuksia tai onko meidän välttämätöntä lähivuosina rakentaa jopa satojen miljoonien eurojen hintaisia tunneleita tai siltoja, puhumattaakaan siitä, että aletaanko uuden valtuuston toimesta toteuttaa Guggenheimin kaltaisia "artisti eli veronmaksaja maksaa" -tyyppisiä konsepteja. Toisaalta on pidettävä mielessä, että esimerkiksi Helsingin Energian tai Helsingin bussiliikenteen kaltaiset toimijat ovat tietyllä tapaa koko kaupungin kannalta tärkeitä tekijöitä. Molemmat yhtiöt ovat paraikaa Eu-

14.11.2012

roopan Unionin syynäyksen alla. Ydinkysymys on, saako kunta omistaa edellä mainittujen yhtiöiden kaltaisia yksiköitä.

Perussuomalaisten mielestä Helsingin tulee tulevaisuudessakin pitää kiinni näistä yhtiöistä. Meille ei riitä perusteluksi se, että nämä jotenkin häiritsisivät muita markkinoita, kuten EU monesti vastaavan tyyppisiä päätöksiä on perustellut. Erityisesti Helsingin bussiyhtiön kohdalla on pikemminkin niin, että muut bussiyhtiöt häiritsevät markkinoita alimitoitetuilla tarjouksillaan tarkoituksenaan ajaa kaupungin yhtiö pois markkinoilta. Tämän jälkeen onkin kätevä nostella hintoja, kun kaupungin joukkoliikenne olisi pois kunnan ja muidenkin kontrollista. Näitä vastavia markkinoiden valtausesimerkkejä eri aloilta on tämä maa pullollaan.

Hyvät kollegat.

Uudelle valtuustolle tämä valtuusto on velvollinen jättämään tiedon siitä, mihin on syytä panostaa. Uusien kaupunginosien rakentamisen lomassa ei pidä unohtaa korjausrakentamista. Jokainen vuosi, jolloin jätetään tietoisesti korjaamatta jotain, tietää turhia lisämenoja. Velanotto on saatava kuriin, tai vuosikymmenen loppuun mennessä Helsinki painii samojen ongelmien parissa kuin eteläinen Eurooppa. Tässä asiassa merkityksetöntä ei ole se valitettavan negatiivinen kehitys, jota tapahtuu koko ajan henkeä kohti maksettujen verojen määrässä. Se on las-kussa sellaisella vauhdilla, että asiaan on uuden valtuustokauden aikana puututtava voimakkaasti. Tämän vuoksi Helsingin on tehtävä kaikkensa laajentaakseen verotulopohjaansa. Mitä laajempi tulopohja, sitä maltillisempaan voidaan yksittäiset veroprosentit pitää. Tuloista kasvaa suuria virtoja.

Kaupungin harjoittama harmaan talouden vastainen taistelu on tässä merkittävässä roolissa. Myös jokainen kaupunkilainen voi olla mukana tässä taistelussa välttämällä asiointia sellaisten yritysten kanssa, joissa kuitteja annetaan tai tuotteet ovat epäilyttävän halpoja, eikä kotimaisten yritysten suosiminen asialle ainakaan haitaksi olisi.

Me tarvitsemme uusia, rehellisiä yrittäjiä, jotka samalla työllistävät helsinkiläisiä. Siksi pidämme välttämättömänä kaupungin elinkeinopolitiikan ja yrittäjyyden edellytyksien tehostamista veropohjamme vahvistamiseksi. Kaupunki voi tehdä sen muun muassa tukemalla aktiivisesti yrittäjien sukupolvenvaihdoksia, jottei yrityksiä jouduttaisi turhaan lopettamaan jatkajan puuttuessa. Kaupunki voisi myös myydä tai vuokrata tyhjiään olevia toimistokäyttöön soveltuvia tiloja aloittaville yrittäjille.

Puheenjohtaja.

14.11.2012

Lopuksi vielä lyhyesti veteraanasiaa. Meille perussuomalaisille kaikki sukupolvet ovat tärkeitä. Jotta voimme omalta osaltamme kiittää erityisesti sotaveteraani-ikäluokkia, teen seuraavan ponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuus neuvottelut muiden HSL-kuntien kanssa ilmaislippujen saamiseksi sotaveteraani-ikäluokille HSL-alueella.

Käytännössähän tämä sotaveteraani-ikäluokka tarkoittaa kaikkia niitä vuonna 1926 tai sitä ennen syntyneitä, joilla ei ole rintamatunnusta. Perustelen tätä pontta lyhyesti vielä sillä lailla, että sotaveteraani-ikäluokkia ei enää ole paljon eikä tämä ponsi yksinään aiheuta ylimääräisiä kustannuksia kenellekään. Me haluamme, että ponnen myötä neuvoteltaisiin mahdollisuudesta myöntää nämä ilmaisliput joukkoliikenteeseen niille käyttäjille, jotka niitä pystyisivät vielä käyttämään.

Kiitos.

Valtuutettu Kolbe

Rouva puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Suomen ykköskaupungin talousarvio on valtakunnallinenkin suunnan näyttäjä, ja keskustaryhmä kiittää eri hallintokunnissa talousarvion valmisteluun osallistuneita virkamiehiä ja kaupungin johtoa. Samalla tässä noteeraamme, että talousarviossa tulee näkyä valtuuston esittämä tahto, ja sen valvomisessa tarkistuslautakunnalla on keskeinen rooli.

Neuvottelussa saavutetut lisäykset täydensivät merkittävästi budjettiesitystä. Meille on tärkeää, että budjettisovun edellytyksenä panostetaan lapsiin ja vanhuksiin, ja erityisesti uusi varhaiskasvatusvirasto tarvitsee hyvän starttivaiheen. Sama koskee uutta, suurta sosiaali- ja terveysvirastoa. Koemme tärkeänä, että Helsingin erityisongelmiin, kuten päihdehuoltoon, panostetaan edelleen ja että kaupunki on omalta osaltaan valmis vastaamaan vanhuspalvelulain edellytyksistä.

Neuvottelussa sovittiin lisäksi, että terveyskeskusmaksu poistuu helsinkiläisiltä ensi vuoden alusta. Ryhmämme on tässä hieman hajanainen. Siksi katsomme, että on tärkeää löytää keinoja sitouttaa ajan varanneet asiakkaat myös tulemaan vastaanotolle. Tästä on hyviä kokemuksia hammashuollossa, jossa tekstiviestimuiden käyttöönotto on vähentänyt huomattavasti vastaanottoaikojen unohtamisia ja lisännyt tehokkuutta. Siksi teenkin ponnen:

14.11.2012

Hyväksyessään talousarvion vuodelle 2013 kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään, voidaanko tekstiviestimuistutus ottaa käyttöön muistuttamaan myös terveyskeskuksen lääkäriajoista.

Yhdymme budjettineuvotteluissa esiin nousseeseen vaatimukseen nostaa taloudellisempien ja laadukkaampien päiväkotien ja koulujen rakentamiseen ja pyöräilyverkoston kehittämiseen erityisesti kantakaupungissa. Pullonkauloja on monta. On tärkeää, että rakentamisen volyymi myös kasvaa uusien asuinalueiden nousemisen myötä, ja se asettaa laadulle vaatimuksia. Täällä onkin jo esiin nostettu tämä asia. Kannatamme toki täydennysrakentamista ja siihen liittyvien kaava- ja lupa-asioiden nopeuttamista, koska täydennysrakentaminen on nopein ja kaupungille edullisin tapa saada lisää vuokra- ja omistusasuntoja. Edellytämme kuitenkin, että täydennysrakentamisessa huomioidaan erittäin huolellisesti alueen luonto- ja ympäristöarvot.

Investoinnit tulevat ensi vuonna olemaan yhteensä noin 696 miljoonaa euroa, ja on tärkeää, että kaupungin ydintoiminnan kannalta tarpeettomien kiinteistöjen myyntiä voidaan jatkaa. Investointien karsimista kannattaa toki jatkaa unohtamatta, että investointeja tarvitaan myös menokasvun kohottamiseksi. On tärkeää, että Jätkäsaari ja Kalasatama rakennetaan kunnolla ja että Keski-Pasilan ja Kruunuvuorenrannan suunnittelu jatkuu. Samalla tulee pohtia kulttuuri- ja urheilurakennusten paikkaa 2010-luvun Helsingissä. Guggenheim ei saa olla vain yhden kevään unelma, vaan Helsingissä tulee kaikin tavoin pyrkiä kulttuurin kärkeen. Siksi keskustakirjaston hankesuunnitelma ja Etelä-Sataman tärkeä kehittäminen jatkukoon.

Ammatillisen koulutuksen tarve kasvaa. Opetusviraston tulee edelleen kohdentaa täsmätoimia, jotta keskeyttäminen ammatillisissa oppilaitoksissa ja lukioissa vähenisi. Jokainen menetetty nuori maksaa yhteiskunnalle ja on suuri inhimillinen tappio. Olemme toistuvasti puuttuneet siihen, että kouluverkkoa tulee sopeuttaa vastaamaan oppilas- ja opiskelijamäärämuutoksia ja samalla tulee herkällä korvalla kuunnella uusien asuinalueiden sivistys- ja kulttuuripalveluihin liittyviä tarpeita.

Sote-uudistus on tulevan vuoden iso haaste. Meille on tärkeää turvata lähipalvelujen saatavuus ja laatu tulevaisuudessakin. Siksi on hyvä, että investointikohteisiin on nostettu koulurakennusten ja päiväkotien sisäilma sekä laadun parantaminen.

Helsingin imagon kannalta keskeiset Hakaniemen ja Vanhan kauppahallin sekä Töölön kirjaston kunnostuksiin ja ehostamisiin päästään en-

14.11.2012

si vuonna. Myös kaupungintalon korttelin elvyttämiseen on varattu riittävästi rahaa, mikä on tärkeää.

Ensi vuonna pitää valaa myös uskoa hyvään tulevaisuuteen. Kaupungin virkamiehistä löytyvää korkeaa osaamista tulee käyttää tehokkaasti ja saavuttaa palveluinvestoinneissa korkea vaikuttavuus. Meille on tärkeää, että vaikka kuntakenttä elää nyt muutoksen kurimuksessa, on pohdittava ennakkoluulottomasti keinoja pääkaupunkiseudun kuntien välisen yhteistyön syventämiseksi ilman pakkoliitoksia. Neuvotteluyhteys ei saa katketa, tarvitsemme toisiamme. Palveluiden yhteiskäyttö tulee lisääntymään, mikä tuo uusia haasteita alueen kunnallispolitiikkaan.

Helsingin sataman konttipinoissa näkyy taloudellisen kehityksen kaari. Vuosaaren suursatama toimii nyt. Kehitystarpeet tuleekin suunnata keskustan satamapaikkoihin. Satamatoimi edustaa todella tärkeää helsinkiläistä osaamista. Myös kohtuuhintaisen asumisen panostaminen on pääkaupunkilaisen perusoikeus.

Lähivuosinakin työttömyyden kasvun ehkäiseminen on suuri haaste. Helsingin kaupunki on edelleen Suomen suurimpia työnantajia. Emme voi tosin työllistää itse merkittävästi nykyistä enempää ja kannatamme vahvaa elinkeinopolitiikkaa. Uusia yrityksiä on houkuteltava Helsinkiin. Näin saadaan uusia työpaikkoja. Yrittäjyyteen on kannustettava nuoria ja erityisesti koulutettuja, jotta verotulojen ja työpaikkojen taso säilyy.

Ensi vuonna toivutaan World Design Capital -vuodesta ja Helsingin pääkaupunkiasemaan liittyneestä juhlinnasta. Pitojen päätyminen ei kuitenkaan saa merkitä sitä, että siirrytään visiottomaan kauteen. Uusi valtuusto ja uusi strategiakausi lähtevät nostamaan kaupunkia kohti vuotta 2017. Suomen valtion 100-vuotisjuhlavuosi tulee pääkaupunginkin noteerata. Siksi teenkin asiaan liittyvän toisen ponnen:

Hyväksyessään talousarvion vuodelle 2013 kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään, miten Helsingin kaupunki voisi omalta tärkeältä osaltaan panostaa lähestymässä olevaan Suomen valtiollisen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlintaan.

Energiapolitiikan suuret linjaratkaisut ovat ensi vuonna edessä. Haluamme edelleen, että toimivia liikennejärjestelyjä ja hyvää asumista nostetaan kaupunkisuunnittelun keskiöön. Uusien asuntoalueiden ja julkisten tilojen suunnitteluun tulee panostaa ja mahdollistaa muun muassa monipuolista kivijalkayrittäjyyttä.

14.11.2012

Lapset ovat sydämen asiamme. Keskustan valtuustoryhmä toivoo, että kaupunki panostaa jatkossakin yhteistyöhön sosiaali- ja terveysalan eri toimijoiden ja kansalaisjärjestöjen kanssa. Lastensuojeluun on panostettava, sillä huostaanotettujen lasten määrä ei ole vähentynyt. Myöskään päiväkotitoiminnan laadusta ei tule tinkiä. Tässäkin Helsinki toimii esikuvana. Ennusteet lasten määristä ovat jatkuvasti alimitoitettuja niin päivähoidossa kuin peruskoulutuksen suunnittelussa. Tarkkuutta siis edellytetään. Myös vanhusten laitospaikkojen vähentämistä on tehtävä harkiten.

Näillä sanoilla, hyvät valtuutetut, keskustan valtuustoryhmä kannattaa vuoden 2013 talousarvion hyväksymistä.

Kiitos.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kaupunginvaltuutetut.

Tänään olemme päättämässä kaupungin veroprosentiksi 18,5. Päätos on perusteltu kaupungin taloudellisen tilanteen kannalta. Pidän kuitenkin tärkeänä sitä, että emme liian helposti sopeutuisi siihen, että veroprosenttimme nousee ajan kanssa. Jos veroprosenttia joudutaan valtuustokautena nostamaan, valtuuston tulisi kokea se tietynlaisena epäonnistumisena. Olkoon tämä kannustamassa uutta kaupunginvaltuustoa nykyistä kaupunginvaltuustoa parempaan suoritukseen. On uskallettava kysyä, mitkä ovat palveluita, joiden hoitaminen on kunniasiamme vaikka veroja korottaen, ja mitkä eivät tällaisia ole. Kaupungin kaikilla tasoilla on päästävä todelliseen ja järkevään tehokkuuden parantumiseen, ja jotta ei syntyisi väärinkäsityksiä, totean että tällä en tarkoita esimerkiksi vanhusten ruokapalvelujen toteuttamista sellaisella nopeudella, että unohdetaan palveltavan lähimmäisen arvo. Säästöjä on tehtävä mutta ei inhimillisyyden kustannuksella.

On hyödynnettävä uutta informaatioteknologiaa mahdollisuuksien mukaan. Pidän tärkeänä myös sitä, että kaupungin työntekijöitä kannustetaan löytämään keinoja työnsä tehostamiseen ja kustannusten välttämiseen. On myös syytä olla ennakkoluuloton palveluiden tuottajan suhteen. Periaatteessa kai kaupungin pitäisi pystyä tuottamaan palveluja yksityisiä halvemmalla, koska kaupungin ei tarvitse palveluita itselleen tuottaessa tehdä voittoa, joka jaettaisiin osakkeenomistajille. Jostakin syystä tämä ei kuitenkaan käytännössä näytä aina toimivan. Mielestäni tällaisissa tilanteissa tulee syyt selvittää ja mahdollisuuksien mukaan

14.11.2012

korjata. Leväperäisyyttä ei tämän asian suhteen tule sallia. palvelualoitteen käyttöönotto voisi olla yksi tapa skarpata meitä kuntasektorilla.

Olen aikaisemmin korostanut sitä, miten tärkeää on pitää hyvää huolta Helsingin budjettitasapainosta, kun monet Euroopan maat ovat ylivelkaantuneet. Me emme tiedä, mitä Euroopan talousmyllerryksestä tulee, mutta siitä voimme olla vakuuttuneita, että Helsingin ja helsinkiläisten asema on parempi, jos meillä ei ole paljon velkaa. Kyse on vähän samanlaisesta asiasta kuin silloin, jos veneillä saattaisimme joutua koskeen mutta emme olisi siitä varmoja. Ei haittaa mitään, jos veneessä ei olisi paljon vettä ja koskia ei tulisikaan, mutta haittaa kovasti, jos veneemme ui syvällä ja joudumme koskeen.

Kaupungin taloudellisen tilan tekee haasteelliseksi se, miten muutaman tulevan vuosikymmenen aikana huoltosuhde tulee radikaalisti heikkenemään vanhusväestön lisääntyessä. Tämän johdosta kaupungin tulee kerätä voimavarojansa tämän haasteen kohtaamiseen ja varoa tarpeettomia menolisäyksiä muualla. Kaupungin merkittävä ongelma on se, että osataan kyllä laatia hyviä papereita mutta toteutus jää usein ontumaan. Niinpä vuosittaiset merkittävät budjettilytykset erityisesti sosiaali- ja terveyshuollon sektorilla ovat vakava huolenaihe. Onko kyse siitä, että kaupungin sosiaali- ja terveystoimi ei ota tosissaan kaupungin talousarviota, vai onko kyse siitä, että menokuria yritetään aikaansaada alibudjetoimalla kyseiset hallinnonalat. Oli sitten niin tai näin, jotain vikaa hallinnossa vaikuttaa tältä osin olevan. Asuntopolitiikalle on tuntunut vuosien saatossa käyvän usein vastaavalla tavalla. Hyviä tavoitteita paperilla, mutta käytännössä niiden toteuttamisesta jäädään kauas.

Arvoisa puheenjohtaja.

Yhteiskuntataloudellisesti edullisinta olisi laskea joukkoliikenteen tariffia siten, että alennus olisi 50–60 % tuotantokustannuksista. Tämänhän me varmastikin voimme muistaa siitä tutkimuksesta, joka aikanaan tehtiin. Tämän johdosta joukkoliikenteen lippujen hintoja tulisi pitkällä aikavälillä pyrkiä alentamaan ehkä 20 % nykytasosta. Yksi maltillinen tapa edetä tähän suuntaan olisi taloustilanteen helpottaessa pidättäytyä lippujen hintojen korotuksista ja näinä vaikeampinakin aikoina tyytyä ainoastaan sellaisiin korotuksiin, jotka pitävät subventioasteen ennallaan.

Kaupunginjohtajan budjettiehdotukseen tehtiin muutoksia, jotka tuovat lisäkustannuksia. Kahteen näistä kohdista haluan puuttua. Ensin pienempään niistä. Kaupunginhallitusryhmät päättivät ehdottaa, että luotamushenkilöpalkkioihin ja kulukorvauksiin tehdään 20 %:n korotus ja valtuustoryhmien avustusta korotetaan merkittävästi. Kuten valtuutettu Rauhamäki totesi, kaupungin velka on tämän valtuuston aikana kasva-

14.11.2012

nut merkittävästi. Moni meistä jatkaa seuraavassakin valtuustossa. Olin mielestäni ollut perusteltua pidättäytyä näitä korotuksista ja siten osallistua omalta osalta säästötalkoisiin.

Neuvottelussa tehtiin toinen, edellistä merkittävämpi päätös. Neuvottelussa sovittiin, että terveyskeskusmaksu poistuu helsinkiläisiltä vuoden 2013 alussa. On esitetty, että näin ihmiset saadaan aiemmin huomamaan sairautensa ja näin sairaudet saadaan paremmin hoidettua. Jos tämä on totta, niin tämä on hyvin painava argumentti, joka reilusti kyllä ylittää saamatta jäävät maksut. Kuitenkin on olemassa merkittäviä perusteita, miksi terveyskeskusmaksu tulisi säilyttää. Kun kaupunki järjestää kalliita palveluita, on perusteltua periä pientä maksua, ettei kalliita palveluita käytetä tarpeettomasti. Toiseksi: maksusta luopuminen saattaa pidentää jonotusaikoja, jolloin joidenkin sairauksien toteaminen voi tarpeettomasti myöhästyä tämän päätöksen seurauksena. Kolmanneksi: ihmiset yleensä arvostavat paremmin sellaista, josta ovat edes hiukan maksaneet.

Käsittääkseni tavalliset ihmiset ymmärtävät nämä näkökohdat usein meitä poliitikkoja paremmin. Myönnän avoimesti, että saatan olla väärässä epäilysteni suhteen, ja hyväksyn sen, että enemmistö valtuustosta kannattaa terveyskeskusmaksun poistamista. Pidän kuitenkin tarpeellisena, että muutoksen vaikutusta seurataan ja siten aikanaan todetaan, tuleeko nyt tehtyä hyvä vai huono päätös. Koska muutoksen vaikutukset tulevat näkyviin ajan kanssa, tulee asian selvittämiseksi antaa tarpeellinen aika. Siksi teen seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään talousarvion vuodelle 2013 ja taloussuunnitelman vuosille 2013–2015 kaupunginvaltuusto edellyttää, että terveyskeskusmaksun poistumisen vaikutuksia sairauksien varhaiseen havaitsemiseen, palvelujen mahdolliseen liialliseen käyttöön ja jonotusaikoihin selvitetään. Selvitys tulee tehdä niin, että se on käytettävissä vuoden 2015 budjettia laadittaessa.

Kannatan valtuutettu Valppaan ja valtuutettu Kolben ponsia.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut. Bästa fullmäktige.

Tämän budjettiesityksen ongelmat kiteytyvät kolmeen rakenteelliseen vääristymään. Ensinnäkin sosiaali- ja terveyspalveluista meille esitetään vain yksi luku, menot yhteensä. Ei erittelyä siitä, miten se jaka-

14.11.2012

tuu eri palveluihin. Näin lähes puolet kaupungin palveluista aiotaan ratkaista ilman, että valtuusto tosiasiaassa tietää, mihin rahat menevät.

Toiseksi peruspalvelujen määrärahoihin esitetään käytännössä vain runsaan 1 %:n lisäystä tänä vuonna käytettäviin varoihin verrattuna. Se on reaalisesti noin 30 miljoonaa tämänvuotista vähemmän. Alibudjetointi siis jatkuu, vaikka ainakin vihreät, sosiaalidemokraatit, vasemmistoliitot ja perussuomalaiset sanoivat vaalikentillä sitä vastustavansa.

Kolmanneksi budjettiesityksen tulopuolelta puuttuvat kokonaan Helsingin Energian, sataman ja muiden liikelaitosten tuotot kaupungille. Viime vuonna ne olivat pitkälle yli 200 miljoonaa, ja tänäkin vuonna ennuste on 200 miljoonan lähellä. Näin palvelujen karsiminen esitetään välttämättömänä samaan aikaan, kun kaupungin pankkitileillä makaa lähes 800 miljoonaa euroa, ja lainasaatavia, jotka kokoomus aina unohtaa puhuessaan veloista, on enemmän kuin velkaa.

Talousarviossa on kyse kaupungin vastuusta huolehtia asukkaiden hyvinvoinnista. Vastuu korostuu nyt, kun talous taantuu ja työttömyys kasvaa ja köyhyys lisääntyvät. Finanssimarkkinoiden keinottelun ja suuryhtiöiden joukkoirtisanomisten ohella nykytilannetta pahentavat Jyrki Kataisen hallituksen päätökset leikata kuntien valtionosuuksia. Valtuuston päätöksistä riippuu, onko Helsingin yli 4,5 miljardin euron budjettinsa kanssa osa tätä ongelmaa vai sen ratkaisua.

Arvoisa puheenjohtaja.

Terveyskeskusmaksun poistaminen on budjettiesityksen positiivinen uutinen. Sen keskeinen perustelu on väestöryhmien välisten terveyserojen vähentäminen ja ehkäisevä toiminta. Tämän tavoitteen kanssa on ristiriidassa se, että samalla on sovittu terveysasemien vähentämisestä. Terveyskeskuksen johto suunnittelee noin 20 terveysaseman lopettamista ja palvelujen keskittämistä 4–6 terveysasemaan. Tämä vaikeuttaisi etenkin pienituloisten, lapsiperheiden ja vanhusten mahdollisuuksia käyttää palveluja. Samalla se irrottaisi terveysasemat asuinalueista ja heikentäisi niiden kykyä ehkäisevään kansanterveystyöhön. SKP:n ja Helsinki-listojen ryhmä vastustaa terveysasemien vähentämistä ja niiden korvaamista joillakin terveystioskeilla. Me esitämme palvelujen parantamiseksi lisäresursseja. Tämä on tarpeen myös uuden terveydenhuoltolain määräaikojen toteuttamiseksi.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kaupunginhallituksen ryhmät ovat kehuneet lisänneensä vanhuspalvelujen määrärahoja kaupunginjohtajan esitykseen, joka olikin räikeän

14.11.2012

alimitoitettu. Budjettiesityksen sivulla 222 kerrotaan kuitenkin, että tästä lisäyksestä huolimatta useimmat vanhuspalvelut vähenevät. Kotihoidosta leikataan erityksen mukaan 80 000 kotikäyntiä ja pitkäaikaishoidosta yli 7 000 hoitovuorokautta. Palveluasumista lisätään hieman, mutta vain laajentamalla palvelusetelien käyttöä. Näin vanhusten eriarvoisuus kasvaa, kun palvelusetelin käyttö edellyttää satojen, jopa muutamien tuhansien eurojen omarahoitusosuutta kuukaudessa.

Karsimalla kaupungin palveluja samaan aikaan, kun vanhusten määrä kasvaa, tehdään lisää markkinoita muun muassa veroparatiisiyhtiöille, joita SDP ja vasemmistoliitto sanoivat vaalikeskusteluissa vastustavansa. SKP:n ja Helsinki-listojen ryhmän mielestä Helsingin pitää lisätä sekä kotihoidon palveluja että kaupungin omien palveluasuntojen rakentamista. Tätä edellyttää myös valmistautuminen vanhuspalvelulain voimaantuloon.

Vaalikeskusteluissa SDP:n ja vasemmistoliiton edustajat arvostelivat myös kilpailuttamista ja kehuivat monien kuntien palauttavan ulkoistettuja palveluja takaisin omaksi tuotannoksi. Nämäkin lupaukset on syöty hallitusryhmien neuvotteluissa. Koulujen ruoka- ja siivouspalvelujen kilpailuttamista laajennetaan esityksen mukaan lähes kolminkertaiseksi. Tavoitteeksi on kirjattu jopa tukipalvelujen kilpailuttamisen laajentaminen kaikkia kouluja ja oppilaitoksia koskevaksi. Koulujen kerhotoimintaa ulkoistetaan palvelusetelillä. Rakennusviraston tavoitteeksi on asetettu katu- ja viheralueiden ylläpidon markkinoiden luominen. Varhaiskasvatuksessa panostetaan yksityisten palvelujen tuottajien tukemiseen. Lähikirjastojen määrärahoja ja aukioloaikoja karsitaan samaan aikaan, kun keskustakirjastoon haetaan yksityisiä firmoja kumppaneiksi.

Erityisen kyseenalaista on kilpailuttamisen laajentaminen kehitysvammaisten ja vaikeavammaisten palveluihin sekä sosiaalihuoltolain mukaiseen palveluasumiseen. Tässä on helposti kyse rahastamisesta sellaisten ihmisten kustannuksella, jotka eivät voi valvoa etujaan.

Kaupungin omien palvelujen laiminlyöminen näkyy myös siinä, että palkkoihin ja henkilösivukuluihin esitetty lisäys ei riitä kattamaan edes työehtosopimusten mukaisia palkankorotuksia. Käytännössä tämä tarkoittaa työpaikkojen vähenemistä, vaikka monissa palveluissa on jo nyt huutava pula tekijöistä. Työllisyyden hoitamiseen ei tässä esitetä yhtään lisää rahaa, päinvastoin, vaikka firmat suorastaan kilpailevat joukkoirtisanomisilla. Toimeentulotuen kasvavilta tarpeilta on suljettu silmät esittämällä tukeen lähes 6 miljoonaa euroa tämänvuotista vähemmän.

Joukkoliikenteen osalta budjettiesitys kertoo vielä vähemmän kuin so-

14.11.2012

siaali- ja terveyspalveluista. Tänne on kirjattu vain yksi könttäsomma HSL-kuntayhtymän maksuosuuksista. Ei mitään tietoa, mihin se käytetään, mitkä ovat lippujen hinnat, miten bussireittejä kehitetään tai muuta sellaista. Lehdistä olemme voineet lukea, että HSL aikoo taas nostaa lippujen hintoja, vaikka suunta pitäisi olla päinvastainen.

Arvoisa puheenjohtajan. Tämän valtuustokauden alussa

Tämän valtuustokauden alussa niin sanottu Pajusen lista sai helsinkiläiset liikkeelle puolustamaan kouluja, terveysasemia, kirjastoja, nuorisotaloja ja muita lähipalveluja. Nyt budjettiesityksessä viritellään uusia lähipalvelujen lopettamislistoja. Vaikka valtuusto on käynnistänyt demokratiahankkeen asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi, näyttää siltä, että asukkaiden yli aiotaan taas kävellä tai ainakin yrittää kävellä.

SKP:n ja Helsinki-listojen ryhmä esittää seuraavat vastaesitykset. Luen ne, koska kaupungin byrokratia sitä vaatii, vaikka ne ovat teidän kaikkien luettavissa siellä päätöksentekojärjestelmässä.

Ensimmäinen vastaesitys. Kohtaan 3 10 01 Sosiaali- ja terveyspalvelut lisätään 5 miljoonaa euroa talousarvioon 2013 ja taloussuunnitelmaan 2014–2015 käytettäväksi kiireettömien terveyspalvelujen järjestämiseksi määrääjassa, hoito- ja palvelukokonaisuuksien yhtenäiseksi kehittämiseksi sekä väestöryhmien terveyserojen vähentämiseksi. Lisäksi päätetään, että kaupunki ei vähennä eikä kilpailuta terveysasemia.

Esitys 2. Kohtaan 3 10 01 Sosiaali- ja terveyspalvelut lisätään sosiaalisten palvelujen turvaamiseksi ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi talousarvioon ja taloussuunnitelmaan pääsääntöisesti kaupungin omaan toimintaan a) lapsiperheiden palveluihin ehkäisevän työn, kotipalvelun, varhaisen tuen ja lastensuojelun sosiaalityön lisäämiseksi 3 miljoonaa euroa b) vanhusten ja vammaisten sosiaalityön, asumispalvelujen, kotikäyntien, kuntoutuspalvelujen, omaishoidon tuen sekä vanhainkoti- ja pitkäaikaishoidon lisäämiseksi 3 miljoonaa euroa c) päihdehuollon palvelujen, varhaiseen puuttumisen, kuntoutuksen ja laitoshoidon palvelujen lisäämiseen 2 miljoonaa euroa.

Kolmas vastaesitys. Kohtaan 3 10 04 Toimeentulotuki lisätään 5 miljoonaa euroa käytettäväksi erityisesti harkinnanvaraisen ja ehkäisevän toimeentulotuen, sosiaalisen muutostyön ja nuorten työllistymisen tukemisen lisäämiseksi sekä niin sanotun aktiivipassin käyttöönottoon.

Esitys neljä. Kohtaan 3 20 Varhaiskasvatusvirasto lisätään 2 miljoonaa euroa käytettäväksi ryhmäkokojen pienentämiseen, henkilöstön lisää-

14.11.2012

miseen ja uusien päiväkotitilojen hankkimiseen.

Esitys 5 kohtaan 1 04 02 Käyttövarat. Kaupunginhallituksen käytettäväksi lisätään 20 miljoonaa euroa käytettäväksi palkkamenoihin henkilöstön riittävyyden turvaamiseksi ja matalien palkkojen nostamiseksi niin sanotulla Helsinki-lisällä.

Esitys 6. Luku 1, kohta Kunnan liikelaitokset, Helsingin Energia, sivu 131, toinen varsinainen kappale. Poistetaan lause "Vuosaaren monipolttoainelaitoksen ja tunnelin investointiohjelma käynnistetään suunnitelmakaudella". Lisäksi poistetaan seuraavasta lauseesta ydinvoimaosuudet. Lisätään kohdan loppuun kappale: "Helsingin Energian voittovaroista tehtävistä siirroista kirjataan tässä vaiheessa talousarvion tulopuolelle 50 miljoonaa euroa."

Vastaesitys 7. Kohta 2 42 Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän maksuosuudet. Lisätään 5 miljoonaa euroa käytettäväksi Helsingin sisäisen joukkoliikenteen lippujen hintojen nousun ehkäisemiseen, poikittaiseen liikenteeseen ja alennuksiin muun muassa eläkeläisille.

Vastaesitys 8. Kohtaan 4 02 Opetusvirasto lisätään 3 miljoonaa euroa käytettäväksi lähikoulujen turvaamiseen, oppilasryhmien pienentämiseen, maahanmuuttajataustaisten kieliopetukseen, erityisopetukseen ja oppilashuoltoon. Poistetaan kohdat ruoka-, siivous- ja tukipalvelujen kilpailuttamisen laajentamisesta.

Vastaesitys 9. Kohtaan 4 15 Kaupunginkirjasto lisätään 1 miljoonaa euroa käytettäväksi kirjastojen aukioloaikojen lyhentämisen estämiseen, aineistohankintoihin ja lähikirjastojen toimintaan.

Vastaesitys 10. Kohtaan 4 31 Nuorisotoimi lisätään 1 miljoonaa euroa käytettäväksi alueelliseen nuorisotyöhön, nuorisotiloihin ja nuorisojärjestöjen avustuksiin.

Yhteensä nämä esitykset ovat 50 miljoonaa, ja edellä siis esitettiin vastaava tuloutus Helsingin Energian voittovaroista.

Lisäksi SKP ja Helsinki-listojen ryhmä esittää neljä toivomuspontta:

Yksi:

Valtuusto edellyttää, että sosiaali- ja terveystoimen organisaatiouudistuksen yhteydessä selvitetään, miten huolehditaan lähipalvelujen turvaamisesta ja otetaan huomioon hyvän hoivan ja hoidon edellyttämät henkilöstömitoitukset

14.11.2012

sekä tulevan vanhuspalvelulain, sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain ja sosiaalihuoltolain määräykset.

Ponsi kaksi:

Valtuusto edellyttää, että lastensuojelulain toteuttamiseksi selvitetään, miten vahvistetaan lapsiperheiden varhaisen tuen, ehkäisevän varhaisen puuttumisen ja korjaavan ja kuntouttavan lastensuojelun kokonaisuutta pääsääntöisesti kaupungin omana toimintana. Sosiaali- ja terveystieteiden osasto tulee selvittää, miten turvataan eri osastoihin sijoittuvien lastensuojelun toimijoiden katkeamaton palveluketju ja joustava yhteistyö.

Ponsi kolme:

Valtuusto edellyttää, että kaupunginhallitus selvittää, miten tonttivuokrien määräytymisperusteita voidaan muuttaa niin, että kohtuullistetaan vuokrien korotuksia.

Neljäs ponsi:

Valtuusto edellyttää, että kaupunginhallitus selvittää kaupungin oman tai pääkaupunkiseudun kuntien yhteisen rakennusliikkeen perustamisen erityisesti kohtuuhintaisen vuokra-asuntotuotannon ja peruskorjaustoiminnan edistämiseksi.

Kiitos.

Ledamoten Oker-Blom (replik)

Arvoisa puheenjohtaja.

Oikeastaan pyysin repliikkiä jo tuossa vähän aikaisemmin siitä syystä, että tuli tämä veroastekeskustelu. Haluan muistuttaa valtuutettuja siitä, että kun korotettiin veroa tässä taannoin, niin oli paljon puhetta siitä, että tämä on väliaikainen korotus ja halutaan mahdollisuuksien mukaan palauttaa sitä aiemmalle 17,5:n tasolle. Nyt vasemmisto puhuu edelleen veron korottamisesta. Valitettavasti tämä ei ole kuitenkaan niin yksinkertaista, että mitä enemmän otetaan veroa, niin sitä enemmän rahaa kaupunki saa, vaan se on ostovoimasta pois ja se johtaa muihin kustannuksiin muualla. Kun asumiskustannukset ja muut kulut nousevat, niin käytännössä ihmisillä ei ole tähän varaa. Kehottaisin nyt vaka-

14.11.2012

vasti miettimään sitä, että tässä pyritään edelleen samaan eli lähinnä siihen, että veroaste saadaan taas alennettua.

Valtuutettu Ojala (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Muutamaan ryhmäpuheenvuoroon haluaisin kommentoida. Ensinnäkin täällä kahdessa puheenvuorossa sekä Rautava että Kousa puhuivat tästä rakentamisen surkeasta laadusta. Kousa käytti jopa aika tiukkaa kieltä, että ei ole tehty yhtään mitään asialle vaan annettu tämän mennä. Vasemmistoliitto on useasti esittänyt tämän oman kunnallisen rakennusyrityksen perustamista juuri sen takia, että me saisimme verrokin ja hyvää laatua, jota voitaisiin kontrolloida paremmin kuin tätä nykyisen rakentamisen laatua. Valitettavasti muut ovat vain torpanneet sitä esitystä ettekä ole sitten tehneet omia esityksiä siitä, miten rakentamisen laatua voitaisiin parantaa. Toivottavasti niitä ehdotuksia pikkuhiljaa tulee.

Sitten Rauhamäelle ihan siitä, että tämä valtuusto ei mielestäni jätä huonoa perintöä tulevalle valtuustolle. Velka on kasvanut kieltämättä, mutta se velka, jota on, on käytetty hyvin tärkeisiin toimintoihin eli nimenomaan uuden infrastruktuurin rakentamiseen ja asuntotuotannon mahdollistamiseen.

Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Minun tietojeni mukaan useissa kunnissa on se käytäntö, että kaikki valtuustoryhmät kutsutaan neuvottelemaan budjetista. Neuvotteluissa ei välttämättä synny sopua kaikkien kesken, mutta ainakin ne aloitetaan niin, että kaikki kutsutaan. Pidän täysin sopimattomana sitä, että valtuuston puheenjohtaja, joka hyvin tiesi, että SKP:n ja Helsingin listojen ryhmää ei kutsuttu yhteenkään keskusteluun budjetista, ryhtyy täällä huomauttamaan siitä, että ryhmämme tekee täällä ne esitykset, joita ei haluttu ottaa neuvotteluissa millään tavalla huomioon.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Älä viitsi.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

14.11.2012

Puheenjohtaja tiesi täsmälleen, miten neuvottelut... On sopimatonta valehdella valtuustolle.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa puheenjohtaja.

Jatkossa, jotta voidaan lyhentää tätä käytäntöä, niin voidaan ottaa sama käytäntö kuin eduskunnassa, eli todetaan vain, jos ne ovat järjestelmässä, että esimerkiksi teen esitykset 1–10. Silloin niitä ei tarvitse lukea. Tämä ehkä sitten seuraavaa budjettikäsittelyä ja seuraavaa valtuuston puheenjohtajaa silmällä pitäen.

Arvoisa puheenjohtaja.

Erittäin hyvä päätös on se, että budjetin yhteydessä nyt luovutaan terveyskeskusmaksusta. Toivottavasti Helsinki on tässäkin suunnannäyttäjä. Kaikkialle Suomeen terveyskeskusmaksu estää vähävaraisia sairaita ihmisiä hakeutumasta terveyspalvelujen piiriin, mikä voi tulla kalliiksi, samalla, kun tiedetään, että yli kolmasosa rahoista, joita kerätään terveyskeskusmaksuilla, menee byrokratian pyörittämiseen. Tämä oli erinomainen päätös. Budjetissa ei ole päätetty terveyskeskusten vähentämisestä toisin kuin valtuutettu Hakanen sanoi, vaan tätä verkkoa selvitetään. Ei ainakaan vasemmistoliitto ole sitoutunut, vaan aikaisemmin me olemme puolustaneet nimenomaan lähiterveysasemia.

Arvoisa puheenjohtaja.

Jos katsotaan PISA-tutkimuksen tuloksia peruskoulusta, niin siellä hyvä asia on se, että meidän hyvien oppilaidemme tulokset eivät ole heikentyneet, ne ovat pysyneet hyvällä, korkealla tasolla, mutta huolestuttava tulos on se, että heikoimpien oppilaiden tulokset ovat heikentyneet. Tähän pitää Helsingissä puuttua tiukasti ja huolehtia siitä, että jokainen meidän peruskoulumme on erinomaisen hyvä, ja erityisesti panostaa niihin kouluihin, joissa on suuria vaikeuksia. Sen vuoksi se, että kouluihin laitetaan lisää rahaa ja jatkossa huomioidaan entistä paremmin ne koulut, joissa on vaikeuksia, on todella tärkeää, jotta me säilytämme tasa-arvoisen koulujärjestelmän ja huolehdimme siitä, että ei synny niin sanottuja hyviä ja niin sanottuja huonoja kouluja, eli siitä, etteivät koulut eriarvoistu ja erilaistu.

Isoin kysymys Helsingissä on asumisen hinta. Tavallisten ihmisten kannalta vuokriin ja asuntolainoihin menee kohtuuttoman iso osa kä-

14.11.2012

teen jäävistä tuloista. Meillä on keinoja puuttua tähän myös kaupungin politiikalla. Yksi sellainen on oman rakennusyhtiön perustaminen, jolloin pystytään tuottamaan parempaa laatua, tuottamaan kilpailua ja näkemään, mitkä ovat todelliset rakentamisen kustannukset. Toisaalta sosiaaliseen asuntotuotantoon pitää panostaa entistä enemmän kaa-voituksen ja tontinjaon kautta ja on pohdittava myös sitä, että pitääkö meidän tonttien vuokrien kautta nostaa myös asumisen hintoja entisestään.

Meille on hyvin tärkeää, että keskeiset palvelut tuotetaan kaupungin omana työnä. On tärkeää tuoda esille, että me emme kannata palvelu-aloitetta, sitä ajatusta, jossa kaikki palvelut olisivat koko ajan kilpailutuksen kohteena ja kaikki työpaikat epävarmoja, vaan pitää huolehtia siitä, että keskeiset palvelut tuotetaan jatkossakin kunnan omana työnä. Me tarvitsemme Helsingissä hyviä liikuntapalveluja, kulttuuripalveluita ja nimenomaan matalan kynnyksen palveluita niin, että kaikilla helsinkiläisillä on mahdollisuus päästä niiden piiriin. Liikuntapuolella pitää panostaa kaupungin varoja erityisesti sellaisiin liikuntahankkeisiin, joissa saadaan niitä ihmisiä liikkumaan, jotka nyt liikkuvat vähemmän. Samoin kulttuurin osalta pitää tukea erilaisia vapaan kentän toimijoita, huolehtia siitä, että myös lähiöissä on kulttuuria ja pääsymaksut ovat riittävän matalalla tasolla.

Arvoisa puheenjohtaja.

Eilen on esitelty Helsinki Garden -hanke. Sen tarkoituksena ainakaan uutisten mukaan ei ole se, että julkisilla varoilla tuettaisiin hanketta, vaan se olisi täysin yksityisen rahoituksen piirissä. Helsingin pitää kuitenkin arvioida hanketta monipuolisesti. On täysin ennen aikaista, että jotkut päättäjät ovat jo liputtaneet hankkeen puolesta. Pitää miettiä, että onko niin keskeiselle ja niin arvokkaalle tontille tällainen palvelukeskitymä – tähän on yrityshanke, osittain liikuntahanke – järkevä. Vielä ei ole kantaa puolesta eikä vastaan, mutta on täysin ennen aikaista ottaa ylipäättänsä kantaa ennen kuin on tarkempi selvitys sen sisällöstä ja sen soveltuvuudesta Helsingin kaupunkirakenteeseen.

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Helsingin suuria taloudenhoidon ongelmia ovat palveluiden tuottaminen kalliimmalla kuin muissa kunnissa, raskas hallinto, jatkuva velan kasvu ja se, ettei talousarviota voine jatkossa tasapainottaa Helsingin Energian tuloilla nykyisessä määrin. Ensi vuoden talousarviossa ei ole tehty

14.11.2012

merkittäviä muutoksia kunnallis-, yhteisö- ja kiinteistöveron tuotto-odotuksiin tähän vuoteen verrattuna. Yhden kunnallisveroprosentin tuotoksi muodostuu noin 127 miljoonaa euroa. Kun kunnallisveron tuotosta menee noin 310 miljoonaa euroa verotulon tasauksena muille kunnille, tarkoittaa se noin 2,4 kunnallisveroprosentin tulonsiirtoa pois Helsingistä. Asian muuttaminen Helsingille edullisemmaksi olisi alueen kansanedustajille todellinen näytönpaikka.

Valtuustoryhmien budjettineuvotteluissa tekemä lisäys talousarvioon oli varsin merkittävä. Myönteistä siellä on lisäys rakennusten korjaushankkeisiin, 14,5 miljoonaa, vanhusten palveluihin 8 miljoonaa euroa sekä varhaiskasvatukseen 8 miljoonaa euroa. Kielteistä oli terveystakesmaksun poisto. Positiivista on myös tarpeettomien kiinteistöjen ja osakehuoneistojen myynnin käynnistäminen lopultakin. Itse olen yrittänyt saada sitä vireille vuosikausia. Toivottavaa olisi, että myös laadittava tuottavuusohjelma todella saataisiin valmiiksi ensi kesäkuun loppuun mennessä. Yleensä nämä hankkeet tупpaavat aina merkittävästi myöhästymään.

Itse tein 4 talousarvioaloitetta, jotka käsittelivät suolistosyövän seulonnan käynnistämistä, sorateiden asfaltointia, omaishoitajien aseman parantamista ja Viikin nuorisotalohankkeen rakentamisen nopeuttamista. Omaishoitajia ja Viikin nuoritaloa koskevat aloitteet saivat myönteistä palautetta. Sen sijaan olen pettynyt, että suolistosyövän seulontaa ei päätetty käynnistää. Seulontaa tehdään tällä hetkellä jo 150 kunnassa, ja kustannukset olivat olleet noin 700 000 euroa vuodessa, mikä olisi varmasti tullut takaisin pienempinä terveydenhoitokuluina. Kyseessä on kuitenkin naisten toiseksi yleisin ja miesten kolmanneksi yleisin syöpä.

Helsingin kaupungin oma asuntotuotanto vaatisi ripeitä parannustoimenpiteitä. ATT:n tämänhetkinen tuotanto-ohjelma-arvio vuosille 2013–2016 on noin 3 300 asuntoa, kun MA-ohjelman tavoite on 6 000 asuntoa. Ihmetystä on monesti herättänyt se, että muun muassa Raja-järvi kaupunkisuunnitteluvirastosta aina totesi, että kyllä tontteja on, kyllä niitä löytyy, mutta ei niitä mistään löytynyt kuitenkaan jaettavaksi. Ehkä tämä uusi virastopäällikkö löytää kateissa olevat tontit.

Rakennusten ongelmat johtuvat monesti huonosta rakentamisen valvonnasta ja myös rakennusten huonosta käytöstä ja ylläpidosta. Joku on kertonut joskus, että kaupunki hankki aikanaan sellaisia ilmanvaihtokoneita, joihin ei saanut varaosia, ja täten niitä ei voinut enää käyttää niiden rikkouduttua. Yleensäkin rakennusten käyttö- ja huoltokäytännöt ovat keskeisiä rakennusten kunnon ylläpitämisessä. Näiltä osin teen seuraavan toivomusponnen:

14.11.2012

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupungin rakennusten, muun muassa päiväkotij- ja koulurakennusten, hoitoon ja ylläpitoon kiinnitetään erityistä huomiota säännöllisin tarkastuksin ja tarjoamalla kiinteistöhoitajille riittävää koulutusta.

Valtuutettu Luukkainen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kiinnitän huomiota kolmeen seikkaan, ensin budjettikuriin, sitten kiinteistöveroon ja kolmanneksi koiraveroon.

Tänäkin vuonna näissä budjettineuvotteluissa kaupunginjohtajan budjettiesitykseen lisättiin liki 30 miljoonaa euroa, kuten tällä valtuustokaudella on ollut tapana. Minusta tämä on aika lyhytnäköistä toimintaa, sillä se joudutaan joka tapauksessa rahoittamaan lisävelanotolla, kun muutoinkin kaupungin velka per asukas on tällä kaudella jo tuplaantunut. Tässä suhteessa kadehdin vantaalaisia. Vantaalla kaikki puolueet ovat sitoutuneet kaupungin talouden tervehdyttämiseen, ja siellä budjettineuvotteluissa tapahtunut lisäys budjettiin jäi alle kymmenesosaan siitä, mitä Helsingissä tapahtui.

Toinen seikka, josta olen huolestunut, on kiinteistöveron muodostuminen pysyväksi ja automaattisesti kasvavaksi eräksi, joka lisää helsinkiläisten asukkaiden verotaakkaa. Kiinteistöverohan nousee automaattisesti sitä kautta, että verotusarvot nousevat, ja toiseksi sitä kautta, että kun tehdään kaavamuutoksia, niin rakennusoikeudet lisääntyvät ilman, että asukkaat ovat niitä mitenkään halunneet tai hakeneet. Tämä on sitten ?, jolle asukkaat eivät tavallaan voi yhtään mitään. He eivät omalla käytöksellään voi siihen vaikuttaa eivätkä myöskään saa mitään lisävastiketta maksamilleen lisäveroille. Usein kuulee sanottavan omakotitaloasukkaille, että myykää sitten puolet tai osa siitä tontista. Olen itse Vartiokylän ja Mellunkylän omakotiyhdistyksen puheenjohtaja, ja ainakin meillä Mellunkylässä on paljon sellaisia taloja, jotka on aikanaan määrätty rakennettavaksi keskelle tonttia. Sellaisille tonteille, vaikka ne olisivat isojakin, lisärakentaminen on käytännössä mahdotonta, ellei olemassa olevaa taloa pureta siltä tontilta. On tosi ikävää, että niitä asukkaita rangaistaan sitten tällä tavalla lisääntyneellä kiinteistöverolle.

Koiraveron osalta olen edelleen sitä mieltä, että se on syytä poistaa. Vuodesta toiseen se on ylibudjetoitu näissä budjettiesityksissä. Toiveajattelua, että kertyisi 0,8 miljoonaa euroa, koska aina on kertynyt vain noin 0,5 miljoonaa euroa, ja tämäkin summa on brutto. Siitähän

14.11.2012

tietenkin täytyy vähentää kaikki hallintokulut, muun muassa parin työntekijän palkkakustannukset. Kaikissa Helsingin ympäristökaupungeissa on jo luovuttu vuosikausia sitten koiraveron keräämisestä, ja pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteenliittämisen voisi aloittaa siitä Helsingin osalta, että poistettaisiin koiravero. Olen kuullut muistaakseni tuolta jonkun demarivaltuutetun taholta täällä valtuustossakin sanottavan, että koiraveroa ei ole haluttu poistaa, jotta en olisi saanut siitä sulkaa hatuuni, kun olen eläinsuojelija ja eläinten ääni täällä valtuustossa. Toivon, että se nyt kuitenkin sitten ensi vuonna toteutuu, kun en enää itse ole täällä valtuutettuna.

Vasemmistopuolelta on kuulunut täällä jo muutama puheenvuoro siitä, että kaupungin pitäisi perustaa oma rakennusyhtiö, jotta voitaisiin taata laatu asunnoissa ja rakentamisessa. Eihän se, että perustetaan jotain omaa tai tehdään itse, millään muotoa takaa sitä, että siitä tuotettaisiin korkeampaa laatua. Valvonta on oikea työkalu siihen, jos halutaan laatua parantaa tai laatua nostaa, ja valvonta täytyy olla myös siinä omassa toiminnassa, mitä tehdään, kuin myös tietenkin siinä toiminnassa, mitä tehdään yksityisesti. Eli valvonta on oikea työkalu, ei se, että aletaan tehdä kaikkea itse.

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Modig (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Luukkaiselle. Me olemme siis puhuneet rakentamisyksikön perustamisesta. Se pitää sisällään muutakin kuin pelkän yhtiön perustamisen juuri sen takia, että suurin ongelma Helsingin asuntomarkkinoilla tällä hetkellä on markkinoiden vääristynyt tilanne. Miten voi olla, että Oranssin hipit pystyy tuottamaan puolet halvemman rakennusneliön kuin monikansallinen rakennusyhtiö, jolla suuruudellaan pitäisi olla kaikki kilpailuetu puolellansa. Meidän pitää saada valta takaisin meidän omista asuntomarkkinoistamme ja pystyä luomaan sinne tarpeeksi edullisia asuntoja, jotta se markkinatilanne normalisoituu ja jotta me saamme asuntojen hinnat sitä kautta laskuun. Sitä vasemmisto hakee tällä ehdotuksellaan.

Valtuutettu Ojala (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

14.11.2012

Valtuutettu Modig sanoi olennaisen tämän rakentamisyksikön osalta, mutta sanon vielä, että ihmettelin hieman valtuutettu Luukkaisen puheenvuoroa siitä, että valtuustoryhmien sopimat lisäykset olisivat jollain tavalla vastuuttomia. Siis nämä lisäyksethän, mitä budjettiin on tehty, kohdistuvat helsinkiläisten palveluihin, ja kyllä vakaasti haluaisin tiedustella valtuutettu Luukkaiselta, että oletteko ihan vakavissanne sitä mieltä, että nämä ovat turhia lisäyksiä ja helsinkiläisten palvelut olisivat toteutuneet hyvin ilman näitä lisäyksiä.

Valtuutettu Luukkainen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

En ollenkaan usko, että kaupunginjohtajan esitys olisi ollut sellainen laadultaan, että siinä ei olisi taattu kaupunkilaisille hyviä palveluita riittävästi. Palveluita voidaan tuottaa monella tavalla. Se, että aina vain laitetaan lisää rahaa niiden tekemiseen, ei aina takaa sitä, että saadaan riittävästi ja laadukkaita palveluita. Täytyy käydä läpi myös ne prosessit, miten niitä tuotetaan, ja sitä kautta voidaan samoilla varoilla saada enemmän aikaiseksi parempia palveluita. Se, että aina vain laitetaan lisää rahaa, ei voi olla ratkaisu siihen, että se lopputulos olisi parempi kuin ilman sitä.

Valtuutettu Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja.

Helsinkiläisten terveyskeskusmaksu poistuu ensi vuonna. Terveyskeskusmaksun poistuminen on tullut keskustelussa jo hyvin esiin. Kokoomuksen ryhmäpuheenjohtaja ja kokoomuslaiset ylipäättänsä ovat harmitelleet tätä tosiasiaa, kun taas esimerkiksi meidän vihreiden ryhmäpuheenvuorossa Tuuli Kousa totesi sen tärkeän asian, että tämä on yksi niistä keinoista, joilla pyritään kaventamaan helsinkiläisten tällä hetkellä räikeitä terveyseroja. Terveyskeskusmaksun poistaminen ei varmaankaan saa ketään sellaisenaan huomaamaan omia sairauksiaan, mutta terveyskeskusmaksu on ollut vähävaraisille, monisairaille ihmisille kuitenkin yksi niistä kynnyksistä, jotka ovat varmasti vähentäneet terveyskeskukseen ja hoitoon ajoissa hakeutumista. Itse toivon, että terveyskeskusmaksun poistaminen myös voimakkaana symbolina auttaisi siihen, että ne ihmiset, jotka tähän mennessä eivät ole sitä tehneet, hakeutuisivat hoitoon ajoissa, jotta sairauksiin voitaisiin puuttua hyvissä ajoin ja niiden kehittyminen pahemmaksi estyisi.

14.11.2012

Joitakin vuosia sitten vierailin Itäkeskuksen työ- ja elinkeinotoimistossa, jossa silloin oli työskennellyt jonkun aikaa terveydenhoitaja, joka teki työttömille työnhakijoille laajoja terveystarkastuksia. Hän totesi, että omassa työssään hän tapasi paljon ihmisiä, jotka eivät olleet käyneet lääkärissä useaan vuoteen, viiteen, eivät ehkä kahdeksaankaan vuoteen, ja kuitenkin oli kysymys helsinkiläisistä ihmisistä, joilla oli itse asiassa useita kroonisia sairauksia. Tämä tietenkin kertoo myös siitä, että sellaisenaan terveyskeskusmaksu ei ole ainoa asia, joka muodostaa kynnyksen hoitoon hakeutumiseen, ja sen takia onkin tärkeää, että me emme valtuustossa ja valtuutettuina tuudittaudu siihen ajatukseen, että terveyskeskusmaksun poistaminen olisi lainkaan ainoa keino tai riittävä keino terveyserojen kaventamiseen.

Budjettikirjassa myös monessa muussa kohdassa puhutaan tästä tärkeästä tavoitteesta, terveyserojen kaventamisesta. Se on mainittu muun muassa liikuntatoimen kohdalla, kun puhutaan siitä, että liikuntatoimen resursseja tulee suunnata niille ihmisille, jotka eivät itsestään omasta halustaan ja helposti liiku paljon. Totta kai terveyserojen kaventaminen täytyy olla päämääränä siinä, kun uusi sosiaali- ja terveysvirasto aloittaa toimintansa. Nimenomaan tämän viraston onnistuessa meillä on ehkä kaikkein parhaimmat mahdollisuudet saada helsinkiläisten terveyseroja kaventumaan, jos näiden kahden viraston yhdistämisessä ja prosessien parantamisessa onnistutaan.

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Lyhyesti helsinkiläisistä ja helsinkiläisten metsistä. Budjettikirjassa lisätään rahaa tekemättä olevaan helsinkiläisten metsien METSO-kartoitukseen eli siihen kartoitukseen, jossa selvitetään helsinkiläisten metsien luontoarvoja ja sitä, onko Helsingissä niin hienoja metsiä, että ne kelpaavat valtakunnalliseen metsiensuojeluohjelmaan. Tässä yhteydessä todetaan myös se, että METSO 1 ja 2 -luokan jo kartoitettuisa metsissä ei tulisi tehdä merkittäviä hoitotoimenpiteitä ennen kuin suojelualueverkostosta on päätetty. Tämä on ehdottoman tärkeä kirjaus.

Valtuutettu Peltola

Hyvät ihmiset.

Kannatan Sirpa Puhakan tekemiä ponsiehdotuksia.

Sekä kaupungin viranhaltijana että nyt viimeisellä vuorollani valtuutettuna olen kärsinyt suuresti siitä, miten heikosti isoja asioita perustellaan

14.11.2012

Helsingin päätöksenteossa. Valmistelu on joiltakin osin nykyään avoimempaa kuin menneinä vuosikymmeninä, mutta salaiset keskustelut ja asioiden tuominen ota tai jätä -esityksinä päättäjille ovat edelleen valtavirtaa. Erityisen moitittavaa on kaupungin työntekijöiden sananvapauden rajoittaminen sekä kuntalaisten että päättäjien suuntaan. Talousjohto pihtaa tietoa eri toimintojen rahoituksesta ja vaihtoehtojen kustannuksista. Kokoomuksesta esitetään, että niitä voidaan ryhtyä laskemaan, kunhan päästetään yksityinen sektori tekemään palvelualoitteita.

Oikea tapa on tukea kaupungin omien palveluyksiköiden aloitteellisuutta ja antaa niille kunnollisia välineitä oman toimintansa kustannusten ja hyötyjen avoimeen laskemiseen ja vertailuun. Budjettiesitykseen tai tilinpäätöksiin ei sisälly perusteltuja arvioita kaupungin omien investointien kustannuksista ja tuotoista tai rahoituskeinoista. Sen sijaan pidetään yllä kaunistelua kaupungin lainanotosta kertomatta, mihin lainat käytetään ja millä niiden kustannukset maksetaan.

Vanhusten laitoshoidon leimataan yhtä perustelematta vahingolliseksi ja omassa asunnossa asuminen sekä yksilön että kaupungin kannalta hyväksi asiaksi. Vanhusten ja muiden paljon huolenpitoa tarvitsevien palvelut ja investointien rahoitus sekä kannattavuus olisi erittäin tärkeä saada seuraavalla valtuustokaudella monipuoliseen ja avoimeen arviointiin. Sen avulla sekä helsinkiläiset että meidän poliittiset päättäjämme pystyisivät tekemään entistä parempia päätöksiä.

Ehdotus yksityisestä urheilu-, liiketila- ja asuntorakennushankkeesta Mäntymäen kupeeseen on iso haaste Helsingin kunnallispolitiikalle. Vilkkaasti alkanut keskustelu voisi parhaimmillaan olla hyvää harjoitusta järkevään päätöksentekoon.

Vasemmistoliiton ryhmän tavoitteena on, että Helsinki huolehtii ihan ensiksi asukkaiden peruspalveluista ja niiden tarvitsemista työntekijöistä ja tiloista. Toisen tärkeä periaate on pitää kunnossa muita olemassa olevia palveluja ja rakennuksia. Vasemmisto on vaatinut sitä, että kaupungin liikuntapalveluista tehdään kokonaisselvitys: mitä palveluja tuotetaan, miten ne kohdistuvat eri asukasryhmiin ja kaupungin eri alueille, miten kustannukset jakautuvat eri asukas- ja käyttäjäryhmiä kohti, paljonko käyttäjät maksavat ja miten paljon kaupunki jakaa käyttäjiä ja käyttökertoja kohti erilaista tukea, mikä on perustamiskustannusten ja käyttökustannusten osuus. Tästä perusselvityksestä saataisiin myös tietoa, jonka varassa kaupungin päättäjät pystyvät arvioimaan, olisiko uusi liikunta- ja vapaa-aikakeskus hyödyksi vai haitaksi asukkaiden hyvinvoinnille.

14.11.2012

Valtuusto on varmaan yksimielinen siitä, että useimpien helsinkiläisten pitäisi liikkua nykyistä enemmän ja monipuolisemmin. Jäähallia tai uusia ravintoloita ei pysty puolustamaan tällä tavoitteella. Esimerkiksi asuntojen rakentaminen Mäntymäen viereen ja matalan kynnyksen liikuntatilojen rakentaminen ja kunnossapito lähiöissä parantaisivat omin voimin liikkumisen ja hyvinvoinnin edellytyksiä paljon liikunta- ja viihdekeskusta paremmin.

Valtuutettu Pakarinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tämä on pääosin hyvä budjetti. Erinomaista siinä on se, että opetus ymmärrettiin budjettia tehtäessä investoinniksi, suorastaan tuottavaksi investoinniksi, joka kannattaa tehdä myös taloudellisesti haastavana aikana. Rohkenen väittää, että nyt tehtävä panostus opetukseen näkyy myöhemmin säästönä sosiaali- ja terveystaloudessa.

Pääkaupungin asema velvoittaa meitä. Meillä kuuluu olla parempi kielitarjonta kuin muualla, meillä kuuluu olla enemmän vaihtoehtoja tarjolla kuin muualla, meidän pitää panostaa myös heikompiin oppilaisiin, meillä pitää olla tarjolla kaksikielinen, hyvä opetustarjonta, me emme voi lomauttaa opettajia. Me kannamme päävastuun myös maahanmuuttajien kotouttamisesta ja siten myös kouluttamisesta Suomessa. Totta kai tämä maksaa. En halua sanoa, etteikö tehostamista tarvittaisi. Kuitenkin pitää muistaa, että moni lapsiperhe haluaa asua Helsingissä nimenomaan sen takia, että täällä on erinomainen koulutarjonta. Se on siis myös keino houkutella niitä haluttuja hyviä veronmaksajia Helsinkiin.

Sisäilmaongelmista kärsivät koulut ovat olleet se pahin piikki lihassa tässä viimeiset 4 vuotta. Tämä ongelma tuli yhdellä rysäyksellä päälle, ja siinä meillä riittää tekemistä. Olen tosi tyytyväinen siihen, että me saimme tuohon budjettiin lisää rahaa siihen, että kouluja saadaan korjattua, mutta pahoin pelkään kuitenkin, että sekään ei riitä. Tekemistä siis riittää sillä saralla. Meillä miljardiomaisuus mätänee tuonne kaupungille, ja se on todella vakava asia, mihin tuolla seuraavalla kaudella – nimenomaan siihen valvontaan, peruskorjausten ja uudisrakentamisen laatuun – pitää kiinnittää ihan ehdottomasti huomiota.

Ammatilliset oppilaitokset tai nyt kohta perustettava tai alkava yhdistetty ammatillinen oppilaitos tulee vaatimaan myös todella isot investoinnit, ja toivon, että siinäkin ymmärretään se, että se on tuottava investointi, kun siihen vaiheeseen päästään. Osaaminen on Suomelle ainoa

14.11.2012

keino pysyä mukana kansainvälisessä kilpailussa, ja tästä pääsenkin mainiosti toiseen suosikkiaiheeseeni. Tiesittekö, että 600 suurinta suomalaista yritystä tästä vuodesta alkaen työllistävät enemmän ihmisiä ulkomailla kuin Suomessa? Tämä on minusta ihan mieletön asia, joka pitäisi ottaa tuolla valtion tasolla todella vakavasti. Täällä Helsingissä me emme tietenkään voi käytännössä siihen niin paljon vaikuttaa, mutta tämän pitäisi täällä merkitä sitä, että ihan tosissamme alkaisimme pohtia sitä, miten pidämme huolta myös budjetin tulopuolesta. Työllistämisvastuu on siirtynyt Suomessa pk-yrityksille. Olen tästä puhunut monta kertaa, mutta puhun varmasti vielä monta kertaa jatkossakin.

Meidän pitäisi seuraavalla valtuustokaudella panostaa aivan erityisesti elinkeinopolitiikkaan, ja katse pitäisi kiinnittää erityisesti pk-yrityksiin. Ne työllistävät Suomessa ja Helsingissä, maksavat veronsa Suomeen, rahoittavat itsensä ja työllistämisensä kaupunkilaisten kautta kaikkea sitä hyvää, mitä tässäkin budjetissa jaetaan eri tarkoituksiin. Olemme menettäneet yrityksiä naapurikuntiin kiihtyvällä vauhdilla, ja nyt olisi aika alkaa pitää Helsingin puolta tässä kisassa. Pidän isona puutteena, että meillä ei ole Helsingissä esimerkiksi elinkeinolautakuntaa, ja kaupungin elinkeinopalvelun pitäisi ehdottomasti saada isompi painoarvo kaupungin hierarkiassa. Meidän pitäisi ihan oikeasti miettiä, miten me saamme tätä puolta painotettua Helsingissä.

Ehkä tässä lopuksi voisi olla ihan hyvä, kun 4 vuoden kausi päättyy lautakunnassa, kiittää opetuslautakunnan arvoisia jäseniä, kun täällä valtuutettu Virkkunen on paikalla, valtuutettu Rydman on paikalla. Meillä on ollut tosi hyvä yhteistyö ja on pidetty mielessä koko ajan fokuksessa se, että halutaan hyvälaatuista opetusta Helsingissä. Kiitoksia teille.

Valtuutettu Virkkunen (vastauspuheenvuoro)

Kiitän valtuutettu Pakarista kiitoksesta ja en lähetä sitä takaisin, vaan annan ihan oman kiitokseni hänelle hyvästä yhteistyöstä lautakunnassa.

Kiitos.

Valtuutettu Männistö

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Nyt käsittelyssä oleva talousarvio on varmasti neuvottelujen pohjalta hyväksyttävissä, mutta nyt kun suunnataan tulevaan ja seuraavaan val-

14.11.2012

tuustokauteen, niin on syytä tunnustaa tosiasiat siihen liittyen, missä taloudessa oikein mennään. Talouskasvunäkymä, niin kuin kaupunginjohtaja Pajunen sen avasi, on erittäin haastava. Talouskasvu tulee olemaan parhaassakin tapauksessa hidasta, ellei negatiivista. Toisaalta niin kansainvälisen kuin sitä kautta Suomenkin talouden taivaalla näyttäytyy melkoisen suuri epävarmuus. Emme tiedä, mihin suuntaan lähdemme. Toisaalta leimaavaa on se, että kuntakentässä yleisesti, kuten myös Helsingissä, menokasvu on aivan liian nopeaa, Helsingissä vieläpä keskimääräisesti muuta maata nopeampaa, ja verotulojen kasvu vastaavasti on ollut ja on matalammalla tasolla kuin menojen kasvu. Tästä on täällä tänä iltana jo monta kertaa mainittu.

Helsingin kaupungin velkataakka on kaksinkertaistanut tällä valtuustokaudella, eikä tästä voi hirvittävän hyviä pisteitä tälle valtuustolle antaa. Kuitenkin merkittävää on huomata, että ellemme tee jotain, tämä kehitys tulee jatkumaan. Tämän lisäksi meillä on akuutteina haasteina se, että Helsingin Energia ei varmasti tulevina vuosina voi tulouttaa samassa mittakaavassa tuloja kaupungille kuin ennen, ja myös Helsingissä, niin kuin koko maassa, väki tulee vanhenemaan. Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden kysyntä kasvaa samaan aikaan, kun verotulot vähenevät. On siis tehtävä jotain, emmekä me voi Helsingissäkään jatkaa tällä samalla trendillä.

Mitä sitten täytyisi tehdä? Vaihtoehtoja on nähdäkseni 2. Voimme pyrkiä lisäämään kaupungin tuloja tai sitten voimme sopeuttaa kaupungin menoja ja leikata investointeja. Näistä vaihtoehtoista varmasti tarvitaan osaltaan molempia, mutta ensinnä kannattaisi varmaan katsoa, miten voimme kaupungin tuloja lisätä. Se on se helpompi tie ja koituu kaikkien parhaaksi. Tarvitaan aktiivisempaa elinkeinopolitiikkaa. Tarvitaan varmasti sen pohdintaa, miten kaupungin hallinto ja byrokraattisuus näyttäytyvät yrittäjille ja elinkeinoharjoittajille, ja tarvitaan virtaviivaisuutta siinä, miten kaupunki vastaa yrittäjien tarpeisiin ja toiveisiin. Itse ajattelen, että täytyisi olla jotenkin yksi luukku, jonka kautta yritykset voisivat asioida kaupungin suuntaan kaikissa asioissa. Tältä osin allekirjoittanut valtuutettu Koskisen aiemmin täällä esittämät toiveet myös siitä, miten valtakunnan tasolla voisimme parantaa tämän alueen elinvoimaa.

Toisaalta meidän täytyy suhtautua yksityisen sektorin hankkeisiin, investoin ja uuden tuomiseen tähän kaupunkiin lähtökohtaisesti mahdollisuutena. Totta kai kaupungilla on omia intressejä, ja ne täytyy huomioida, mutta liian monta kertaa tälläkin valtuustokaudella on tuntunut siltä, että jos joku toteaa sanan yksityinen investointi tai kansainvälinen sijoittaja, niin joku pitää sitä negatiivisena asiana, joka sitten leimaa koko käsittelyä. Hetken kuluttua voimme olla tilanteessa, jossa emme

14.11.2012

enää saa houkuteltua edes niitä, jotka yrittävät tähän kaupunkiin investoida, ja tämä on toki riski, joka pitää välttää.

Tarvitaan valitettavasti varmaan myös menojen sopeuttamista tavalla tai toisella. Tässä näen niin ikään 2 vaihtoehtoa. Voimme tehdä leikkauksia tai yrittää parantaa tuottavuutta, ja kyllä nyt toivon, että tässä tuottavuusohjelmassa päästään eteenpäin, niin kuin budjettiin on kirjattu. Tuottavuuden parantaminen ja sen tavoittelu on varmasti parempi tie niin palvelujen, Helsingin kaupungin kuin kansalaistenkin näkökulmasta.

Toivoisin seuraavalta valtuustolta, että myös tässä palvelualoiteasiassa päästäisiin eteenpäin. Se ei suinkaan tarkoita, että jotenkin hallitsematta lähtisimme kilpailuttamaan asioita, mutta kyllä kilpailu, olipa se sitten kaupungin sisäistä, kaupunkilaisten ja kaupungin välistä tai sitten joidenkin muiden palveluiden tuottajien ja kaupungin järjestöjen välistä, niin se on lähtökohtaisesti mahdollisuus tehdä asioita paremmin kuin ennen eikä jokin uhka, joka meitä täällä alati vaivaa. Palvelualoitteessa kyse on vain siitä, että vertailisimme kaupungin omaa toimintaa myös muiden tekemiseen, ja sitä kautta kaupunki itsekkin voisi oppia.

Valtuutettu Muurinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Ensinnäkin kiitokset budjetin valmistelijoille. Tämä tehtävä ei varmaan-kaan ollut kovin helppo, kun nämä talouden näkymät ovat edelleen melko epävarmat ja haasteet tulevaisuudessa tuntuvat vain lisääntyvän. Kuten täällä on nyt jo useammankin kerran kuultu, Helsingissä velka on kaksinkertaistunut tämän valtuustokauden aikana, mikä on huolestuttavaa tulevien vuosien kannalta. Lisäksi esimerkiksi tämän vuoden toimintamenojen kasvun ennustetaan Helsingissä olevan 5,9 % eli yli kuntien keskimääräisen tason.

Tulojen kasvattaminen tässä talouden tilanteessa on epävarmaa, jolloin kulukehityksen hallinnan keinoksi jäävät vain tuottavuuden lisäys tai muu menojen vähentäminen. Tuottavuus ei ole edellisinä vuosina juuri-kaan Helsingissä parantunut, joten suunniteltu tuottavuusohjelma konkreettisine ehdotuksineen ja mittareineen vuosille 2013–2016 on tarpeen. Sen toteuttaminen tosin on vaativa toimenpide virastoille ja lautakunnille. Kaikkiaan menojen hillintä ei ole mukavaa, mutta näkisin, että meillä ei ole nyt muita hyviä vaihtoehtoja. Paljon mukavampaa olisi luvata kaupunkilaisille kaikkea hyvää lisää, kuten juuri tehtiin poistamal-

14.11.2012

la terveyskeskusmaksu. Sekin raha olisi tuottanut enemmän, jos se olisi käytetty esimerkiksi riskiryhmien terveyspalveluihin.

Kaikkia kaupungin palveluita on nyt syytä tarkastella kriittisesti. On löydettävä ne ydintehtävät, joihin satsataan, ja samalla ne, jotka eivät ole aivan välttämättömiä. Helsingissä on todettu esimerkiksi Helsinki-Vantaa-selvityksen mukaan olevan huomattavasti enemmän palvelutarjontaa kuin Vantaalla. Sitä voisi ehkä tutkia vähän tarkemmin. On myös tarkasteltava palvelujen rakennetta ja toimintamalleja. Uudella tavalla toimimalla on mahdollista nostaa tuottavuutta.

Muutama sana vielä sosiaali- ja terveystoimen budjettiesityksestä, johon on mielestäni kirjattu monta asianmukaista kehittämis ehdotusta. Erityisen onnistuneena pidän esimerkiksi tätä varautumista väestön eläköitymiseen ja ikäjohtamiseen. Sen suunnitelman tekeminen virastoittain on minusta ihan tärkeä asia. Meillä edelleenkin kuulee ikäsyrynnästä sekä palveluissa että työpaikoilla, joten tässä kannattaa edetä. Toiseksi tämä selvitys vanhuspalvelulain vaikutuksista. Se on myös tarpeellinen, ja kaiken kaikkiaan nyt näyttää siltä, että tähän väestön ikääntymiseen on herätty täällä budjetinkin tasolla, mitä minä pidän nyt hyvänä.

Terveysasemaverkon selvityksestä sen verran, että nämä keskusterveysasemat on mielestäni hyvä idea, kunhan niiden rinnalle luodaan esimerkiksi hoitajavetoisten lähipalvelupisteiden verkosto. Täällä on mainittu näitä terveyskioskeja. Se voi olla esimerkiksi sen tyyppinen. Tällaisia malleja on jo muissa kunnissa, eli me voisimme niitä kopioida myös meille.

Sitten vielä otan esille tämän palvelusetelikokeilun arvioinnin. Odotan sitä kovasti. Toivottavasti saamme lopultakin tätä palvelusetelikäytännön ja varsinkin sitä kehitettävää sähköistä järjestelmää laajennettua. Sen saamista olisi kyllä syytä kiirehtiä, koska nyt ammattihenkilöiden aikaa tuhlaantuu aivan turhaan papereiden täyttelyyn ja tekstien kopiointiin.

Sitten vielä tämä sosiaaliviraston ja terveyskeskuksen yhdistäminen. Se on kaikkein suurin asia sosiaali- ja terveyspalveluissa tulevalle valtuustokaudella. Toivonkin, että kaikki hallintovirkamiehet sekä luottamushenkilöt tukevat rakentavasti toiminnan uudelleen järjestelyä ja virastojen asiakkaita palvelevaa henkilöstöä tässä vaativassa muutoksessa. Tällä on pyritään järjestämään kaupunkilaisille entistä sujuvammat palvelut.

14.11.2012

Vielä lopuksi. Erityisen tärkeää on saada kaikki hallintokunnat mukaan tähän väestörakenteen muutoksen tuomaan haasteeseen. Esimerkiksi ikäihmisten liikuntapalveluja on syytä lisätä reilusti, ja senioritaloja tarvitaan monipuolisten vanhustenkeskusten läheisyyteen myös kantakaupunkiin. Helsingissäkin kannattaa ottaa huomioon ympäristöministeriössä laadittu ikääntyneiden asumisohjelma jatkossa. Kannatan tämän talousarvioesityksen hyväksymistä.

Kiitos.

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Seija Muurinen mainitsi nämä terveyskioskit. Se on todella hyvä ajatus, että meilläkin on terveyskioskeja, mutta ne eivät ehkä korvaa niitä lähipalvelupisteitä, joita sitten meidän täytyy avata, kun näitä terveysasemia suljetaan, koska kansa todella haluaa esimerkiksi neuvolan varsin lähelle. Olen kuitenkin samaa mieltä kuin valtuutettu Muurinen siitä, että meidän täytyy saada tämä terveysasemaverkko todella tiivistettyä. Ehkä 7 isoa asemaa riittää, ja sitten nämä lähipalvelupisteet ja kioskit ovat lähinnä ennaltaehkäisevää työtä varten.

Valtuutettu Näre

Arvoisa puheenjohtaja, hyvä valtuustoväki.

Nyt, kun valtuustotyöni on loppumassa, haluan kiinnittää huomiota budjettiin liittyvään muutamaan toiminnalliseen kysymykseen, jotka minua päällimmäisenä huolestuttavat. Olen tänään jättämässä ongelmista myös aloitteet. Viime kerralla jätin aloitteen mielenterveysohjelman päivittämisestä ja nyt lapsilähtöisen lastensuojelutyön kehittämisestä sekä erityistuen vahvistamisesta päivähoidossa ja peruskouluissa.

Jälkimmäisessä aloitteessani näkökulmani on se, että aistiherkille lapsille liian suuret ryhmät merkitsevät aistiväkivaltaa, minkä takia riittävän pienet ryhmät on ymmärrettävä lapsen tukimuodoksi. Päivähoito- ja kouluryhmien tiheys, melu ja hajut ja oppimateriaalien sekavuus tuottavat ylimääräistä stressiä etenkin niille lapsille, joiden aistijärjestelmä on epätasapainossa ja jotka yli- ja/tai alireagoivat aistiärsykkeisiin. Aistiherkkiä meistä on noin 10–15 %. Tämän herkkyyden ja muun tuen tarpeen tunnistamiseksi teen koulujen osalta seuraavan ponnen:

14.11.2012

Selvitetään mahdollisuus vahvistaa kouluterveyslääkäri-resursseja kiertävän neurologin vakanssilla.

Toinen asia, mikä minua huolettaa, on helsinkiläisen lastensuojelutyön tila. Aloitteessani esitän, että ensi valtuustokaudella lastensuojelutyön resurssit tuplataan vastaamaan lastensuojelulain edellyttämää tasoa. Toivottavasti Etelä-Suomen aluehallintoviraston langettama uhkasakko on jo patistanut Helsinkiä tähän, ja muutama miljoona neuvotteluissa lastensuojeluun saatiinkin, mutta se ei vielä riitä.

Lastensuojelutyöhön on saatava pitkäjänteisyyttä ja lapsilähtöisyyttä, minkä edellytyksenä on riittävät resurssit. Lapsilähtöisyys tarkoittaa muun muassa lasten ja vanhempien tai huoltajien kiintymyssuhteen laadun arvioimista, läheisneuvonpidon vakiinnuttamista, asiakkuussuunnitelmia, lapsen toiveiden kuuntelua ja kokemusasiantuntemuksen käyttämistä lastensuojelutyön kehittämisessä. Aloiteeni täydennykseksi ja muunkin ihmisten kanssa tehtävän työn laadun ja pitkäjänteisyyden parantamiseksi esitän vielä ponnin:

Selvitetään mahdollisuus soveltaa varhaiskasvatus-, sosi-aali- ja terveyspalveluissa SGEI- eli Services of General Economic Interest -määrittelyä hankittaessa palveluja tilanteissa, joissa ei synny todellista kilpailua.

SGEI-palvelulla tarkoitetaan yleishyödyllisiä taloudellisia palveluja, joiden saatavuuden turvaaminen katsotaan yhteiskunnallisesti niin tärkeäksi, että viranomainen voi asettaa palvelutuottajille julkisen palvelun velvoitteen. Kun säästytään turhalta kilpailutukselta, säästetään kilpailutusbyrokratiaan meneviä resursseja ja säästytään siltä riskiltä, että isot syövät pienet pois alihinnoittelulla, ja kun pienet toimijat on syöty pois kilpailusta, hinnoittelu ryöstäytyy ja verotulotkin tупpaavat menemään veroparatiiseihin.

Kiitos.

Valtuutettu Karhuvaara

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Palveluvaltainen elinkeinoelämämme reagoi nopeasti vähentyvään ostovoimaan, samoin asuntorakentaminen. Mikäli nykyinen vihervasemiston tahto korottaa koko ajan veroäyriä ja asumisen maksuja muun muassa kiinteistöveron muodossa, vähenee talouksien ostovoima kuihduttaen palveluyrityksiä ja vähentäen työpaikkoja ja verotuloja kon-

14.11.2012

kurssien myötä. Meillä valtuutettuina on vastuu ja velvollisuus tehdä Helsingistä paikka, johon yritykset haluavat rakentaa ja jossa ne haluavat pitää myös pääkonttorinsa. Samalla pysyvät myös työpaikat ja palkoista kassaan tulevat verotulot. Tämän takia myös liikennejärjestelyillä ja asiakasparkkipaikoilla ja -tiloilla on tärkeä merkitys keskustatyöpaikkojen säilymisessä. Työpaikkoja luovat myös ostopalvelujen ja palveluseleiden käyttö terveys- ja sosiaalipalveluissa, harrastekerhoissa ja hoivapalveluissa.

Hyvät valtuutetut.

Sosiaali- ja terveystoimen tunnuslukuissa ihmetyttää se, että huostaanotto-, perhehoito- ja laitoshoitomaksujen lisäämiseen on vuosi vuodelta enemmän varaa budjetissa. Niin kuin lehdistä juuri luimme, meillä on myös varaa maksaa yhden perheen kriisimajoituksesta 2 500 euroa kuukaudessa, mutta lapsiperheiden käytännön tai taloudelliseen tukeen, lasten syrjäytymistä estävään harrastetoimintaan tai tarpeeksi ajoissa aloitettuun velkaneuvontaan ei löydy rahaa. Neuvo- ja kouluterveystoimien huolto- ja lasten iltapäivätoiminta ovat investointeja tulevaisuuteen, eivät kulueriä, joiksi ne kyllä muuttuvat laiminlyöntien myötä.

Arvoisat kollegat.

Vanhuspalveluja täällä on jo useassa puheenvuorossa sivuttu. Niitä ei todellakaan hoideta populismilla. Ne hoidetaan tehostamalla asiakkaiden löytämistä, varhaista puuttumista, riittävää palvelua sekä vaikuttavuuden mittaamista. Kaupunki neuvoa ja järjestää, osaa toteuttaa, se, joka tekee sen oikea-aikaisena ja riittävänä. Järjestäjän tehtävä on valvoa laatua ja vaikuttavuutta. Näin saamme myös sitoutunutta ja osallistavaa kilpailevaa henkilökuntaa sekä yksityisiin yrityksiin että omiin toimipisteisiimme. Haluan vielä muistuttaa, että palveluneuvonta ja kokonaisuuksien selvittäminen asiakkaan kannalta ja muun muassa tässä vanhuspalvelulain mukaisessa palvelusuunnitelmassa on nimenomaan kaupungin tehtävä. Sen on oltava saavutettavissa myös muualla kuin netissä.

Hyvät valtuutetut.

Liikuntatilarakentaminen on toteuttava kaikkialla kaupungissa, etenkin koulukeskittymien lähellä. Positiivinen segregatio on hyvä peruste liikuntapaikkojen jakamiselle, mutta niitä on myös oltava eteläalueella kaupunkia. Olemme muun muassa Johanneksen kentälle tai Sepänpuistoon odottaneet tekojäärataa jo vuosikausia, mutta en nähnyt sitä edelleenkään tässä investointiohjelmassa.

14.11.2012

Arvoisat valtuutetut.

Terveystenhuollonäkökohta ja terveyden edistäminen ovat asioita, jotka säästävät selvää rahaa ja luovat työ- ja toimintakykyisiä helsinkiläisiä iästä riippumatta. Voin ottaa toisen vai saanko lukea pöytäkirjan nopeasti?

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Kiitos. Liikuntapalvelut ja terveydenhuollon yhdistäminen ovat asioita, joita haluaisin korostaa vielä, ja siksi jätänkin pöytäkirjan:

Hyväksyessään kaupungin talousarvion 2013 kaupunginvaltuusto edellyttää, että liikuntatoimi ja terveystoimi selvittävät mahdollisuuksia tehostaa yhteistyötä ja yhteisiä asiakasryhmiä sairastavuuden ennaltaehkäisyksi, siirtämiseksi ja kuntoutuksen tehostamiseksi.

Kiitos.

Valtuutettu Vikstedt

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Koska kannatan vastuullista taloudenhoitoa, haluan lyhyesti muistuttaa siitä, että jokaisen organisaatiomuutoksen yhteydessä tehdään pöytäkirja ja hyväksytään pöytäkirja siitä, että muutoksia vaikutukset toimintaan ja kustannuksiin seurataan ja tieto niistä tuodaan valtuustolle. Staran perustamisesta eli rakentamispalvelujen erottamisesta rakennusvirastosta on kulunut 3 vuotta, ja tila- ja tuottajamallin muoti on mennyt ohi, mutta tietoa valtuustolle ei ole tuotu.

Silloisen yleisten töiden lautakunnan arvio oli, että 3 miljoonaa vuosittain menee enemmän rahaa päällekkäisiin palkkauksiin, tilakustannuksiin ynnä muuhun. Teknisen palvelulautakunnan jäsenenä minun silmämääräinen arvio on, että se varmaan pitää paikkansa. HKR:ssä ja Starassa on samoja nimikkeitä hallinnollisissa tehtävissä, kun on kaksi eri virastoa kerran, ja tilaava ja tuottava virasto käyttävät kauppaneuvotteluihin keskenään ties kuinka monta työviikkoa vuodessa. Lisäksi Stara joutuu jälleen ensi kesänä hakemaan ja varmaan remontoimaan uudet tilat, koska HSY:n kanssa vuokrasopimus päättyy. Arviointi oli mielestäni syytä tehdä heti ja johtopäätökset nopeasti, reilusti vaikkapa yhdistää takaisin HKR. Oman toiminnan kehittäminen ja palvelujen tuottamisen tehostaminen on mahdollista, ja se on henkilöstön mielestä

14.11.2012

hyvinkin mielekästä. Ulkoistaminen sen sijaan ei ole niinkään mielekäs-
tä. Sitä myöten liikevoiton rahoittaminen verovaroista ei ole hyvä tapa
parantaa taloudenpitoa. Oman tuotannon kustannusten laskeminen ei
myöskään voi olla mahdotonta.

Kiitos.

Valtuutettu Abdulla

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tämä talousarvio, joka tänään tehdään, varmasti tullaan seuraavaan
kertaan ensi vuonna uudet valtuutetut käsittelevät. Hyvä, että nyt puhu-
taan. Itse asiassa minä olen todella kiitollinen, että sain tämän talous-
arvion myös paperille kirjattuna, koska ne liitteet, jotka olivat siellä, ovat
aika hankalasti löydettävissä. Minä sain sen pyynnöstä kirjallisena, ja
se oli tosi hyvä. Kiitän siitä. Minä myös muillekin neuvon, että tällaisissa
tilanteissa jatkossakin toivon saavani.

Kun aikaa ei ole paljon, niin 3 asiaan yritän keskittyä. Ensin tästä niin
sanotusta maahanmuuttajien tai ylipäättään syrjäytymisen ehkäisemi-
sestä. Täällä on tavoitteena pitkäaikaisasunnottomien ja toimeentulotu-
kien saavien nuorten osuuden väheneminen sekä pitkäaikaisesti toi-
meentulotuen varassa elävien arjessa selviytymisen parantaminen.
Tämä on hyvä tavoite, mutta se pitäisi myös selkeyttää ? tavoitteet hy-
vät keinot. Nuorten keskuudessa ? kaupunki ? keinoja, että jossain
pitää olla kirjoilla, täytyy tietty aika olla jossain kirjoilla, ilmoittautua ja
hankkia itselleen työpaikka tai opiskelupaikka. Monelle nuorelle, var-
sinkin niillä, joilla on vähän muutenkin elämänhallinnan ongelmia, tämä
tuottaa aika paljon ongelmia. Vaikka tässä on hyvä tavoite, että vähe-
nee, ne eivät välttämättä vähene, jos keinot ovat kovia.

Jos joku virkamies tavoittaa heitä jostain ja nuoret eivät tule, niin tilas-
toista voidaan nähdä, että nuoret ovat tippuneet sieltä, ja voidaan olla
vähän aikaa tyytyväisiä tilastoihin, kun nuoret ovat palvelujen piirissä
karanneet ja he ovat löydettävissä eivätkä kuulu missään. Voidaan olla
vähän aikaa tyytyväisiä, kun tilastoissa ei näy heidän työttömyysluvut,
mutta pitkäjänteisesti katsottuna nuoret ovat aina jossain. Se näkyy
nuorten päihteiden käytön lisääntymisenä, huononolosuutena, ongel-
mien kasaantumisena ja jopa myös vankiloiden tilastoissa, joten toivon,
että nämä keinot, kun aina laitetaan, että asunnottomuutta vähenne-
tään, niin siinä on myös tavoite, että ihmiset ja nuoret varsinkin saavat
asunnon, jossa he voivat olla ja kokea, että yhteiskunta välittää heistä.

14.11.2012

Toinen asia, mikä minua tässä pisti silmään, on niin sanottu asumisen määrä. Tässä MA-ohjelmassa on 500 asuntoa vuodessa laitettu. Niin kauan kuin minä olen ollut valtuustossa mukana, aina se on ollut meillä tavoitteena. Toivon tällä kertaa, että keinot purevat ja saadaan myös erilaisia uusia asuntoja ja asuntotyyppejä, ? Helsinkiä vaivannut viime aikoina asunnottomuusongelma helpottuisi myös kaupungin sisällä. Eri-laisten ryhmien asuntotuotanto tarjonta ? on myös ? työllisyyden kannalta katsottuna. Se helpottaa myös maahanmuuttajien ja nuorten, varsinkin nuorten, jotka ovat tosi vaikeuksissa asunnon saamisen kanssa, asuntotilannetta ja asunnon saamista. Niistä varmasti tullaan paljon tässä puhumaan seuraavien 4 vuoden aikana, ellei ole löydetty jonkinlainen perusratkaisu tähän ongelmaan, joka on suuresti näkyvissä monen perheen lasten ja nuorten arjessa tänä päivänä. Asunnottomuus on kova asia.

Kolmas asia, mikä minua ilahdutti itse asiassa ja on hyvä asia ja askel tässä kaupungissa ollessani mukana, on tämä maahanmuuttajien kieliopetus, josta on nyt laitettu tähän erityinen huomio. Varsinkin pakolaistaustaisten naisten kielenopetus on edellytys monen kotoutumiselle ja yhteiskunnan jäsenenä olemiselle, joten tämä kehitys on tervetullutta varmaan monelle ?. Minua ilahduttaa. Kiitos siitä.

Lopuksi haluaisin kannattaa kaikkia Sari Näreen tekemiä ponsia, jotka hän itse laittoi tuonne meidän järjestelmään. Toivon, että näissä tavoitteissa tullaan onnistumaan, mikä täällä meidän ? on, ja tullaan joskus sellaiseen tulokseen, että kyllä ihmiset tuntevat, että me huolehdimme heistä.

Kiitos.

Valtuutettu Saarnio

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tämä budjettiesitys on aika perinteinen eikä siinä mielessä herätä kovin suuria tunteita missään muussa mielessä kuin siinä, että se jatkaa edelleen tätä sosiaali- ja terveystalouden menojen alimitoitusta. Joskus toivoisin, että todellakin käytäisiin läpi kamman kanssa se, mikä todellisuus on numeroiden takana. Tässä mielessä toivottavasti jotain tapahtuu. Tämä on myös samalla viesti tuolle Hakasen Yrjölle ja hänen joukkueelleen. Hän esitti taas tuntuja lukuja, vähän samanlaisia lukuja kuin mitä mekin esitimme neuvotteluissa, kun olimme näiden muiden ryhmien kanssa, sillä erolla vain, että Hakanen ei niihin lukuihin saa yhtään lisää. Me saimme alkuperäisiin lukuihin edes jonkun verran muu-

14.11.2012

toksia, ja se on tietysti ero, mutta kun torilla puhutaan, niin toinen on vaatinut kaikkea ja toiset ovat menneet mukaan kompromissiin. Parempi kuitenkin laiha kompromissi kuin hyvät luvut ilman minkäänlaisia tuloksia.

Se, mikä minua huolestuttaa tässä budjetissa kuitenkin kaikkein eniten, on se, että kun tätähän laaditaan myös samaan aikaan, kun kaupungilla on omat strategiset päämäärät eri toimintasektoreilla, niin joskus tuntuu siltä, että ne käsitellään vähän väärässä järjestyksessä ja turhan eriaikaisesti. Olisi hyvä käsitellä samanaikaisesti niitä strategisia päämääriä kun tätä budjettiakin, ja erityisesti se tulee esiin silloin, kun puhumme muun muassa perhepalveluista.

Tässä budjetissa on monia kohtia, joilla lapsiperheiden asemaa jossain määrin voidaan kohentaa ja voidaan tiettyä edistystä saada aikaan, mutta mistään tästä ei oikein selviä, mitä tapahtuu asuntoasiassa, mikä on Helsingin tämän hetken huutavasti suurin ongelma ja monen perheen todellinen pulma. Tässä mielessä tietysti toivoisi, että tämän budjetin sisällä pystyttäisiin nimenomaan satsaamaan myös niihin ohjelmiin, joita olemme hyväksyneet. Yksi on tämä MAL-ohjelma ja sen esittämät tavoitteet nimenomaan vuokra-asuntojen, asumisoikeusasuntojen ja Hitasin osalta, koska ne olisivat ratkaisuja köyhimpien lapsiperheidenkin asuntoasioiden ajamiseen. Tässä mielessä toivoisin, että kun tätä asiakirjaa sitten toteutetaan, niin voisimme sitä soveltaa luovasti niin, että kunnioittaisimme ja noudattaisimme niitä ohjelmia, mitä me eri toimintasektoreille olemme itsellemme laatineet.

Valtuutettu Paavolainen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuustotoverit.

Puutun yhteen yksityiskohtaan tässä budjetissa nyt, kun ollaan hyväksymässä tätä talousarvioehdotusta vuodelle 2013. Täällä budjetissa ja tekstissä on todettu, että lasten ja nuorten hyvinvointia parannetaan, kouluaikaista syrjäytymistä ehkäistään ja hyvinvointia edistetään ensisijaisesti koulujen ja oppilaitosten olemassa olevia keinoja vahvistamalla. Tämä on hirveän hyvä teksti ja koskee monia eri opiskelijoita ja oppilasryhmiä. Puutun nyt yhteen yksityiskohtaan, meidän kehitysvammaisiin peruskoulunsa päättäviin.

Oppilaspaikoista päätetään opetuslautakunnassa keväällä, ja opetusvirasto jo valmistelee tietenkin tämän budjettiraamin pohjalta ensi vuoden toimintaa ja miettii oppilaspaikkojen jäsentämistä. Opetusvirasto varmaan vuosittain on näiden erityisoppilaiden kanssa paineessa siinä, et-

14.11.2012

tä miten tätä opiskelua jäsennetään. Meillä on Helsingissä hirveän hyvä tilanne kehitysvammaisten opiskelun kohdalla. Meillä on hyvä pedagoginen opinpolku siellä. Meillä on alakoululuokat – kehitysvammaisethan opiskelevat 11-vuotiseksi, heillä on lisäluokat siellä esikouluvuosina, ja kun he tulevat 9. luokalle, niin tehdään tällaisia koulutuskokeiluja oppilaitoksissa, Keskuspuiston oppilaitoksessa, Järvenpäässä, ja siellä arvioidaan yhdessä 9. luokkien kanssa – meillä on noin 70 oppilasta 9. luokilla 4 koulussa integroiduilla harjaantumislukilla ja 3 erityiskoulussa myös – sitä, että miten tämä nuori pystyy jatkamaan.

Kaikki 9.-luokkalaiset hakevat jatko-opiskelupaikkaa joko ammattikouluun suoraan tai meidän välimuodon oppilaspaikkaan, joka toimii tuolla Helsingin Maunulassa Haavikossa. Se on koulutus- ja erityiskasvatuskeskus, jossa harjoitellaan itsenäisiä taitoja, että opittaisiin opiskelijoiksi, kulkemaan, asioimaan, tekemään niitä asioita, joita harjaantumislukkalaiset, erityistuen päätöksellä olevat kehitysvammaiset nuoret tarvitsevat. Mutta niiden koulutuskokeilujen aikana arvioidaan ja räätälöidään. Osa näistä kehitysvammaisista 9.-luokkalaisista on nuoria, jotka eivät pärjää jatko-opiskelussa vaan tarvitsevat 10. luokkaa vielä siihen päälle. Meillä toimii Helsingissä kaksi 10. luokkaa erityistuen päätöksellä oleville kehitysvammaisille nuorille Helsingin Käpylän yläasteella. Se toimii tosi hyvin, siellä on ihan oma innovaationsa. Monet nuoret ovat siinä herkkyysvaiheessa, että he juuri silloin oppivat kulkemaan bussilla eivätkä tarvitse enää kuljetuspalvelua, oppivat käyttämään kirjastoa ja terveystakeskusta. Siellä harjoitellaan näitä asioita.

Sitten he menevät sieltä eteenpäin välimuodon oppilaitoksiin ja ammattikoulutukseen, mutta nämä 16 nuorta, 8+8 – siellä toimii 2 opettajaa ja 3 avustajaa – tarvitsevat tämän luokan. Nyt on painetta siellä opetusvirastossa, että oltaisiin vaikeuttamassa tätä ja volyymitasolla laskemassa vielä tästäkin. Solakalliosta, kehitysvammaisten erityiskoulusta lakkautettiin 10. luokka vuosi sitten, eli se on jo pienentynyt 8:lla tämä määrä. Nyt esitän tähän asiaan liittyvän ponnen, jotta me ymmärtäisimme se, että se tulee inhimillisesti ja taloudellisesti hyvin kalliiksi, jos nämä 16 oppilasta eivät pääse 10. luokalla. Esimerkiksi meidän välimuodon oppilaitos ei vedä ja ammattikoulut eivät ota alle 18-vuotiaita.

Luen kuitenkin tämän ponnen:

Hyväksyessään talousarvioesityksen vuodelle 2013 kaupunginvaltuusto edellyttää, että mikäli peruskoulunsa päättävien harjaanemisopetuksen ja kehitysvammahuollon asiakasnuorten määrä säilyy nykyisellä tasolla, tulee kehitysvammaisten lisäluokkaopetus eli kymppiluokkaopetus

14.11.2012

säilyttää niin, että pienryhmäluokkia on edelleen 2, joissa on yhteensä enintään 16 oppilasta.

Kiitos.

Valtuutettu Autti

Hyvät kuulijat.

Tässä muutamassa ryhmäpuheenvuorossa tuotiin esille huolta siitä, että tämä budjetti ei tule riittämään ja se on alimitoitettu. Olen itse ihan samaa mieltä, että tällä budjetilla ei pystytä toteuttamaan sosiaalisia oikeuksia niin, että ne lainmukaisesti hoituisivat joka tilanteessa. Toisin kuin tuossa sanottiin, että Yrjö Hakanen on esittänyt tällaisia perusteettomia lisäyksiä, niin minun mielestäni niissä kaikissa kyllä on ihan peruste, ihan jo silläkin, että itsekkin olette sanoneet, että tämä on alibudjetoitu. Välillä ihmettelee sitä, että miten tässä kaikki voidaan mennä tällaisessa porvarillisessa hegemoniassa, että ei ole yhtään vastaväitteitä siitä, että mikä on tärkeää. Ainakin syy siihen, miksi itse lähdin mukaan tähän valtuustotyöskentelyyn, oli se, että olen itse sosiaalialan ammattilainen ja olen nähnyt, miten paljon meillä on puutteita siellä ja minäkänköisiä lainrikkomuksia tehdään koko ajan.

Silloin viime keväänä kerroin teille siitä, että aluehallintovirasto oli antanut Helsingin kaupungille määräyksen, että nämä lastensuojelun määräajat täytyy saada kuntoon, ja silloin sanoin, että siinä rikotaan koko ajan lakia. Nyt, jos niitä ehkä sitten saataisiin taas jollain poppaskonstillla, että keskitytään vain siihen ja jätetään kaikki muut työt hoitamatta, jotta ei saada uhkasakkoa, niin se tilannehan kuitenkin tulee sitten taas seuraavassa hetkessä eteen. Kuten varmaan hyvin tiedätte, niin apulaisoikeuskansleri otti tähän Helsingin tilanteeseen kantaa ja sanoi, että meillä lastensuojelun tarpeessa olevien lasten perusoikeuksia loukataan vakavasti ja heidän tarpeensa vaarantuvat. Tämä apulaisoikeuskansleri piti näitä laiminlyöntejä erittäin vakavina, ja hän seuraa tilannetta.

Samanlainen tilanne meillä on toimeentulotuessa. Meillä lukee siellä, että 3 % ehkäisevään toimeentulotukeen, vaikka meillä on hallituksen esityksessä ollut, että sen tulisi vähintään olla 3,3, ja sitä jatketaan joka vuosi. Meillä on ihan samanlainen tilanne myös aikuissosiaalityössä. Ei päästä tapaamaan työntekijää sen takia, kun yksinkertaisesti ei ole aikaa eikä tarpeeksi työntekijöitä. Viimeksi tänään sain työntekijältä huolestuneen soiton alle 65-vuotiaitten palveluasumisen tilanteesta. Hoitajia ei saa lisätä, vaikka näiden asukkaiden huolenpito sitä vaatisi. Ol-

14.11.2012

laan siis taas siinä tilanteessa, että asiakkaat tarvitsisivat toisenlaista huolenpitoa, mutta kerta kaikkiaan on kieltä, että uusia työntekijöitä ei oteta. Tällä hetkellä palveluasumiseen jonottaa terveyskeskuksen tilas-tojen mukaan sairaaloissa ja kotihoidossa yhteensä 71 henkilöä, ja suurin osa heistä on odottanut todella kauan.

Tämän takia esitän, että aloitteeni mukaisesti kohtaan 3 10 01 Sosiaali- ja terveystalot lisätään 4 miljoonaa euroa talousarvioon 2013 ja ta-loussuunnitelmaan 2014–2015 alle 65-vuotiaiden asumispalvelupaikko-jen lisäämiseksi.

Meillä on vanhustalolaki tulossa, ja siellä edellytetään, että jat-kossa pääsee tietyssä ajassa hoitoon ja palveluasumiseen, eikä siellä puhuta kokonaan, että laitoshoidosta poistetaan, vaan jos henkilö it-se esimerkiksi haluaa laitoshoidon, niin hänellä täytyy olla mahdolli-suus siihenkin.

Meillä on taas otettu strategiaksi se, että kotihoidossa keskitytään erit-täin raskashoitosiin asiakkaisiin, niin kuin puhutaan, mikä tarkoittaa si-tä yksinkertaisesti, että sieltä tiputetaan pois niitä vanhuksia, jotka tar-vitsisivat sitä kotihoitoa ja kotipalvelua ihan yhtä paljon, mutta taas täl-laista kriteeriä korottamalla huomataankin, että ei meillä siellä jonoa olekaan. Sen takia haluan kannattaa kaikkia Yrjö Hakasen vastaesityk-siä ja myös hänen esittämiään ponsia, koska kyllä niissä näkyy kuiten-kin se sosiaalinen oikeudenmukaisuus, joka pitää aina silloin, kun tätä budjettia aletaan tehdä, ottaa huomioon ja tosissaan eikä jatkuvasti tehdä tätä alibudjetointia. Se ei ole ainakaan kuntalaisten parhaaksi.

Valtuutettu Saarnio (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Halusin vain valtuutettu Autille todeta, että jos hän ymmärsi väärin. En suinkaan tarkoittanut, etteivätkö valtuutettu Hakasen ehdotukset olleet ihan oikeassa linjassa. Tarkoitin vain sitä, että ehdotukset, jotka teh-dään kellarikomeroissa, jossa niille ei saada mitään kannatusta, mene-vät vähän hukkaan. Me olemme joutuneet valitsemaan taktiikaksemme sen, että vaikka olemme mittavampien vaatimusten kannalta sosiaali- ja terveystalot kohdalla, niin onneksi saamme edes jotain sillä, että pystymme yhteistyöhön muiden ryhmien kanssa. Toivottavasti valtuu-tettu Autin puheenvuoro herätti huonoa omaatuntoa tuolla oikeassa sii-nessä valtuustoa ja sai heidät miettimään, että todellakin yhä edelleen meidän budjettisovusta huolimatta budjetti on näiltä osin alimitoitettu.

14.11.2012

Me olemme kuitenkin valinneet tämän sovun tien ja sen takia emme rettelöi täällä.

Valtuutettu Soininvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluan puhua vain kahdesta asiasta. Koska oma käsitykseni kaupungin talouden tulevaisuudesta on vähintään yhtä pessimistinen kuin kaupunginjohtajan, niin pitäisi toisaalta pystyä karsimaan menoja ja toisaalta lisäämään tuloja. Menojen osalta meidän pitäisi teettää puolueeton selvitys tai kysyä joltakin ikään kuin jäävittömältä ihmiseltä, että miksi meillä monella palvelutuotannon alalla kustannukset ovat paljon suurempia kuin muissa kunnissa. Voi olla, että meidän palvelumme ovat parempia, tai sitten voi olla, että ne ovat vain tehottomasti tuotettuja, ja kyllähän meillä aika kankea hallintojärjestelmä on. Jos me saisimme oman palvelutuotantomme hinnan sille tasolle, jolla se on muissa kunnissa keskimäärin, niin meillä ei olisi mitään hätää.

Toinen seikka liittyy asuntotuotantoon. Meidän pitäisi minun mielestäni rakentaa asuntoja huomattavasti nopeammin, koska valitetaan asuntojen hinnoista, ja se hinta johtuu siitä, että asuntoja on liian vähän, ja vaikka me kuinka yrittäisimme hintasäännöstelyllä sitten asuntojen hintoja laskea, niin se tarkoittaisi vain, että sitten joku jää ilman. Nyt joku jää ilman sen takia, että hänellä ei ole rahaa, mutta sitten toinen vaihtoehto on se, että jonotetaan pidempään. Nyt siltä osin, kun asuntotuotanto ei ole hintasäännösteltyä, me emme voi mitään sille, että ne asunnot ovat kovin kalliita, koska rakennusyhtiöt myyvät ne eniten tarjoavalle. Miksi eivät näin tekisi?

Mutta me voimme ihmetellä sitä, että miksi siitä asunnon hinnasta, jonka se asunnonostajaparka maksaa, niin suuri osa menee rakennusliikelle ja miksi niin pieni osa maanomistajalle eli kaupungille, joka luovuttaa tähän tarkoitukseen tontin. Niin kauan kuin asunnot ovat noin kalliita, olisi toivottavaa, että se raha edes virtaisi kaupungin kassaan. Se helpottaisi meitä sitten toteuttamaan tätä asuntotuotantoa enemmän, siis avaamaan uusia kaupunginosia rakentamiselle ja rakentamaan sinne ratikat, viemärit, koulut, päiväkodit ja niin edelleen. Joka tapauksessa minusta on ongelmallista, että tästä Helsingin asuntopulasta hyötyvät kovin voimakkaasti rakennusyhtiöt, ja se väijäämätön ylihintaa, mikä niistä maksetaan, pitäisi valua enemmän kaupungin kassaan. Tietysti kiinteistövirasto ja kiinteistölautakunta voisivat pohtia, että mitenköhän tässä näin on käynyt.

14.11.2012

Kiitos.

Valtuutettu Autti (vastauspuheenvuoro)

Haluaisin tässä vain sanoa Saarniolle, että kyllä vaikeistakin asioista pitää pystyä puhumaan, ja niinhän tässä on tehtykin. Täällä tuskin kukaan muu on rettelöinyt. Ei hän itse sitten koe sitä omaa puhettaan sel-laiseksi.

Ledamoten Wallgren (vastauspuheenvuoro)

Valtuutettu Soininvaara esitti tässä perustellusti, että olisi hyvä selvittää, mitä varten Helsingin palvelutuotantokustannukset ovat maan kes-kiarvoa suurempia. Kannatan tätä. Näin pitää toimia. Se on eri asia sit-ten, että onko parempi joku niin sanottu puolueeton asiantuntija vai on-ko parempi, että saadaan kriittisiä näkemyksiä vähän eri puolilta, mutta tähän metodologiaan voidaan mennä puhumaan.

Syy, miksi pyysin puheenvuoron, liittyy enemmänkin siihen, että Suo-messa on ? tällainen trendi, että halutaan ulkoistaa ja yksityistää hy-vinvointipalvelujen tuotantoa. Ennen kuin näin tehdään, minun mieles-täni olisi syytä verrata ei niinkään Helsinkiä muuhun Suomeen kuin Suomea muuhun maailmaan ja selvittää, mistä johtuu se, että niissä maissa, joissa ulkoistaminen ja yksityistäminen on pidemmällä kuin Suomessa, kustannukset ovat huomattavasti kalliimpia kuin meillä.

Valtuutettu Ojala

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Muutamaan asiaan haluaisin puuttua täällä. Kun minäkin luovun nyt valtuustourastani, niin en lupaa suinkaan, että seuraisin joka toinen keskiviikko Helsinki-kanavalta valtuuston istuntoja, mutta muutamia asioita lupaan kyllä seurata.

Yksi on kyllä nyt tämä rakentamisen laatu. Siitä on nyt puhuttu niin mo-nessa valtuustossa. Tuntuu, että kaikki poliittiset ryhmät ovat täysin samaa mieltä siitä, että rakentamisen laatua pitäisi parantaa ja raken-tamisen hintaa saada alas. Viimeksi valtuutettu Soininvaara omassa puheenvuorossaan ihmetteli sitä, että miksi Helsinki saa niin vähän asuntojen rakentamisesta ja rakennusyhtiöt niin paljon. Tämähän on ol-lut muun muassa yksi syy siihen, miksi vasemmistoliitto on esittänyt tä-

14.11.2012

tä omaa rakennusyhtiötä. Näin saisimme hinta- ja laatuverrokin sille. Emme me väitä, että on 100-prosenttisen varmaa, että se oli parempaa ja halvempaa, mutta aivan kuten bussiliikenteen osalta, me haluaisimme, että olisi se verrokki ja voisimme katsoa, missä ne ongelmakohdat ovat. Se on nyt poliittiselle oikeistolle näköjään täysin mahdoton ajatus.

Sanon edelleen, kun aion tätä rakentamisen laatua seurata, ja valtuutettu Luukkainen puhui valvonnasta, että valvonta ratkaisee kaiken. Ei se yksinomaan sekään, tai Helsingin ei ole ollut valmis satsaamaan riittävästi tähän valvontaan, ja kelle se kuuluu, kuuluuko se sille pääurakoitsijalle, joka ei hoida sitä hommaansa. Sitten on tämä ikuisuus-kysymys: nämä kilpailut, tarjouspyynnöt ja se, mitkä ovat ne tarjouspyynnön kriteerit. Valitettavasti, kun se hinta on kuitenkin niin määräävä tekijä monesti, se halvin tarjous, joka sitten ei välttämättä takaa sitä laatua, on se, mihin lopulta päädytään. Valtuutettu Koskinen ei ole paikalla, mutta me olemme hänen kanssaan näistä asioista aika samaa mieltä, niin toivon, että hän erityisesti nyt sitten valvoo, että tähän rakentamiseen puututaan.

Toinen asia, josta täällä on puhuttu ihan kyllästymiseen saakka, myös oikealla laidalla, on aina tämä tuottavuuden kasvu, tuottavuuden kasvu. Minusta tuntuu, että tuo henkilökunta tuolla kentällä alkaa olla kyllä aika turhautunut, kun annetaan ymmärtää niin kuin tuottavuus ei kasvaisi. Väitän, että meidän ongelmamme ovat nämä tuottavuudet mittarit. Ne eivät pidä paikkaansa. Meillä on yhä huonompikuntoisia potilaita ja asiakkaita tuolla hoidettavana. On hyvin todennäköistä, että hoidettavien lukumäärä ei kasva, mutta tuottavuus on taatusti kasvanut, koska sillä samalla työvoimalla hoidetaan niitä entistä vaikeampia, suurihoitoisempia, suuritöisempiä asiakkaita. Eli kun te täällä jankutatte tuottavuuden kasvusta, niin peräänkuulutan, että myös niitä mittareita katsottaisiin nyt vähän vakavammin eikä vaan yksioikoisesti aina katsottaisi tätä suoritteiden määrää. Minä omasta kokemuksestani sairaalasta voisin kertoa monia hauskoja juttuja siitä, miten kyllä suoritteita saadaan aikaiseksi, jos niitä halutaan.

Aivan lopuksi vielä todellakin toivon, että tämä kohtuuhintaisen asuntotuotannon määrä saadaan nostettua sille tasolle kuin MA-ohjelmassa on sovittu, koska ilman sitä Helsingin kehittäminen tulevaisuudessa ei onnistu. Meidän on saatava tänne riittävästi kohtuuhintaisia, erilaisia ja erilaisille perheyksiköille sopivia asuntoja.

14.11.2012

Valtuutettu Vainikka

Hyvät valtuutetut.

Kuuntelin ilolla Outi Ojalan puheenvuoroa ja ihmetellen kokoomuslaisten kommentteja Helsingin talouden vakavasta tilasta sekä palvelualoitteen mahdollisuuksista auttaa Helsinkiä. En usko palvelualoitemekanismin toimivuuteen palvelutuotannon vertailussa. Ymmärrän kyllä, että talous tarvitsee virtaviivaisuutta. Näen, että talousedellytyksiä luodaan ihmisestä huolehtien, puuttuen ongelmiin varhaisessa vaiheessa ja hyvinvointipalveluitamme kunnioittaen. Lapsiperheiden palveluiden rahoituksen lisääminen ja terveyskeskusmaksun poisto on askel oikeaan suuntaan. Helsinki toimii tässä asiassa Suomen veturina. Haluan muistuttaa, ettei pelkkä talousnäkökulma anna selkeää kuvaa palveluitten hinnasta ja laadusta.

Palveluostoja teknisen palvelulautakunnan puheenjohtajana seuranneena olen huomannut, että tarjouspyyntömenettelyt ja sopimukset tekevät ajoittain ostettavista palveluistamme jähmeitä ja huonosti muuntuuissa olevia tietenkin muuntuuissa tilanteissa. Tämä on ihan toisesta kuin mitä mielikuvat mediassa antavat ymmärtää. Helsingin itse tuottamat palvelut puolestaan pystyvät muuttumaan tarvittaessa tilanteen mukaan ilman rahan lisäliikehdintää tai sopimuksia.

Nyt, kun uudistuksen tuulet puhaltavat sosiaali- ja terveyssektorilla, meidän on huolehdittava myös erityisesti kaikkein vaikeimmassa asemassa olevista päihde- ja mielenterveyskuntoutujista ja heidän lapsistaan etenkin heti synnytyksen jälkeen. Nämä vauvaperheet eivät tarvitse syylistämistä, vaan he tarvitsevat turvallisen laitospäristön arjen opetteluun alkumetreille. Kun sosiaalivirasto lakkautti Tervalammen kartano -kuntoutuskeskuksen perhekuntoutuksen, tilanne ilmeisestikin päihdeperhelaitoskuntoutuksen osalta Helsingissä heikkeni. Tähän uskon, että tarvitaan korjausliike, ja se voidaan toteuttaa sosiaalilautakunnassa toivottavasti pikimmiten.

Helsingin talous on kohtuullisella mallilla. Sosiaalisten oikeuksien näkökulmasta Helsingissä on kiistatta suuria haasteita. Tulevaisuus ei näytä helpolta, mutta tämän budjetin kanssa voidaan elää. Tulevaisuudessa on aidosti syytä miettiä, kuinka Helsingistä tehdään aidosti ihmisten tarpeisiin vastaava kaupunki. Kotikaupunki, joka välittää ihmisestä, ehkäisee ongelmia ja huolehtii, mikäli ihminen tarvitsee apua. Kaupunki, joka saa ihmiset mukaan osallistumaan ja ymmärtämään, kuinka meistä jokaisen osallistumista tarvitaan, jotta Helsingillä voi

14.11.2012

mennä hyvin. Kannatan lämpimästi valtuutettu Paavolaisen tekemää pontta ja tämän budjetin hyväksymistä.

Valtuutettu Vesikansa

Puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Ajattelin puhua 3 asiasta. Ensin investoinneista, joissa on erinomaisia investointeja, kuten Jokeri 2:n tunneli, joka tulee merkittävällä tavalla parantamaan poikittaisliikennettä tässä kaupungissa. Sen lisäksi tietenkin on investointeja, jotka ovat elintärkeitä mutta eivät niin mukavia keskustelunaiheita, kuten esimerkiksi koulujen, päiväkotien ja leikki-puistojen homeongelmat. On erinomaista, että budjetissa osoitetaan rahaa myös tällaisiin pikaisiin korjaushankkeisiin, jotka ovat äärimmäisen kiireellisiä, koska nythän tähän asti on jouduttu usein lykkäämään jopa hyvinkin huonoja sisäilmaongelmista kärsivien rakennusten korjauksia pitkälle. Silti kysyn – ja varmaan moni meistä tässä salissa miettii samaa – mitä nykyisessä korjausrakentamisessa tehdään väärin, myös tässä kaupungin omassa korjausrakentamisessa, koska hyvin usein nämä kosteusongelmat ovat kuitenkin aiheutuneet aikaisemmista korjauksista. Tämä on sellainen asia, joka meidän täytyy jatkossa pystyä ratkaisemaan, muuten jatkuvasti tilkitsemme niitä kerran jo korjattuja kouluja ja päiväkoteja uudella kiireellisellä tulipalokorjauksella. Kuitenkin meidän pitäisi kantaa näistä osin historiallisista rakennuksista huolta.

Toinen asia, josta haluan puhua, on päivähoito. Kansainvälisten kustannusvaikutusanalyysien mukaan vaikuttavin tapa vähentää erilaista sosiaalista syrjäytymistä on vaikuttaa mahdollisimman aikaisin, ja yksi vaikuttavista erilaisissa tutkimuksissakin huomatuista keinoista on päivähoito, jossa lasten ja aikuisten vuorovaikutus on paneutuvaa ja jossa on riittävästi henkilökuntaa ja vuorovaikutusosaamista.

Täällä on monessa puheessa puhuttu päivähoidon ryhmäkokojen pienentämisestä, ja lämpimästi sitä kannatan. Olen ollut niitä sosiaalilautakunnassa muokkaamassa, ja ne ovat tärkeitä aloitteita, mutta ehkä yksi asia tässä on syytä muistaa. Sinne saatiin sitoviin tavoitteisiin lasten päivähoidon lapsiryhmien pienentäminen siten, että 3 vuotta täyttävien hoitoisuuskerrointa tarkistetaan 4 kertaa vuodessa. Aiemminhan tämä tehtiin 12 vuodessa, eli joka kuukausi, kun joku siinä pienten ryhmässä täytti 3, sinne voitiin ottaa uusi lapsi. Se oli tietenkin mukavaa, koska sitä kautta myös ne töihin palaavat aikuiset saivat lapsensa siihen pienten ryhmään hoitoon. Olen itse tällainen, joka on kesken vuotta mennyt takaisin töihin ja saanut lapselle hoitopaikan. Mutta las-

14.11.2012

ten kannalta ja lapsikeskeisten palvelujen kannalta se on ollut kestävä-
töntä, koska nimenomaan se pienten ryhmä on koko ajan muuttunut ja
sinne on tullut uusia lapsia.

Vaikka tämä erinomainen tavoite on saatu sitoviin tavoitteisiin, tämä ei
millään tavalla pienennä niitä isompien lasten ryhmäkokoja. Siihen on
seuraavaksi paneuduttava. Me olemme kuitenkin nyt paisuttaneet täs-
sä ihanassa lapsirikkaassa Helsingissä niitä isompien lasten ryhmiä, eli
seuraavan lautakunnan ja valtuuston on ehdottomasti paneuduttava
siihen, miten meidän tilat ja hoitava henkilökunta riittävät myös niille
isommille lapsille.

Kolmas asia, mikä on herättänyt tänä syksynä huomattavaa julkista
keskustelua, on Helsingin lastensuojelu. Tässä budjettiesityksessä li-
sättiin sosiaalityöhön, nimenomaan lastensuojelun sosiaalityöhön, mil-
joona euroa, jotta Helsinki pystyisi vähentämään näitä asiakasmääriä
lastensuojelun sosiaalityöntekijöillä. Nythän niitä on noin 60 asiakas-
perhettä, ja valtakunnallinen suositus on noin 35. Lilli Auttikin, että apu-
laisoikeuskansleri on puuttunut näihin meidän tapoihimme. Tässä sosi-
aalityössä on myös muistettava, että siellä on oltava mahdollisuus sen
työn kehittämiseen. Juuri eilen oikeusministeriö palkitsi helsinkiläisten
Nuoret kehittäjä -ryhmän, joka sai demokratiapalkinnon, mutta jos tämä
työ vedetään liian kireällä, niin kaikki kehittäminen siitä työstä katoaa.

Kiitoksia.

Valtuutettu Sumuvuori

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuustokollegat.

Kiitoksia ennen kaikkea budjettineuvottelijoille hienosta työstä. Otan
muutamaa asiaa tässä kantaa. Kokoomus opetti ryhmäpuheenvuo-
rossaan meille muille valtuutetuille vastuullista taloudenpitoa, mutta us-
kon, että sitä tässä budjetissa nimenomaan on noudatettu ja tässä sa-
lissa tiedetään, mitä velkaantuminen tarkoittaa ja mitä tarkoittaa myös
hyvinvoinnista, terveyseroista ja kansalaisista huolehtiminen huonon
taloustilanteen aikana. Tässä budjetissa nimenomaan kannetaan paitsi
taloudellista vastuuta niin myös vastuuta hyvinvoinnista ja terveydestä,
päiväkotipaikoista, homekoulujen korjaamisesta ja pyöräteistä ja tue-
taan investointien kautta myös työllisyyttä.

Yksi tärkeä asia, minkä kohdalla koen, että tässä on tehty ainakin sym-
bolinen ja ehkä myös konkreettisesti hyvin tärkeä avaus, on terveys-
keskusmaksun poisto. Elinajanodotteesta oli jo vihreiden ryhmäpu-

14.11.2012

heenvuorossa maininta, että rikkaimman ja köyhimmän helsinkiläisen elinajanodotteiden ero voi olla jopa 13 vuotta, ja näihin elinajanodotteisiin liittyy myös alueellisia ja sosiaalisia taustaan liittyviä eroja. Minulla itselläni on vuodelta 2010 lukuja, joiden mukaan eteläisen ja keski-sen suurpiirin ero on ollut 5 vuotta ja peruspiirien väliset erot suurimmil-laan miehillä 9,5 vuotta ja naisilla 5,6 vuotta. Myös koulutustausta on vaikuttanut, eli korkean ja perusasteen käyneiden väliset terveyserot ovat olleet miehillä 7,8 vuotta ja naisilla 4,2 vuotta. Tämä on yksi toi-menpide, jolla uskon voitavan vaikuttaa terveyserojen kaventamiseen.

Muitakin toimia täytyy jatkossa voimakkaasti ajaa. Monelle, jolla on hy-vät tulot tai vakavarainen toimeentulo, voi tuntua pieneltä se summa, alle 14 euroa, jonka se yksi terveyskeskuskäynti maksaa, mutta erittäin pienituloiselle se voi olla ratkaiseva tietyssä elämäntilanteessa, ja sitä, miten paljon se voi merkitä, ei saa aliarvioida. Uskon, että tämä voi madaltaa monen kynnyistä lähteä terveyskeskukseen hakemaan apua jo siinä vaiheessa, kun ne ongelmat eivät ole pahentuneet niin pitkälle, että tarvitaan sitten jo erityissairaanhoitoa tai järeämpiä toimia.

Toinen asia, minkä halusin ottaa esille, on kaupunkilaisten osallistami-nen budjetin teossa. Siinä on jo saatu hyviä edistysaskelia esimerkiksi kaupunginkirjastossa. Vaikka kyse oli pienestä summasta eli 100 000 eurosta, niin se kuitenkin antoi asukkaille mahdollisuuden päättää 100 000 euron kehittämisrahan käytöstä. Tätä voitaisiin laajentaa tule-vina budjettivuosina vähän laajemmallekin ja miettiä, millä tavalla me saamme kaupunkilaisten ideat ja aloitteet mukaan tuonne budjettiin pa-remmin vähän isompienkin summien osalta. Tästä tullaan nyt sitten palvelualoitteeseen, joka tässä edellisissä puheenvuoroissa on useaan kertaan mainittu. Se on siellä budjettikirjassa roikkunut, ja useamman-kin vuoden siitä on keskusteltu. Vihreät on tässä muodossa, missä ko-koomus on palvelualoitetta ajanut, vastustanut sitä, koska olemme ko-keneet, että siinä rajataan ulkopuolelta tulleet ideat tai aloitteet kapeasti palvelutuotantoon ja annetaan etuajo-oikeus yrityksille, mutta olemme kannattaneet sellaisia ajatuksia, joissa kaupunkilaisten, järjestöjen ja vaikka niiden yritystenkin ideoita hyödynnetään ja kuullaan yhä enem-män palvelutuotannossa ja muissakin kaupunkipolitiikkaan liittyvissä asioissa. Oras Tynkkynen muotoili tämän parhaiten. Hän sanoi ennen vaaleja eräässä radio-ohjelmassa, että emme halua antaa yrityksille etuajo-oikeutta palvelualoitteeseen, mutta sellaista mallia voimme kan-nattaa, missä kansalaisille ja kaikille kaupunkilaisille, kaikille tahoille annetaan mahdollisuus tuoda ideoitaan palvelutuotantoon tai kaupun-kipolitiikkaan.

Haluan kiittää kuitenkin kaupunginjohtajaa siitä, että hän on aidosti ollut kiinnostunut viemään kaupunkidemokratiaa eteenpäin. Nyt on alkanut

14.11.2012

näitä pilotteja, ja tarkoitus on varmaan seuraavalla strategiakaudella jatkaa tätä työtä. Toivon, että tosiaan budjettitalous huomioidaan näissä kuntalaisten osallistamisissa jatkossa entistä paremmin niin, että myös aidosta rahasta voidaan päättää eikä pelkistä ideoista.

Kiitos.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa rouva puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Vaikka Helsingin velka kasvaa siten, että se on 2 100 euroa per asukas ensi vuonna, se on vielä aika siedettävä verrattuna monen muun kunnan velkaan. Niin kuin kaupunginjohtajamme sanoi, meidän velkamme ei ole syömävelkaa niin kuin esimerkiksi pohjoisessa naapurissa on, vaan meidän rakennamme uusia alueita, kouluja ja päiväkoteja. Otamme myös ilolla vastaan yksityistä rahaa, jos he investoivat sitä toimitiloihin, parkkihalleihin tai liikuntatiloihin.

En yhtään pysty ymmärtämään, mistä se vasemmiston jatkuva marina on siitä, että terveyspalvelut on alibudjetoitu, koska Helsingin terveyspalveluthan ovat maan kalleimmat. Edelleenkin ne maksavat paljon enemmän kuin pohjoisessa naapurissa. Me saamme ensi vuonna 20 lääkäriä ja hoitajaparia lisää. Kun itse olin terveyslautakunnassa varapuheenjohtajana, terveys- ja sosiaalitoimi maksoi 2 miljardia euroa vuodessa. Nyt se yhdessä lasten päivähoidon kanssa maksaa 2,4 miljardia. Mihin kummaan on mennyt 400 miljoonaa euroa lisää muutamassa vuodessa? Ei voi olla niin että meillä olisi erityisen huonot palvelut tällä hetkellä tässä maassa, tässä kaupungissa, vaan ne ovat niin moninaiset ja niin hyvät, että niihin todella menee rahaa. Wallgrenille haluaisin vastata, kun hän sanoo, että asukkaat... Wallgren oli sitä mieltä, että muissa maissa on kalliimpi terveydenhuolto kuin meillä. Se johtuu aika paljon siitä, että esimerkiksi Ruotsissa kunta ja valtio maksavat huomattavasti enemmän kuin meidän kaupungissamme.

Olen kyllä sitä mieltä, että ei ole tarvetta ulkoistaa yhtään terveysasemaa vaan käyttää palveluseteliä, jos halutaan esimerkiksi ostaa hammashoitoja tai tähystyksiä. Päiväkoteja avataan jatkuvasti lisää, enkä ymmärrä, miksei näitä paviljonkipäiväkoteja voisi saada lisää, koska niiden perustaminen ei liene kovin monimutkaista.

Koulujen peruskorjaukset tulee toteuttaa heti kun kosteus- tai homevaurioita todetaan. Tähän onkin varattu jo kaupunginjohtajan budjetissa 121 miljoonaa, ja ryhmien neuvotteluissa saatiin 14 ja puoli lisää. Kun

14.11.2012

päiväkotien rakentaminen ei vastaa lasten määrää monessakaan kaupunginosassa, on merkillistä, mitä sitten tapahtuu, kun nämä lapset kasvavat kouluikänsä. Sitten meillä taas ei ole kouluja tarpeeksi. Esimerkiksi Lauttasaassa olemme toivoneet lisärakennusta sekä peruskouluun että lukioon, mutta asia näyttää etenevän erittäin hitaasti. Nämä asiat täytyy ottaa esille strategiaseminaarissa.

Terveyskeskuksen asiakasmaksun poistaminen ensi vuoden alusta ei mielestäni ollut viisasta, vaan se olisi pitänyt poistaa vuoden 2014 alussa, kun astuu voimaan vapaa hakeutuminen.

Vanhustenhoitoon pitää ehdottomasti saada lisää hoivapaikkoja.

Valtuutettu Urho (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kommentoin vain kahta asiaa.

Äskeisessä puheenvuorossa viitattiin Wallgrenin kertomukseen, väitteeseen terveydenhuollon kustannuksista Helsingissä. Helsingissä perusterveydenhuoltoon käytetään merkittävästi enemmän rahaa kuin naapurikunnissa asukasta kohti. Koko HUS-alueella perusterveydenhuollon kustannukset Helsingissä ovat samaa luokkaa kuin Hangossa, ja siellä etäisyydet kaikkialle ovat pitkät, ja väestöikäpyramidi hyvin epäedullinen Helsinkiin verrattuna. Meillä tehdään hyvää laatua, mutta meillä tehdään myös kalliisti.

Toinen asia vertailussa on Helsinki–Vantaan selvitys, jossa aika tarkkaankin nähtiin, mitä merkitsee terveydenhuollon kustannuksissa palvelutaso ja verkon tiheys. Sirpa Asko-Seljavaaralle toteaisin, että Lauttasaaren lukio on tiloiltaan yksi kaupungin suurimpia, ja sitä varten me emme ole toivoneet Lauttasaaren uutta lukiota vaan alakoululle uutta tilaa.

Valtuutettu Hakanen

Kiitoksia, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Valtuutettu Saarnio täällä perusteli tukea tälle budjettiesitykselle yhteistyöllä ja antoi ymmärtää, että SKP ja Helsinki-listojen ryhmässä ei haluta tehdä yhteistyötä. Valtuuston puheenjohtaja ei ilmeisesti tiennyt, että budjettineuvotteluihin ei kutsuttu kahta valtuustoryhmää. Sen sijaan pit-

14.11.2012

kään Vasemmistoliiton valtuustoryhmän puheenjohtajana toiminut Pekka Saarnio tiesi varsin mainiosti, että esimerkiksi SKP:n ja Helsinki-listojen ryhmää ei koskaan kutsuttu neuvottelemaan.

Yhteistyötähän tarvitaan Helsingissä. Sitä ei kuitenkaan mielestäni tarvita palvelujen heikentämiseen, jota tämä budjettiesitys merkitsee. SKP:n ja Helsinki-listojen ryhmä ei todellakaan ole valmis yhteistyöhön toimeentulotuen määrärahojen vähentämiseksi 6 miljoonalla eurolla, terveysasemien vähentämiseksi, vanhusten kotihoidon ja pitkäaikashoidon vähentämiseksi, asumiskustannusten nostamiseksi, joukkoliikenteen lippujen hintojen nostamiseksi tai työpaikkojen vähentämiseksi. Emme ole myöskään valmiita yhteistyöhön kilpailuttamisen ja ulkoistamisen lisäämiseksi. Se, mitä Helsingissä tarvitaan ja mitä valtuusto tarvitsee ja uusi valtuusto tarvitsee, on enemmän yhteistyötä asukkaiden kanssa, ja erityisesti sen osallistuvan demokratian hankkeen toteuttamiseksi, josta tämä valtuusto on periaatteessa tehnyt päätöksen.

Kannatan valtuutettu Autin vastaesitystä alle 65-vuotiaiden palveluasumispaikkojen lisäämiseksi. Lopuksi haluan kiinnittää huomiota yhteen asiaan tässä budjettiesityksessä, joka koskee Helsingin Energiaa. Sen tuloksen arvioidaan putoavan lähes puolella, vaikka tuottavuus kasvaa ja liikevaihtokin hieman. Positiivista tässä kirjauksessa Helsingin Energian osalta on se, että siihen on nyt otettu Hanasaaren ja Salmisaaren voimaloiden biopolttoaineiden käyttöön liittyvät investoinnit vuodesta 2014 alkaen. Sen sijaan siinä on kyseenalaista kirjaus, jonka mukaan suunnitelmakaudella käynnistetään Hanasaaren voimalaa korvaavan Vuosaaren uuden voimalan rakentaminen ja siihen liittyvä verkoston rakentaminen. Valtuustohan on siirtänyt tämän kysymyksen aivan yksiselitteisesti vuoteen 2015 ratkaistavaksi, ja ihmettelen, minkä takia budjettineuvottelijat ovat nyt menneet tavallaan ohi sen valmistelun kirjaamaan, että tällä suunnittelukaudella aloitetaan jotain, jota valtuusto nimenomaan päätti toistaiseksi olla aloittamatta ja lykätä ratkaisuja vuoteen 2015. Ihmettelen myös sitä, että esimerkiksi vihreät ja Vasemmistoliitto ovat hyväksyneet sen, että tässä budjetissa suuntaudutaan lisäämään sijoituksia ydinvoimaosuuksiin tilanteessa, jossa muualla niitä vähennetään ja niistä pyritään eroon. Tässä energiapolitiikan alalla ja joukkoliikenteen, ilmastokysymysten alalla Helsingillä on todella erittäin paljon työmaata, ja toivottavasti uusi valtuusto saa niissä parempia tuloksia aikaan.

Kiitos.

14.11.2012

Valtuutettu Ingervo

Hyvä puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Olen tosi iloinen siitä, että saimme tähän budjettiin pohjaan lisättyä niin vanhustenhuoltoon kuin päivähoitoonkin rajaa ja lastensuojeluun ja järjestöavustukseen. Nämä herättävät oikein suurta iloa yhä edelleen.

Ensin lapsiperheiden palvelusta, johon lastensuojelukin kuuluu. Tässä on tosi tärkeää, että nämä Sanna Vesikansan jo mainitsevat sosiaalityöntekijät voidaan saada palkattua, koska kyse on ollut paljon siitä, että jos on liikaa töitä, ihmiset eivät halua jäädä Helsinkiin ja vaihtuvuus on siksikin ollut suurta. Voitaisiin varmaan saada tällä miljoonalla korjattua asiaa ainakin valtakunnallisen tason suuntaan tai tavoitteiden suuntaan. Ne sinne on myös kirjattu. On erinomaista, että siihen saatiin varattua myös raha. Usein kirjaukset ilman rahaa eivät nimittäin aina ehdi toteutua seuraavan vuoden aikana.

Olen myös erittäin iloinen siitä, että tämä sitova tavoite, jonka sosiaalilautakunta oli jo sinne lisännyt ja joka oli sitten poistunut, palautui siitä, että sijaishuollossa perhehoidon edellytyksiä parannetaan niin että perhehoidon suhteellinen osuus voi kasvaa. Näihin edellytyksiin jo edellisenä vuonna kirjattiin aika selkeästi ne, mitkä lastensuojelupäivillä ovat tulleet esille eli ympärivuorokautinen tuki ja myös käytännössä se, että niillä terapiapalveluilla autetaan ja biologisten vanhempien tapaamisessa autetaan tosi paljon. Nämä liittyvät olennaisesti siihen, että saadaan perhehoitoa lisättyä. Voi olla, että palkkiolla on jotain tekemistä, mutta nämä ovat keskeiset asiat siinä.

On erittäin tärkeää, että saatiin yksi tärkeä tavoite siitä pienten koululaisten hoitoratkaisuista, jos on yksinhuoltaja ja käy vuorotyössä. Tämä on yhä kasvamaan päin, ja jotta ei tulisi sellaisia äitejä enää, jotka soittavat, pitääkö lopettaa työt kun lapsi menee kouluun. On erinomaista, että tällainen kokeilu saadaan käynnistymään. Toivon mukaan se käynnistyy jo vuoden alusta ja sitä aletaan valmistella tässä tuota pikaa. Siinä voi olla erilaisia malleja: Esimerkiksi voisi olla niin kuin omaishoidossa on myös läheishoitajien palkkioperustaisesti käyttäminen. Voi olla, että se on se, että lapsi jatkaa samassa vuoropäiväkodissä tai perhepäivähoitolassa, jossa on ennenkin ollut, tai se, että jokin muu ratkaisu Väestöliiton tai MLL:n kanssa räätälöidään niin että yksikään lapsi ei joudu olemaan iltoja tai öitä yksin. Mielestäni alakouluikäisenä ei.. Itse en jättäisi 16-vuotiasta poikaankaan vielä yksin. Tosin

14.11.2012

hän on vähän eri mieltä tästä asiasta, mutta nyt puhutaan tässä kokeilussa nimenomaan näistä pienistä koululaisista, ei 16-vuotiaista.

Tämä harrasteraha, joka lapsiperheiden palveluissa lastensuojelulapsille voi tulla, koska nyt ovat selvästi jälkeen jääneet nämä rahat sosiaalivirastossa tältä osin. Lastensuojelutyöntekijät ovat olleet yhteydessä siitä, kenelle annetaan oikeus harrastaa muuta kuin että saa lenkkitosut, että mene juoksemaan tai mene partioon. Ne, joille tämä riittää, se on tietenkin hyvä, ja jos on edullisia harrastuksia, niin hyvä. Mutta ihan tavallisia, että voisi koripalloa, jalkapalloa, tällaisissa olla, siihen on tarkoitus nostaa. Siihen noin 400 000 varattiin tässä. Se on siinä järjestöavustus-kohdassa. Järjestöavustuksesta olen myös erittäin iloinen ja toivon, että tämä suunta jatkuisi, koska tässä jokainen euro tuottaa kaupungille kyllä hyvin paljon enemmän takaisin, kaikki mitä sinne laiteaan.

Sitten vielä päivähoidosta. Tänne erinomainen lisäys tuli näistä moduulipäiväkodeista. Toivoisin, että puhutaan enemmän moduulipäiväkodeista. Nythän meillä on näitä paviljonkeja, joiden perustamiskustannukset ovat olleet aika vastaavia kuin päiväkodeilla, ja siksi niitä ei kannattaisi suosia, vaan tämä Ruotsin mallinen moduuli, jossa voidaan yhden ryhmän tila kerrallaan siirtää lavalla seuraavaan paikkaan, jolloin siirtelymahdollisuus ruuhkahuippuna auttaa paljon tässä asiassa.

Valtuutettu Huru

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Aivan aluksi kannatan valtuutettu Valppaan ja Karhuvaaran tekemiä ponsia. Kiitos virkamieskoneistolle ja budjettineuvottelijoille vuoden 2013 budjetin laatimisesta. Budjetti sinänsä oli väritön, mutta mitään ilotulitusta olisi tuskin voinut olla odotettavissakaan. Haasteellista on laatia budjetti tilanteessa, jossa talouskasvu on juuri niukin naukin plussan puolella. Perinteisesti on odotettavissa menokuria. Kannatettavaa, jos se ei kurista kaupunkilaisten elämää ja vähentää lainanottoa.

Veroprosentin korotuksen piti olla tilapäinen, mutta liekö sekin jäävä pysyväksi. Helsinki–Vantaa-selvityksen aikoihin vuonna 2010 vantaa-laisia sanottiin köyhiksi, kun velka per helsinkiläinen oli tuolloin noin 2 000 euroa. Nyt on meillä velkalieka tuplaantunut, mutta vielä ei helsinkiläistä köyhäksi leimata. Helsinki on suurista kaupungeista viimeisin, joka yhdistää sosiaali- ja terveystalonsa. Kahden erillisen viraston toiminta on ollut pysyvää, ja päällekkäisiltä toiminnoilta ei ole välttyty. Muutoksitta ei kuitenkaan ole eletty. Välillä on tehty muutosta muu-

14.11.2012

toksen perään niin että työntekijät ovat toivoneet saavansa keskittyä oleelliseen. Itse työnteko on kaupunkilaisten parhaaksi. Tarkastelu aika ajoin onkin tervettä yhteistyön ja joustavien toimintamallien kehittämiseksi yli poikkihallinnollisten rajojen.

Sosiaali- ja terveystoimen uuden organisaation yhdistäminen on vaativa hanke. Tuloksen toivotaan takaavan kaupunkilaiselle hyvän arjen laadukkaine lähipalveluineen. Tämä on huomioitava myös toteutumissa budjetissa. Määrärahat on turvattava, vaikka kyseinen toimiala nieleekin ison osan kaupungin menoissa. Tällä kertaa siihen on satsattu lähes puolet, noin 46 prosenttia. Alibudjetointi tulee mieleen tässäkin, ja erityisesti ensihoidon järjestämisvastuun kohdalla varsinkin nyt kun se siirtyy HUSin tuotettavaksi ja ongelmia on ilmaantunut esimerkiksi kiireettömien sairaankuljetuksien kasaantumisesta pelastuslaitoksen kontolle.

Helsingin kaupungin strategiassa hyvinvointi ja palvelut käsittävät mm. käyttäjälähtöisten palvelujen kehittämisen ja kaupunkilaisten osallistamisen kuin alueellisten erojen huomioimisen sekä hyvinvointi- ja terveyserojen kaventamisen. Palvelustrategiaa toteutettaessa kaupunkilaisten kuuleminen ja heidän antamansa palaute on ensiarvoisen tärkeässä asemassa jo demokratian toteutumisen kannalta. Nämä seikat lienevät tulevan huomioiduksi.

Lähivuosien suuret muutokset yhteiskunnassa heijastuvat kaupunkilaisten toimintaympäristöön. Väestön ikääntymisen tuoma palvelutarpeen kasvu, huoltosuhteen muutos sekä mahdollinen työvoimapula asettavat vaatimuksia palveluiden saatavuudelle ja tuottamiselle. Resurssien huomioimisen lisäksi tarvitaan myös etsivän ja kohdentavan työn ulottumista nuorista vanhuksiin. On aina järkevämpää ennalta ehkäistä ja ylläpitää terveyttä kuin hoitaa tai korjata jo syntyneitä vahinkoja. Kuntoutus ja toimivat prosessit hoitopoluissa edellyttävät oikea-aikaista ja tehokasta hoitoa unohtamatta moniammatillisen työryhmän koordinoimaa kivunhoidon toteutumista perusterveydenhuollon tasolla. Eroa ei pitäisi olla silläkään, onko ihminen, hoidettava, suomen- vai ruotsinkielinen, vaan palveluiden tulee olla oikea-aikaisesti kaupunkilaisten saatavilla.

Kannatan budjetin hyväksymistä.

Kiitos.

14.11.2012

377 §

Esityslistan asia nro 9

VALLILAN KORTTELIN 22532 JA KATUALUEEN ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN (NRO 12090)

Valtuutettu Hakanen

Puheenjohtaja.

Meillä on valtuustossa monenlaisia kaavaesityksiä, ja niihin liittyy erilaisia ristiriitaisia intressejä, mutta hyvin harvoin on tällaista esitystä, joka on tehty puhtaasti yhden kiinteistöjalostusta haluavan rahoitusyhtiön intressien pohjalta. Oikeastaan mitään muita perusteluja ei esityksestä löydykään. Tässä asemakaavaehdotuksessa OP Pohjola on selvästi se, joka ohjailee, ja kaupungin suunnitteluperiaatteet, kaupunkisuunnittelulautakunnan asettamat kaavoituksen tavoitteet ja asukkaiden mielipiteet ovat jääneet toissijaisiksi. OP Pohjolalle esitetään lisää rakennusoikeutta niin että toimitila nousee pari kerrosta alueen muuta rakentamista ylemmäs. Vielä erikoisempaa on autopaikkamitoitus. Kyse on Vallilassa olevasta korttelista, joka on erittäin hyvien joukkoliikenneyhteysien äärellä. Silti tässä esitetään autopaikkoja 10 kertaa enemmän kuin kaupunkisuunnittelulautakunnan työpaikka-alueille yleisesti hyväksymässä suunnitteluohjeessa kehoitetaan varaamaan, eikä tähän esitetä mitään perustetta, että sinne on tulossa 10 kertaa enemmän työntekijöitä kuin aikaisemmin, eikä sinne mahtuisikaan. Päinvastoin eiköhän tämä ole yksi niitä firmoja, joka tällä hetkellä vähentää työntekijöitä. Kysymys on siis siitä, että kiinteistöihin aiotaan perustaa pysäköintialan bisnes sen lisäksi, että siellä harrastetaan muuta bisnestä. Se on jyrkässä ristiriidassa kaikkien niiden tavoitteiden kanssa, joita valtuusto on hyväksynyt joukkoliikenteen edistämisestä ja ilmastopäästöjen vähentämisestä.

Tämän korttelin vieressä on esimerkki siitä, mitä voi tapahtua, kun kaupunkisuunnittelua aletaan tehdä sillä perusteella, että joku firma uhkailee muuten kenties, ehkä saattavansa lähteä pois. Siihen kaavoitettiin lisää rakennusoikeutta firmalle, joka pisti rakennusoikeuden rahoiksi, muutti Järvenpäähän ja taisi mennä konkurssiin. Mutta rakennusoikeutta tuli kyllä roppakaupalla lisää.

14.11.2012

Esitän, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi niin että autopaikkamitoitusta ja rakennusoikeutta supistetaan.

Valtuutettu Peltola

Hyvät ihmiset.

Tämä, mitä Yrjö Hakanen tässä edellä sanoi, pitää tietysti ihan paikansa. En ole kuitenkaan ihan samaa mieltä siitä, onko tämä rakennusoikeus tähän paikkaan liiallinen. Siinä on kuitenkin selvästi iso liikenneväylä vieressä, jonka varressa on ihan mahdollista hieman nostaa sitä rakennuksen korkeutta. Sen sijaan olen erittäin vankasti sitä mieltä, että tämä autopaikkaoikeus on aivan ylimitoitettu.

Tämä on myös sellainen paikka, jossa Vallilassa pitäisi suunnitella ja järjestää nykyistä parempaa joukkoliikennettä, joka palvelisi laajasti kaupunkia. Se on erittäin hyvä läpikulkulinjojen sijoituspaikka, ja on ihan turhaa siihen kadunvarteen laittaa pysäköintipaikkoja. Vielä turhempaa on laittaa kellareihin lisää paikkoja, jotka keräävät liikennettä. Kaikki liikenne, mitä tälle alueelle lisätään, pitäisi olla joukkoliikennettä, ja se vaatii tietenkin erilaista suunnittelua kuin mihin tässä nyt tämä liikenne- ja autopaikkamäärä perustuu.

Koska olen rakennusoikeudesta eri mieltä, ehdotan vain tämän asian palauttamista. Perusteluni on nimenomaan tämän liikennejärjestelmän miettiminen uusiksi ja autopaikkaoikeuden vähentäminen.

Apulaiskaupunginjohtaja Penttilä

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvä valtuusto.

Muutamaan esille tulleeseen kysymykseen täydennystä. Ensinnäkin valtuutettu Hakanen vertaili tätä hanketta läheiseen Primula-hankeeseen. Vertailu oli siltä osin ontuva, että Primulan alueen omistaa maapohjan Helsingin kaupunki, ja kun siellä rakennusoikeutta lisättiin, me kaikki olemme siitä hyödyn saajia. Siinä mielessä vertailu ei ollut oikeutettu.

Sitten toinen asia, joka on voimakkaasti täällä ollut esillä, on joukkoliikenneyhteydet. Tämän asian valmistelun yhteydessä olemme olleet joukkoliikennettä järjestävään HSL:ään yhteydessä. Alueellahan on tänä päivänä Teollisuuskatua pitkin 5–7 minuutin vuorovälillä menevä bussilinja 59, jota tarvittaessa joka on jo aika kuormitettu tällä hetkellä.

14.11.2012

Sitä tullaan lähivuosina joka tapauksessa varmaankin tihentämään. Myös suunnitelmissa hieman pitemmällä tähtäimellä on sitten yksi näistä poikittaisista raideliikenneyhteyksistä mahdollisesti Teollisuuskatua pitkin. Tämä Teollisuuskatu on lähivuosina nopeasti muuttumassa hyvin myönteiseen suuntaan työpaikkojen, koulutuksen ja asumisen kaupunkimaiseksi alueeksi. Siinä mielessä toivon myös tämän hankkeen toivottavasti saavan valtuustossa myönteisen päätöksen.

Valtuutettu Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä kaavassa tosiaankin on paljon hyvää, ja täydennysrakentaminen sopii tälle alueelle. Lisäksi Kalasataman ja Pasilan välinen alue on kehittymässä, ja sinne rakennetaan paljon lisää asuntoja ja toimitiloja. Hienoa on, että myös ilmeisesti Sörnäisten metroasemaa tullaan kohentamaan. Muun muassa tämän myötä Vallilan alue pystyy yhä paremmin kehittymään sekä asumisen että yritysten alueena.

Helsinki haluaa olla yritysmyönteinen kaupunki, ja sen myötä erilaiset ympäristön viihtyvyyttä kohentavat toimenpiteet, kuten myös ihan yksinkertaisesti kulttuuri- ja ravintolapalvelut, tulevat selvästi lisäämään yritysten halukkuutta investoida tänne. Keskittyneet yritysalueet tuntuvat vetävän yrityksiä puoleensa niin kuin nyt Espoossa Keilaniemen alueella on havaittu. Varmaankin tämän uuden yleiskaavan myötä tullaan tähänkin kysymykseen vastaamaan, missä Helsingin tulevat yritysalueet ovat.

Samalla tässä on tärkeää huomata, että kun kaupunki kasvaa, kanta-kaupunkimainen rakenne ulottuu yhä laajemmalle. Olenkin iloinen, että olemme elinkeinopolitiikasta ja kaupunkirakenteesta vastaavan kaupunginjohtajan Jussi Pajusen ja apulaiskaupunginjohtaja Hannu Penttilän kanssa samaa mieltä useista periaatteista kohti kestävästä kaupunkirakennetusta. Uuden yleiskaavan valmistelu on aloitettu, ja Helsingin seudulle tulee vahvan kasvustrategia mukaisesti 600 000 uutta asukasta vuoteen 2050 mennessä. On ihan selvää, että samassa suhteessa kasvava henkilöautoliikenne ei mahdu tänne. Me tarvitsemme useita toimenpiteitä joukkoliikenteen kehittämiseksi. Onkin ilahduttavaa, että olemme kaupunginjohtajan kanssa myös samaa mieltä siitä, että nykyistä suurempaa joustoa ja tarveharkintaa tullaan soveltamaan myös pysäköinnin miniminormiin. Tämä onkin jo lautakunnan hyväksymä toimenpide pysäköintinormistossa. On varmasti järkevää huomioida entistä vahvemmin joukkoliikenteen etäisyydet, kun päätöksiä tehdään.

14.11.2012

Lisäksi olen iloinen siitä, että olemme samaa mieltä myös tärkeästä asiasta joukkoliikenteen kehittämiseksi. Paikallinen kadunvarsi-pysäköinti ei saa olla joukkoliikenteen kehittämisen esteenä, kun tarvitaan uusia bussikaistoja, raitioliikennettä edistäviä kaistoja tai niiden etuajo-oikeuksia. Toki sitten tämän kaavan huono puoli on se, että tämän kaavan yhteydessä sallitaan suurempi pysäköinti kuin ohjeellisesti on annettu, mutta uskon, että kokonaisuudesta olemme samaa mieltä ja siitä suunnasta, että Helsinki kehittyy yhä joukkoliikennemyönteisemmäksi kaupungiksi.

Kiitos.

Valtuutettu Soininvaara

Tämä ylimitoitettu pysäköintipaikkamäärä tässä kaavassa on yksi hyvä osoitus siitä, että pääkaupunkiseudulla pitäisi kunnat liittää yhteen, koska yleiset syythän tähän nyt johtavat, että tällainen kaava on hyväksyttävä. Kyllä minunkin ne yleiset syyt pitää tässä yhteydessä hyväksyä.

Kannattaa muistaa, minkä takia olemme pyrkineet rajoittamaan työpaikkojen pysäköintipaikkamäärää. Se johtuu siitä, että kun meillä ei näitä tietulleja ja muita tapoja rajoittaa autoliikennettä ole, rajoittamalla työpaikkapysäköintiä olemme pystyneet ikään kuin säästämään Helsingin ja Helsinginniemen suurilta ruuhkilta. Naapurikaupungeissa tällaista politiikkaa ei ole, ja sen seurauksia voi joka aamu ja iltapäivä käydä katsomassa Kehä I:llä. Kehä I varmaan jossakin vaiheessa menee kokonaan tukkoon, ja sillä onkin sitten mielenkiintoisia kaupunkirakenteellisia vaikutuksia.

Silloin kun vuonna -70 päätettiin, että Niemen pysäköintipaikka rajoitetaan riittävän pieneksi, sen jälkeenhän Niemelle tuleva ruuhkaliikenne ei ole kasvanut lainkaan samalla kun autoistuminen muualla on kasvanut todella paljon. Nyt tässä tästä periaatteesta tingitään oikein rajusti, ja se tarkoittaa tälle alueelle sitten enemmän ruuhkia. Toivottavasti tänne tulee se raideliikenne, joka näiden ruuhkien ulkopuolella sitten ei normaaleille kuulu ollenkaan se, jos autoilijat haluavat seistä ruuhkissa, kunhan tavallinen kansa pääsee eteenpäin kunnolla. Mutta joka tapauksessa näin tässä on tehty. Se että tähän keskitetään paljon työpaikkoja, OP Pohjolan työpaikathan eivät lisäännä, mutta eri puolilta pääkaupunkiseutua ne keskittyvät tähän. Minusta on hyvä tuoda nimenomaan tähän työpaikkoja. Se on paljon parempi kuin viedä ne pitkin kehäteitä tuonne, jossa se varmasti olisi autoliikenteen varassa.

14.11.2012

Minua itse tässä kaavassa kismitti yksi pieni yksityiskohta, ja se on se, että tämän talon eteen tulee parkkialue. Nyt se ei Teollisuuskadulla olisi niin harmillista, mutta miettikää tilannetta 20 vuotta eteenpäin, kun meillä on Kalasatama ja sitten tämä pilvenpiirtäjäalue Itä-Pasilassa ja niiden välillä loistava yhdysbulevardi. Ajatelkaa nyt, jos joku siirtäisi Stockmannin tavarataloa 20 metriä pois päin ja panisi siihen Mannerheimintien varteen parkkikentän, miltä se näyttäisi. Tämä tulee näyttämään ihan samalta. Onneksi ne ovat poistettavissa joskus, kun järki koittaa, aika yksikertaisella ratkaisulla, mutta on kaupunkikuvallisesti aivan hölmöä.

On tässä kaavassa jotakin hyvääkin: 900 velvoitefillaripaikkaa.

Valtuutettu Hakanen

Puheenjohtaja.

Niin sanotuilla yleisillä syillä on kaikkennäköisiä asioita perusteltu, mutta en ole kyllä ennen kuullut, että sillä perusteltaisiin yhden rahoitusalan yhtiön vaatimusta saada kymmenkertaisesti se autopaikkamäärä, joka kaupunkisuunnittelulautakunnan suositusten tai suunnitteluohjeiden mukaan tällaiselle kantakaupungin alueella olevalle työpaikalle kuuluisi – kortteliin, jossa se toimii jo nyt ja jossa toimivat kaikki muutkin työpaikat jo nyt, jonka vieressä on Puu-Vallila, johon tuskin tulee satoja autoja lisää, ja toisella puolella on jo nyt työpaikat. Kuten tässä valtuutettu Soininvaara kertoi, eteen tulee vielä maan päälle parkkipaikkoja. Mitään tähän työpaikkoihin liittyvää perusteltua syytä 900 autopaikan rakentamiseen sinne korttelin alle ja sisälle ei mielestäni ole. Korttelin toisella puolen on Mäkelänkatu, toisella puolen Teollisuuskatu. Mäkelänkatu on nyt jo erittäin hyvin joukkoliikenteen kannalta järjestelty, ja apulaiskaupunginjohtaja juuri kertoi, että Teollisuuskadun joukkoliikenne tulee vielä paranemaan. Hyvä niin. Sehän oli asia, joka oli esillä täällä valtuustossa mm. kun keskusteltiin vaihtoehtoista Vallilanlaakson liikenneväylille, jolloin esitettiin juuri sitä, että Teollisuuskatua pitää kehittää yhtenä tärkeänä joukkoliikenteen väylänä.

Apulaiskaupunginjohtaja Penttilä ei halunnut tätä verrattavan Primulan kaavaesitykseen tuossa Teollisuuskadun varrella muutaman sadan metrin päässä tästä korttelista. Maanomistuksessa voi olla eroja, mutta siitä en puhunutkaan, vaan puhuin siitä keskeisestä perustelusta, joka silloin esitettiin valtuustolle ja joka on sama, jolla tätä nyt perustellaan. Säilytetään yritys ja työpaikat Helsingissä, mikä toisin päin sanottuna tarkoittaa, että yritys uhkailee ja kiristää ja vaatii jotain etua itselleen tällä nojalla kaupungilta, sellaista etua, jota ei voida perustella niillä perus-

14.11.2012

teilla, joita kaupunkisuunnittelussa muuten noudatettaisiin. Tämä oli se, missä mielessä vertaan näitä. Kun muistamme, mitä Primulalle tapahtui, ei tässäkään sopimuksessa ole mitään takeita siitä, mitä OP Pohjola seuraavaksi tekee. Myy jollekin, lähtee jonnekin. Kuka sen tietää 5 vuoden kuluessa? Primula ei kestänyt sitäkään aikaa. Kyllä minun mielestäni on tärkeää, että kaupunkisuunnittelussa ja kaavoituksessa pidetään kiinni sellaisista periaatteista, joita nähdään hyväksi sekä asukkaille että kaupungin yleiselle kehitykselle mukaan lukien työllisyyden kehitys. Minä esimerkiksi en lainkaan ymmärrä, mitä etua tämä kyseinen OP Pohjola kuvittelee saavansa asiakaskunnan piirissä siitä, että se rohmuaa tällä tavalla jotain autopaikkoja. Sekö on se uusi valtti, jolla asiakkaita kuvitellaan tavoitettavan Helsingissä?

Valtuutettu Ylikahri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluaisin nyt korjata tämän valtuutettu Hakasen puheenvuoron. Korttelissa saa olla kaavan mukaan yhteensä enintään 900 autopaikkaa, joka on 178 autopaikkaa enemmän kuin nykyisen asemakaavan enimmäisnormi eli ei suinkaan kymmenkertainen. Olen sitä mieltä, että tässä tapauksessa voidaan joustaa yrityksen tarpeiden mukaan, mutta se tarkoittaa mielestäni sitä, että meidän pitää joustaa myös rakennettavien asuintalojen tarpeiden mukaan, mitä ei ole esimerkiksi Jätkäsaarella tapahtunut. Mielestäni Helsingissä tämän pysäköintinormin tulee joustaa myös alaspäin.

Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Kuten varmaan valtuutettu Ylikahrikin kuuli, vertasin tätä esitettyä autopaikkamäärää siihen suunnitteluohjeeseen, jota kantakaupungin alueella toimitilarakentamiseen tai kaavoitukseen kaupunkisuunnittelulautakunta on määritellyt. Se, että Teollisuuskadun tuossa korttelissa on jo aikaisemmin ylitetty tämä ohje, ei yhtään tee tätä ehdotusta paremmaksi, pikemminkin päinvastoin.

Valtuutettu Helistö

Kiitos, arvon puheenjohtaja.

14.11.2012

Minunkin mielestäni kaupunki on epäonnistunut nyt kyllä kaavoittamisessa ja ilmeisesti neuvotteluissa OP Pohjolan kanssa, vaikka kaupunginjohtaja Pajunen kaupunginhallituksen kokouksessa kyllä korostikin, että ei OP Pohjola nyt mitään kiristystä ole harrastanut. Luulen, että ongelma syntyi jo muutamia vuosia sitten, kun annoimme SOK:n pääkonttorille samoista syistä ylimääräisiä parkkipaikkoja. Nythän tämä uoma on avattu. Silloin kun itse aikoinaan itse kaksi kautta olin kaupunkisuunnittelulautakunnassa, muistan eräänä kaavoituksen keskeisenä periaatteena olevan kaavoituksen tasapuolisuuden. Kaikkia pitäisi kaavoituksen näkökulmasta kohdella tasapuolisesti. Tarkoittaako tämä nyt sitä, että jatkossa vastaavanlaisissa tilanteissa tällainen 15 prosentin autopaikkamäärien lisääminen on sitten läpihuutojuttu? Tämä on mielestäni vakava ongelma.

En tämän asemakaavan kohdalta tiedä, kuinka paljon Vallilan ja Alppiharjun alueen henkilöautoliikenne tulee lisääntymään, mutta siinä SOK:n pääkonttorin tapauksessa kaupunkisuunnittelulautakunnalle kerrottiin, että henkilöautojen lisäys on noin 6 prosenttia. Se ei ehkä kylmitään tunnu kauhean isolta luvulta, mutta jos sitä vähän syvällisemmin pohdiskelee, se on aika suuri lisäys alueella, jossa käsittääkseni on myös onnettomuusristeykset kaupungin pahimmat. Onnettomuuksilla tarkoitan jalankulkijoiden ja autojen välisiä onnettomuuksia tässä tapauksessa.

Tasapuolisuus on yksi asia, joka minua kiinnostaa. Ilman muuta jos tämäntyyppinen kaava tulee nyt hyväksytyksi, myös tämän autopaikanormin tulee jatkossa liikkua toiseen suuntaan. Kaupungin johtajistossa kovasti oli vastaan tulemisen tarvetta jatkoasioissa mm. tämän alueen kohdalla mutta myös ilmeisesti tulevissa kaavoissa. Toivottavasti jonkinlainen tasapuolisuus löytyy joka suuntaan. Kohta tästä äänestetään.

Kiitos.

Valtuutettu Ojala

Kiitos, puheenjohtaja.

Täytyy nyt todeta, että tässä on tietysti aika mielenkiintoinen tilanne. Näyttää siltä, että vihreät, jotka kaupunginhallituksessa esittivät palautusta, eivät nyt välttämättä olekaan palautuksen kannalla. Vasemmistoliiton edustaja minun virheellisen ohjeistukseni takia, koska olin lähdesä itse pois tai maasta enkä ollut kokouksessa, annoin vähän epäselvää informaatiota, joten meidän edustajamme taas kaupunginhallituk-

14.11.2012

sessä kannatti tätä esittelijän esitystä eli pohjaa, että rakennetaan näin paljon autopaikkoja. Nyt kun meidän ryhmän kanta kuitenkin on selkeästi ollut se, että ei rakennettaisi näin paljon, vaikka kuinka ymmärrämme ja haluamme ymmärtää myös yritysten tarpeita. Tämä autopaikkamäärän lisääminen on niin huomattava tässä, että olemme palautusehdotuksen kannalla, ja tästä syystä kannatan edustaja Peltolan esitystä.

378 §

Esityslistan asia nro 10

RUOTSINKIELISEN KOULUVERKON UUDISTAMINEN

Apulaiskaupunginjohtaja Viljanen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Ruotsinkielinen koulu-uudistus lähti koulun rehtoreiden omasta toiveesta. He totesivat, että koulutuksen kehittäminen ja ainetarjonta on riittämätöntä ruotsinkielisellä puolella ja koululaisten valintamahdollisuudet liian pienet ja lisää tarvitaan resursseja oppilasohjaukseen. Heillä oli vaikeuksia pätevien opettajien kanssa. Koulujen resursointi perustuu erittäin pitkälle oppilaiden lukumäärään, josta seuraa se kurssien lukumäärä ja kurssituntien lukumäärä, mikä kouluun tulee. Taas opettajien palkkaus perustuu tuntien lukumäärään. Myös opinto-ohjaajien lukumäärä koulussa perustuu oppilaitten lukumäärään. Miksi siis uudistukseen? Tämän uudistuksen tavoitteena on, että muodostetaan vähintään 400 oppilaan lukioita ja vähintään 400 oppilaan yläasteita. Näin saadaan päätoimisia virkoja opettajille, saadaan lisää työaikaa rehtorille koulun johtamiseen, saadaan riittävä tuntimäärä opettajille, jottei heidän tarvitse kiertää eri kouluissa. Pyritään myös koulujen houkuttelevuutta paremmalla kurssivalikoimalla parantamaan sekä tarjoamaan riittävät kielikurssi- ja muut kurssimahdollisuudet ruotsinkielisille oppilaille. Näin oppilailla on myös ruotsinkielisellä puolella helpompaa kirjoittaa kaikki haluamansa yo-kokeitten aineet sekä lisää resursseja oppilasohjaukseen.

14.11.2012

Kaupunginhallitus päätti kesäkuussa 2010, että opetuslautakunnan tulee suunnitella ja kehittää palveluverkkoa niin, että tilojen ylikapasiteettia voidaan purkaa, ja totesi nimenomaisesti, että tämän tulee koskea kaikkia kaupungin kouluja. Myöhemmin kaupunginhallitus tarkensi päätöstään siten, että ruotsinkieliset palveluverkon tarkistamiset aloitetaan toimintavuonna 2011–2012. Kouluverkkoa suomenkielisellä puolella onkin rakenteellisesti, jatkuvasti ja systemaattisesti kehitetty. Viimeksi kaupunginvaltuusto hyväksyi Albertin koulun ja Pitäjänmäen koulun hallinnollisen yhdistämisen.

Nyt ruotsinkielisten koulujen kehittämisen kohteena on valittu tihein ruotsinkielisen koulujen alue Helsingissä. Tässä muutoksessa kun 6 koulua hallinnollisesti yhdistetään kolmeksi, etäisyydet ovat 700 metristä enintään 2 kilometriin, ja kaikki koulut ovat ratikkamatkan päässä toisistaan. Siinä mielessä tämä ei ole dramaattinen muutos koulun sijaintiin kenellekään. Jos uudistus olisi tehty toisaalla, toisilla Helsingin alueilla, etäisyydet olisivat tulleet huomattavasti pitemmäksi.

Uudistuksen sisällöstä.

Ruotsinkielinen jaosto on päättänyt merkittävän osan jo tästä koulujen hallinnollisesta yhdistämisestä. Se on päättänyt mm. musiikkiluokan siirtämisestä eli 58 oppilaan siirtämisestä musiikkikouluun. Jaosto päätti uusista oppilaaksiottoalueista, päätti ruotsinkielisten lukiodien mitoituksesta, erikoisluokkien vahvistamisesta ja koulujen yhteistyöstä. Aikamoni asia koskien tätä uudistusta on jo päätetty. Tässä ehdotetaan sairaalakoulun Ulfåskolan, jossa on tällä hetkellä noin 15 oppilasta, yhdistämisestä Zacharias Topeliusskolaan, jossa on 100 oppilasta ja 25 erityisoppilasta. Nämä koulut yhdistettäisiin 2013–2014 alkaen. Topeliusskolan on erikoiskoulu kaikille erityisopetusta tarvitseville Helsingin alueella, ja sinne on tarkoitus perustaa myös uusi erityisopetuksen keskus, joka hallinnollisesti yhdistetään sairaalaopetukseen. Svenska normallyceum, jossa on 250 oppilasta, ja Högstadieskolan Lönkan 220 oppilasta yhdistetään niin ikään, niin että uuden oppilaitoksen koko olisi 450 oppilasta. Kuutosia ei siis tule tässä mukaan. Tässä suhteessa ruotsinkielinen jaosto muutti esitystään. Tölö specialiseringsgymnasium 150 oppilasta ja Gymnasiet Svenska normallyceum 275 oppilasta niin ikään yhdistetään, ja uuden koulun koko olisi noin 400 oppilasta.

Miksi on pyritty 400 oppilaaseen? Kun koulussa on 400 oppilasta, rehtori saa nykyisen neljän johtamistuntinsa lisäksi toiset neljä tuntia käytettäväksi johtamiseen, eli johtamiseen voidaan käyttää enemmän aikaa. Lukion opettaja saa kahden viikon aikana suunnitteluun lisää aikaa 2–5 tuntia. Kun nykyisin on voinut joka kolmas lukion opettaja osallistua suunnittelutyöhön, määrä lisääntyy huomattavasti. Pienet koulut

14.11.2012

saavat opinto-ohjaajia riippumatta oppilaiden lukumäärästä. Näissä kouluissa on siis käytännössä ollut yksi opinto-ohjaaja koulua kohti. Kun 400 oppilasta yhdistyy, saadaan lisäresursseja myös opinto-ohjaukseen. Lisää kursseja, jotta voidaan tarjota kansallisen opintosuunnitelman kaikki kurssit. Nyt ei siis puhuta mistään ylimääräisistä kursseista, vaan ruotsinkielisillä kouluilla on ollut vaikeutta järjestää pelkät normaalit opintosuunnitelman mukaiset syventävät opinnot oppilailleen.

Osa-aikaisia virkoja ruotsinkielisissä kouluissa on tällä hetkellä aivan liikaa, ja niillä on jaettuja monen koulun keskeisiä yhteisiä opettajia. Tämä tekee kurssisuunnitelmasta vaikeaa. Jokainen lukion oppilas tuo mukanaan 1,38 kurssia. Jos oppilaita on pienelle kielelle vain yksi, kurssia ei saa. Isoissa kouluissa valinnan mahdollisuus toteutuu automaattisesti, eli jos 20 valitsee kurssin, kurssi voidaan helpostikin toteuttaa. Kielen valinnassa oppilailla on oltava tosiasiallinen valintamahdollisuus. Isoissa lukioissa tämä todella toteutuu automaattisesti, koska opiskelijamäärä riittää myös pieniin kieliin.

Lukujärjestyksen tekeminen pienessä koulussa on erittäin vaikeaa. Opiskelijoille on annettava mahdollisuus kieliin ja matematiikkaan. Osalla opettajista on opetusta myös muissa kouluissa, ja näin lopputuloksena oppilaille on epäedullinen tilanne, jolloin kursseja voidaan järjestää esimerkiksi vain kerran vuodessa. Joitakin kursseja järjestetään joka toinen vuosi. Tämä on johtanut ruotsinkielisessä lukiossa siihen, että siellä varsin moni käy neljässä vuodessa, eli opiskelu-aika on pidentynyt 3 vuodesta 4 vuoteen, kun opiskelijat eivät saa haluamiaan kursseja. Ongelma on ollut myös se, että opinto-ohjaajia on liian vähän. Kuitenkin kurssimuotoinen opiskelu vaatii oppilaalle tukea, ja myös ruotsinkielisillä opiskelijoilla on siihen oikeus. Töölön lukiossa esimerkiksi on tällä hetkellä vain 12 päätoimista lehtoria, ja Norsenissa 14 päätoimista lehtoria. Kun oppilaiden lukumäärä nousee yli 400:n, on arvioitu, että päätoimisia lehtoreita saadaan tähän yhdistettyyn kouluun 30–35 eli kymmenen enemmän kuin tällä hetkellä.

Tässä on kysytty sitä, onko kuultu riittävästi ja uudistusta valmisteltu riittävällä huolellisuudella. Olen käynyt tätä hyvin tarkasti lävitse ja teettännyt myös useita lisäselvityksiä, mutta se ei johdu siitä, että tämä olisi millään tavalla huonosti ollut valmisteltu, vaan minusta tässä on tehty poikkeuksellisen laaja taustaselvitys. Kun tutustuu taustamateriaaliin, sitä on todella paljon, ihan kilokaupalla. Lista on kirjoitettu kuitenkin uudestaan, jotta se olisi selkeämpi ja vastaisi siihen kysymyseen paremmin, mistä tänään päätetään. Kaupunginvaltuusto päättää ainoastaan hallinnollisesta yhdistämisestä. Muut päätökset ovat kuuluneet ruotsinkieliselle jaostolle. Kaikkia johtokuntia on kuultu. Henkilös-

14.11.2012

töä ja vanhempia on kuultu. Siellä on järjestetty kuulemistilaisuuksia. Opetusvirasto on avannut jopa avoimen nettisivuston, jossa voi käydä tätä koskevaa keskustelua.

Uudistusta koskevat päätökset on tehty jaostossa äänin 8–2, 7–2, 9–0. Kolmea esitystä ei hyväksytty lainkaan. Lautakunta äänesti palautusesityksestä ja hylkäsi palautuksen äänin 7–2, ja kaupunginhallituksen päätös asiasta oli täysin yksimielinen.

Valtuutetuille luovutettiin tässä noin kuukausi sitten viime maaliskuussa kerätty 1 600 allekirjoittajan adressi, mutta se oli kerätty viime keväänä, ja siinä erityinen kritiikki koski sitä, että kuutosluokkia ei tulisi siirtää Norseniin. Ruotsinkielinen jaosto muutti esitystään. Päätettiin, että kuutosia ei siirretä vaan jätetään ne ennalleen.

Te olette varmaan kaikki saaneet myös lukioden rehtorien kirjeen, joka tuli myös noin kuukausi sitten ja jossa he toivoivat, että uudistus päätettäisiin, ja kritisoivat sitä, että asian palautus estäisi kehityksen ja jättäisi, olisi vaikea johtaa koulua, joka ei tiedä, mihin se on menossa. Yhteydenotoissa on tullut myös kysymyksiä siitä, onko uudistuksessa hätälty. Tähän voi vastata sen, että sosiaali- ja terveysalan virastoa on valmisteltu lyhyempi aika kuin tätä koulu-uudistusta.

Miten lopputuloksena? Valinnanmahdollisuudet kursseihin lisääntyvät, opettajille kokonaisa virkoja, ja rehtoreille enemmän aikaa johtamiseen. Tarkoituksena on parantaa oppilashuoltoa ja oppilasohjausta, lisää kielivalikoimaa ruotsinkielisille opiskelijoille ja lisää ainevalikoimaa yläasteelle sekä mahdollisuus helpommin kirjoittaa kaikkia aineita yökokeissa eikä niin enää, että lukion käyminen venyisi – ei enää neljää vuotta, vaan että se pystyttäisiin suorittamaan kolmessa vuodessa ja että myös ruotsinkielisellä puolella olisi mahdollisuus nykyistä helpommin kirjoittaa kaikissa yo-aineissa. Tavoitteena on siis uudistuksella antaa ruotsinkielisille lapsille tasa-arvoisemmat koulutusmahdollisuudet.

Bästa ledamöter.

Alltså, varför den här reformen? Möjligheten att välja kurser ökar, ledarna blir heltidsanställda, rektorerna får mer tid för ledarskap, elevvården och elevhandledningen förbättras, språkutbudet ökar, särskilt ökar möjligheterna att läsa också mindre språk. Ämnesutbytet på högstadiet ökar, det blir lättare att skriva alla ämnen i studentskrivarna och färre elever behöver studera fyra år i gymnasierna.

Kiitoksia. Tusen tack.

14.11.2012

Ledamoten Björnberg-Enckell

Bästa ordförande. Hyvät valtuutetut.

Kuten apulaiskaupunginjohtaja jo ehti mainita, ei siis ruotsinkielisen kouluverkon uudistus kokonaisuudessaan kuulu valtuustolle, vaan toimivaltaa on käyttänyt opetuslautakunta ja sen ruotsinkielinen jaosto. Siten uudistus ei ole yksi ja sama asia vaan prosessi, johon on liittynyt eri päätöksiä, kuten koulupiirien yhdistäminen sekä kahdessa eri toimipisteessä sijaitsevan perusopetuksen musiikkiluokkien yhdistäminen ja siirto Töölöstä yhtenäiseen peruskouluun Ashöjdenin grundskolaniin Sturenkadulle koulutuksen saatavuuden alueellista tasa-arvoa näin vahvistaen.

Tämäniltainen päätös ei eroa suomenkielisen ammattiopetuksen tai suomenkielisten koulujen yhdistämisestä kuin siten, että päätöksenteon liitteitä on huomattavasti enemmän, että vaikuttamis- ja kuulemistilaisuuksia on ollut huomattavasti enemmän sekä että vastustus on varsinkin sosiaalisen median kautta ollut tehokkaasti organisoitunutta. Päätös liittyy sairaalakoulujen erityiskouluun sekä Norsenin ja Töölön lukioden yhdistämiseen. Töölöntorin koulurakennuksesta muuttaisivat 13–15-vuotiaat ja Norsenista taas 16–18-vuotiaat. Molempien arvokaiden koulukiinteistöjen toiminta jatkuisi. Hieman isommassa koulussa, kuten jo kuulimme, opettajille on tarjolla vakansseja, ei tuntihommia, ja oppilaille on helpompi saada päteviä opettajia. Nimenomaan pätevien opettajien saaminen on ruotsinkielisellä puolella se vaikeus, johon tälläkin saadaan parannusta aikaan.

Vain se, joka ei ymmärrä taloudenpidosta tai tämän päivän pedagogisista tarpeista mitään, voi kirkasotsaisesti väittää, että neljä pienempää yläkoulua ja lukiota ovat kahta keskikokoista vahvempia. 400 oppilaan koulu ei ole mikään iso jättikoulu. Se on sellainen sopiva keskikokoinen koulu.

Arvoisa valtuusto.

Olen näinä vuosina saanut havaita, että suomeksi kouluun ja oppimiseen suhtaudutaan määrätietoisella vakavuudella. Opettajien työ, koulujen kehittäminen kuten myös resursointi ovat politiikan tahtotilan keskiössä. Koulu ei ole mikään muinaismuistomerkki tai yhteisöllinen tila. Se on yhteiskunnallisen kehityksen kovinta ydintä. Kouluissa kaatuvat tai pysyvät pystyssä ne arvot, jotka ovat taloudellisen kehityksemme perustaa. Toivon, että arvostatte sitä demokraattisen prosessin kautta tehtyä päätöstä, jonka apulaiskaupunginjohtaja on esitellyt. Helsinkiläi-

14.11.2012

siltä koululaisilta olen itse saanut yhteensä 2 viestiä, mutta vastus on näyttänyt kasvavan, mitä vanhempi henkilö on ollut kyseessä.

Koulujen johtokuntien työskentelyn suhteen kouluverkkoprosessi on ikävä kyllä osoittanut, että lausuntoja on laajasti koordinoitu johtokuntien kesken, jotta päättäjiin olisi sitä kautta pystytty vaikuttamaan. Kiitos niille johtokunnille, jotka ovat itsenäisesti lausuntonsa lausuneet. Kiitos oppilaskunnalle, joka on uskaltanut olla uudistuksen puolesta. Kiitos rehtoreille, jotka ovat kirjeitse teitä lähestyneet ja kertoneet tästä uudistuksesta.

Muistutan myös, että ruotsinkielinen jaosto ei päätynyt esityksen mukaisesti siirtämään kuudesluokkalaista vaan kuunteli vanhempien huolta. Puhe siitä, ettei ole kuultu, on pelkkää panettelua, jota tässä prosessissa sinänsä on kyllä riittänyt. Ruotsinkielinen koulu on paikka, jossa kielellinen ja kulttuurillinen identiteetti syntyy. On siis luonnollista, että muutoksia ei katsota hyvällä. On ymmärrettävää, että uusi pelottaa. Koulujen on kuitenkin saatava palvella opetuksen, tämän päivän lasten ja nuorten tarpeita. Koulujen kehitys on tarpeellinen, jotta myös ruotsinkielisten lasten mahdollisuudet hyvään opetukseen voidaan taata.

Humanekologi-linjasta Tölö gymnasiumissa on keskusteltu laajasti. Jotta asia ei jäisi epäselväksi, esitän seuraavan toivomusponnen:

Päättyessään lukioden yhdistämisestä kaupunginvaltuusto edellyttää, että uutta lukiota perustettaessa selvitetään mahdollisuus jatkaa sekä Tölö gymnasiumin humanekologi-painotusta että Gymnasiet Norsenin matemaattis-luonnontieteellistä erikoistumista.

Arvoisat valtuutetut.

Nyt toivon, että valtuustossa riittää näkemystä ymmärtää ruotsinkielisten oppilaiden, ei vanhempien, ei eläköityneiden opettajien tai vanhojen päättäjien toiveita. Oppilaiden tarve vahvempiin kouluyksiköihin.

Kiitos. Tack.

Ledamoten Wallgren

Bästa fullmäktige.

14.11.2012

Kiitos apulaiskaupunginjohtaja Ritva Viljaselle ja valtuutettu Maria Björnberg-Enckellille hyvistä puheenvuoroista. Aluksi haluan kannattaa Björnberg-Enckellin esittämää pontta. Sitten asiaan.

Valtuustolle tuodaan tänään esitys kaupungin ruotsinkielisten lukiodien määrän supistamisesta tai on tuotu esitys supistamisesta 4:stä 3:een. 25 prosentin leikkaus, yläastekoulujen supistamisesta 5:stä 4:een elikkä 20 prosentin leikkaus, ja pienen ruotsinkielisen sairaalakoulun rehtorinviran lopettamista, kun koulu hallinnollisesti yhdistetään Zacharias Topelius -kouluun. Asia on valtuustokauden oudoin. Valtuustotyö on yleensä melko rationaalista. Tämä asia on poikkeus. Apulaiskaupunginjohtaja Ritva Viljanen on selvästi parantanut esittelyä lautakuntaesittelyyn verrattuna. Tästä kiitos hänelle, joka on joutunut tekemään tässä kohtuuttomasti työtä korjatakseen puutteellista pohjaa.

Esittelyssä on silti edelleen kolme isoa puutetta. Olen kirjoittanut tästä julkisuuteen aiemmin. En voi mennä kaikkiin yksityiskohtiin tässä tänään, mutta totean, että yksi merkittävä ihmetyksen kohde minulla on. Iso osa niistä väitteistä, tämän uudistuksen tuomista parannuksista, jotka tulivat Viljasen ja Björnberg-Enckellin puheenvuoroissa, on sellaisia, että niitä ei ole kirjallisesti dokumentoitu siinä aineistossa, joka on tänään päätöksenteon pohjana. Tässä on kolme asiaa: Esittely ei anna perusteita olettaa, että uudistus johtaa niihin parannuksiin, joita tässä on esitetty. Hyviä tavoitteita, mutta ei ole selitetty, miten tämä uudistus johtaa näihin tavoitteisiin. Tämä on ensimmäinen kohta, joka on ehkä kaikkein ?. Mutta toinen hyvin vakava, hyvin outo epäkohta tässä asiassa on se, että esittelyssä ei ole analysoitu niitä menetyksiä, joita tämä uudistus tuo tullessaan. Kolmanneksi esittely ei selitä sitä, miksi koulujen johtokunnat ovat pääsääntöisesti vastustaneet muutoksia, eikä sitä, että esitykset ovat herättäneet ainutlaatuisen protestiliikkeen, jossa on mukana suuri joukko vanhempia ja oppilaitten opettajia.

Näistä syistä katson, etten mitenkään voi tiedossani olevien perusteiden valossa kannattaa esitystä, vaan joudun esittämään asian palauttamista uuteen valmisteluun.

Hyvä valtuusto.

Jos aika antaisi myötä, menisin yksityiskohtiin. Jos keskustelu jatkuu, teen mielelläni sen. Tässä haluan kuitenkin pysyä lyhyenä. Esitän varmuuden vuoksi ensin nämä palautusmuotoilut. Huomatkaa, että tämä on kaksi eri asiaa. Meillä on Ulfåsan sairaalakoulu. Se on asiakokonaisuus erikseen, ja siinä puhutaan pienistä oppilasmääristä, joiden asema on äärimmäisen haavoittuva. Toiseksi puhutaan tästä isommasta,

14.11.2012

puhutaan kahden yläastekoulun ja kahden lukion yhdistämisestä. Palautusmuotoni ovat seuraavia Ulfåsan sairaalakoulun kohdalla:

Asia palautetaan uuteen valmisteluun siten, että valmistelussa arvioidaan, miten sairaalakoulu Ulfåssaskolanin ja Zacharias Topeliusskolanin johtamisresurssin ja erityispedagogisen osaamisen riittävyys voidaan varmistaa, jos koulut yhdistetään hallinnolliseksi yksiköksi. Samalla arvioidaan myös mahdolliset hyödyt ja haitat siitä, että sairaalakoulu Ulfåssaskolan yhdistetään Sophie Mannerheim -koulun ja Zacharias Topelius -koulun kanssa hallinnolliseksi yksiköksi. Toiseksi...

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Nämä palautusesitykset ovat teillä järjestelmässä. Haluaako puheenjohtaja, että...

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Ei tässä montaa sekuntia teidän arvokasta aikaa mene, hyvä valtuusto. Toiseksi yläasteiden kohdalla palautusesitys:

Asia palautetaan uuteen valmisteluun siten, että selvitetään vaihtoehtoisia tapoja toteuttaa Högstadieskolan Svenska normallyceumin ja Högstadieskolan Lönkanin hallinnollinen yhdistäminen ja selvittää, ovatko eri vaihtoehtoista saatavat hyödyt suurempia kuin niiden aiheuttamat menetykset. Uudessa valmistelussa käytetään kaupungin demokratiaraportin hengen mukaisesti osallistavan valmistelun menetelmiä.

Kolmas esitys koskien lukioita:

Asia palautetaan uuteen valmisteluun siten, että selvitetään vaihtoehtoisia tapoja toteuttaa Tölö specialiseringsgymnasiumin ja Gymnasiet Svenska normallyceumin hallinnollinen yhdistäminen ja selvitetään, ovatko eri vaihtoehtoista saatavat hyödyt suurempia kuin niiden aiheuttamat menetykset. Uudessa valmistelussa käytetään kaupungin demokratiaraportin hengen mukaisesti osallistavan valmistelun menetelmiä.

Kiitos.

Ledamoten Björnberg-Enckell (replik)

Kiitos, puheenjohtaja.

14.11.2012

Valtuutettu Wallgrenille totean, että hän puhuu 25 prosentin leikkauksesta. Kyllä sanoisin, että tuntiresurssin jakoperiaatteet ymmärtävälle lukioiden määrän väheneminen 4:stä 3:een on sinänsä kyllä 25 prosenttia vähemmän toimipaikkoja, mutta kun niissä toimipaikoissa pystytään antamaan yksittäiselle oppilaalle, silloin kun ne toimipaikat ovat pieniä, huomattavasti vähemmän kursseja, mielestäni tällainen 25 prosentin leikkauksesta puhuminen on kyllä ihan silkkaa humpuukia.

Helsingissä toimii 2 yhtenäistä peruskoulua ja 3 erillistä yläkoulua, 1 erillinen ja 2 lukion kanssa samassa rakennuksessa. Kyllä resurssien vahvistaminen sillä, että nämä koulut saadaan yhteen, on huomattava parannus oppilaille eikä päinvastoin.

Valtuutettu Wallgren peräänkuulutti demokratiamenettelyä. En kyllä itse ymmärrä, minkälaista demokratiaa tähän vielä, ellei niin että siellä on jotain tiettyä Facebookissa esiintyvää ryhmää edellytetty mukaan tähän prosessiin. He eivät kuitenkaan ole millään lailla tulleet valituiksi.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Hyvä puheenjohtaja.

Kannatan valtuutettu Wallgrenin palautusehdotusta. Valtuustoryhmille tuotiin lokakuussa 1 600 allekirjoittajan adressi. Meille on esitetty myös koulujen johtokuntien ja monien oppilaskuntien kanta. Näissä tätä esitystä sen jälkeenkin, kun ruotsinkielinen opetusjaosto on sitä tarkistellut, on pidetty huonona. On toivottu sitä, että asia palautettaisiin sillä tavalla uuteen valmisteluun, että muutosten vaikutuksia arvioitaisiin laajemmin ja myös vaihtoehtoja puntaroitaisiin. Nyt niissä keskusteluissa, joissa itse olen ollut mukana, on hyvin voimakkaasti korostettu sitä, että koulujen yhteistyö on asia, jota siis nyt jo on mutta jota kehittämällä voitaisiin ratkaista ainakin useimmat ellei kaikki niistä ongelmista, joihin apulaiskaupunginjohtaja täällä viittasi, esimerkiksi syventävien kurssien opettajien rekrytoinnin tai opinto-ohjauksen osalta. Ei mikään laki kiellä Helsingin kaupunkia järjestämään näitä asioita myös kunnolla silloin, vaikka oppilaita olisi alle 400 joissain oppilaitoksissa. Yhteistyössä niihin löytyisi varmasti ratkaisuja.

Ilmettelen vähän valtuutettu Björnberg-Enckellin tapaa suhtautua nyt tässä niihin mielipiteisiin, joita asianosaiset esittävät. Ymmärrän, että asiasta hänellä on erilainen kanta, mutta pidän kovin erikoisena sitä, et-

14.11.2012

tä leimataan suuri joukko mielipiteensä esittäjiä panettelihoiksi tai jotenkin muuten epäluotettaviksi ja epäilyttäviksi. Helsingin kaupunginvaltuuston demokratiahankkeessa ei ole kysymys vain siitä, että asukkaat saavat esittää mielipiteensä ja sen jälkeen vaaleilla valitut edustajat päättävät, mitä lystäävät. Kyllä demokratiahankkeen tavoitteena on se, että asukkaille avautuu aitoja osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksia. Silloin jos asukkaat itse eivät koe laajasti, että näin tapahtuu, siinä prosessissa on kyllä mennyt jotain pieleen ja sitä kannattaa ainakin aloittaa uudelleen. Tässähän palautusesitys ei nyt edellytä, että me tiedämme välttämättä sen, mikä on lopputulos, jos palautus tapahtuu, vaan sitä tehtäisiin yhdessä asianosaisten kanssa.

Kiitos.

Valtuutettu Pakarinen

Ärade ordförande.

Det är främst för tjugo år sedan som det gjordes några större förändringar i det svenska skolnätet. Genom detta beslut som görs idag förstärker vi högstadienheterna. Elevströmmarna styrs i framtiden mer jämnare till alla högstadieskolor i Helsingfors. Nya profileringar och elevvagnsområden gör att dessa enheter kan garanteras verksamhet i tider då elevunderlaget sjunker och timresursen förminskas.

Tölö specialiseringsgymnasium förstärkas genom det att Norsens gymnasium flyttas till Sandels. Resurserna får gymnasieundervisning ökad och antalet studerande överstiger över 400 enheter. Genom detta beslut får vi tre lika stora enheter som når upp till antalet 400. Också elevvården och studiehundledningen kan förbättras om antalet enheter är mindre.

Omorganiseringen av specialundervisningen har beretts utifrån principen att tillgången till ett systematiskt tidigt och föregripande stöd i inläring ska stärkas. Det är viktigt att också svenskspråkiga specialelever får stöd i närskolan eller i en skola så nära hemmet som möjligt.

Undervisningsnämndens svenska sektion har gjort ett utmärkt arbete med att höra föräldrarna, direktionerna och lärare. Jag måste tacka ledamoten Björnberg-Enckell och svenska sektionens ordförande Nordman och övriga medlemmar fullt för det. Jag är mycket nöjd med detta beslut som förstärker svensk utbildning i Helsingfors och jag har haft det mycket lättare denna gång. Ledamoten Wallgren talade om protestliike.

14.11.2012

Täytyy itse sanoa, että en ole itse saanut tästä palautetta oikeastaan muualta kuin poliitikoilta, ehkä 1–2 vanhemmalta. Varsinkin sen jälkeen kun tehtiin se päätös, että kuudesluokkalaisia ei siirretty yläasteelle, sen jälkeen en ole oikeastaan tästä asiasta kuullut mitään. Sitä ennen keskustelin esimerkiksi itse ruotsinkielisten opettajien kanssa, ja siinä tuotiin silloin huolta esiin siitä, että olisi siirretty näitä kuudesluokkalaisia, ja sen jälkeenhän päätöstä muutettiin. En tiedä mitään kouluverkopäätöstä Helsingissä, jossa olisi kuultu yhtä hyvin ja paljon ja joka puolelta ja kaikin tavoin vanhempia kuin itse asiassa tässä asiassa. En olisi siitä ollenkaan huolissani.

Kiitos. Tack.

Valtuutettu Peltola

En ollenkaan ihmettele, että tämä asia ei aiheuttanut kaupunginhallituksessa muutosehdotuksia sen takia, että näistä esityksistä ja liitteistä on hyvin vaikea saada selville, mitä oikeastaan on tapahtunut ja mitä eri osapuolet tässä ajavat takaa. Sen verran olen itse ainakin ymmärtänyt, että tässä tätä hanketta, ehdotusta vastustavat moittivat sitä, että ei ole tuotu esiin vaihtoehtoja, ei ole arvioitu vaihtoehtojen mahdollisuutta eikä ole myöskään arvioitu, mitä haittoja tästä ehdotuksesta on. Nämä hyvät puolet täällä on tuotu erittäin hyvin esille, ja niiden perusteella jos yksistään päätöksiä tehdään, asia on tietysti juuri näin. Mutta kun puuttuu niin paljon tietoa siitä, mitä tapahtuu siellä näille kouluyksiköille muuten ja mitä tapahtuu muuten opetukselle, olisi ilman muuta järkevää tehdä niin että tämä asia palautetaan ja kuunnellaan, käynnistetään todella sellaiset keskustelut, joissa nämä asioiden eri puolet ja vaihtoehdot otetaan esiin ja sen jälkeen sitten tehdään ratkaisu. Kannatan palautusta.

Ledamoten Thors

Ärade ordförande. Arvoisat kollegat.

Jos nyt tämä muinaisjäänne sitten uskaltaisi ottaa puheenvuoron tässä asiassa.

Ensinnäkin puhutaan näistä koulutusperiaatteista, tällä tavalla ei saavuteta esimerkiksi, että meillä on ruotsinkielisellä puolella nyt puheessa olevissa kouluissa yhtenäiskoulua. Meillä on joissakin päin esimerkiksi

14.11.2012

yläaste yksinomaan Norsenissa. Tämä on yks asia, joka on herättänyt huolta.

För det andra så måste man ju säga att det är klart att skolfrågorna är oerhört viktiga på finlandssvenskt håll. Det är mycket viktigare än kommungränser. Och det har hävdats också i stadsdirektörens beredning att de 1 600 namn som samlades, att det gällde situationen när sexorna ännu var med, sexornas flyttning ännu mer i beredningen. Det stämmer faktiskt inte. Den adress ni fick var senare samlad än de.

Sanoin niin kuin valtuutettu Wallgren, että tässä on muutamia asioita korjattu hyvin paljon. Tässä kaupunginhallituksen ja valtuuston esittelystä sanotaan tietysti vähän vanhahtavalla ruotsin kielellä, että... majoriteten av direktionerna tillstyrker ej.

Tarkoittaisi, että suuri enemmistö johtokunnista ei ole tämän esityksen puolesta. Päinvastaisen käsityksen sai jaostossa ja opetuslautakunnassa. Myös nämä ennusteet, jotka kuuluvat tähän asiakokonaisuuteen, ovat nyt tässä vaiheessa paremmat, mutta ymmärrän kyllä, että näkyi päätöksenteossa, kun jaostossa oli sellaiset esitykset, että esimerkiksi etelässä olisi sadalla vähentynyt yhdellä ala-asteella lasten määrä. Tällaiset väärinkäsitykset ovat aiheuttaneet... Nyt on pitempi keskustelu näistä ennusteista. Ne ovat parempia.

Kokonaisuudessaan meillä on yksi – ja tässä nyt tämä muinaisjäänne puhuu – meillä on yksi erinomainen kokonaisuus, joka on ainutlaatuinen täällä Helsingissä, ja se on ns. Sandels-kokonaisuus, jonka me suurella vaivalla. On varmaan päättäjiä täällä, jotka ovat itse olleet siinä päättämässä. Me tiedämme, että opetusministeri Uosukainen piti sitä aivan erinomaisena, jossa koulussa on samassa kiinteistössä sekä kulttuuritoiminta, musiikkikoulua ja Nuorisosiainkeskuksen toimintaa. Suurella vaivalla tämä saatiin. Me, jotka olemme kriittisiä tähän, olemme nähneet, että vain tällaisella hallinnollisella yhdistämisellä saadaan se aikaan ilman että tämä suuri ? tapahtuu. Tämä on todella ainutlaatuinen.

Tässä kun viitataan siihen, että ei ole valmisteltu, näin hyvää valmistelumateriaalia ei ollut käytössä, kun johtokunnat ja koulut keskustelivat tästä asiasta. Ei ollut vaihtoehtoja niin kuin on toivottu hyvässä valmistelussa, ja kouluilla oli alle 4 viikkoa aikaa. Keskushallinnossa tämä on viipynyt kuitenkin puoli vuotta.

14.11.2012

Det har räckt ett halvt år. Till slut vill jag säga att resultatet i de svenska gymnasierna och skolorna inte är dåligt, och när det gäller rekrytering så måste jag säga att det inte är kanske riktigt i gymnasierna som vi har det svåraste att rekrytera. Jag stöd...

Valtuutettu Kolbe

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Tässä on jo nostettu esille erinäisiä kertoja kysymys siitä, miten kouluihin kiteytyy vahvoja muistoja, ja jokainen lähtee siitä, että se oma lapsuuden koulu on paras koulu ja mitään ei saa muuttaa. Ymmärrän hyvin itse kaksikielistä perhettä jatkuvasti elävänä, miten tärkeää kielen ja kulttuurin yhdistäminen on Helsingissä ja miten vahva rooli kouluilla tässä tehtävässä on Helsingissä ollut. Tietysti itse olen ajanut tätä kaksikielisyyden lisäämistä eri muodoissa semminkin, kun omat lapseni ovat käyneet Svenska normallyceumin, ja seurannut läheisesti tätä koulujen kielipolitiikkaa. Mutta se ei ole nyt tässä yhteydessä aiheena vaan pikemminkin tällaisen hallinnollisen uudistuksen tai yhdistämisen, minkälaisia arvoja ja merkityksiä me sille annamme. Kuinka paljon hallinto pystyy vaikuttamaan substansseihin, ja miten se substanssimuutos mahdollisesti sitten määrittelee plussia ja miinuksia? Tässä tietysti apulaiskaupunginjohtajan esittely ja senjälkeiset puheenvuorot, mm. opetuslautakunnan puheenvuoro, osoittivat, että joskus pienuuden politiikka pystyy lisäämään suuruuden substanssia. Ehkä tässä parhaimmillaan pystytään puuttumaan niihin ongelmakohtiin, joita ruotsinkielisissä kouluissa on ollut. Keskeinen on ollut juuri tämä opettajien rekrytointi. Osin se liittyy siihen, että auskultointi tapahtuu pois Helsingistä.

On selvää, että kouluverkon uudistus herättää erityisesti vanhemmissa vastustusta. Tämä on luonnollinen reaktio, mutta pitää luottaa siihen tilanteeseen, joka nyt mahdollisesti avautuu, eli resurssien parantuminen, ja myös ennusteissa pitäisi ottaa huomioon kaksikielisyyden ulottuvuus.

Valtuutettu Brax

Arvoisa puheenjohtaja.

Minusta Sandels-kokonaisuuden rakentaminen aikoinaan oli loistava, ja silloin ajatus oli, että ylipäättänsä se, mitä suomalaiset koululaiset ja perheet kaipaavat, on se, että koulu ja hyvin kunnianhimoisetkin niin vaativat musiikki-, liikunta- kuin monet muutkin harrasteet nivoutuisivat

14.11.2012

paremmin yhtenäiseen koulupäivään ja perhe voisi viimeinkin ruoka-aikaan tavata kotona ja sen jälkeen viettää yhteistä aikaa eikä niin kuin nykyään suomalaisessa kodissa sitten ilta ravataan harrastuksissa ja välissä on sitten hankalaa aikaa lapsille, ja perhe ei ole yhdessä arkena kovinkaan paljon, jos lapset harrastavat paljon. Siitä näkökulmasta minusta se, mitä täällä puhui mm. valtuutettu Thors ja myös Wallgren, herättää kysymyksiä, joihin kaipaisin sekä Thorsin että Wallgrenin mutta myös vielä kerran apulaiskaupunginjohtajan näkemystä. Jos tämä Wallgrenin esittämällä tavalla palautetaan, onko mahdollista yläasteikäisten osalta vielä oikeasti saada Sandels-kokonaisuus takaisin vai ei? Menikö se juna nyt niin että me olemme yksinkertaisesti annettu sinne ruotsinkieliselle jaostolle valta ja päätökset ovat peruuttamattomia? Vai onko niin että jos nyt palautetaan ja harkitaan tätä asiaa vielä uudelleen, onko silloin mahdollista tulla vielä siihen järkevään päätökseen, että kun ulkopuolisella yksityisellä ja säätiörahalla on tehty Suomen hienoin kulttuurikoulu-musiikkikokonaisuus, siihen voitaisiin vielä palata? Se kokonaisuus saa jatkaa ja innostaa ehkä koko koululaitostamme muuttumaan ennemmin siihen suuntaan, että koulun ja iltapäivän käyttö lasten harrastuksissa on yhtenäistä, luovaa ja sitten illalla saataisiin olla rauhassa kotona.

Ledamoten Björnberg-Enckell

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvä valtuusto.

En kannata asian palauttamista uuteen valmisteluun. Ensinnäkin tästähän jo kaupunginhallitusvaiheessa keskusteltiin, että mikäli tämä palautuisi niin että esitys olisi, että ei yhdistetä, tämä ei kuulu valtuuston toimivaltaan, eli se ei voi palautua oman näkemykseni mukaan tänne. Se palautuu silloin jonnekin muualle.

Sandels-kokonaisuudesta on ollut puhe. Sandels-kokonaisuushan säilyy sinänsä, vaikka sieltä 13–15-vuotiaat muuttaisivatkin. Sandelsin musiikki-instituutti on aivan yksityinen musiikki-instituutti niin kuin suomenkielisetkin. Siellä on 650 oppilasta. Näistä 50 saattaa käydä yläastetta, jota siis ollaan siirtämässä Norseniin, ja 34 Minerva lågstadieskola. Se on pieni vähemmistö niistä oppilaista, jotka sitä musiikki-instituuttia käyttävät.

Palauttaminen uuteen käsittelyyn myös vaikeuttaisi käsillä olevia remontteja. Siellä on varsinkin Norsenin koulu menossa remonttiin, ja on tärkeää, että saadaan nämä asiat edistettyä. Myös se, että oppilasmäärät nyt ihan näinä vuosina ja seuraavina vuosina vähenevät, johtaa siihen, että näistä yläkouluista lähtee opettajia. Oppilasmäärät eivät riitä

14.11.2012

siihen, kuten apulaiskaupunginjohtaja jo tässä mainitsi, että siellä on virkoja, vaan sinne tulee silloin enemmän tuntiopetusta eli niitä opettajia, jotka reissaavat paikasta toiseen. Tällä muutoksella saamme aikaan, että jokainen aikuinen, joka Sandels-koulussa tai Norsenin koulussa toimii, kokee ja näkee, että oppilas, jonka hän kohtaa siellä koulun käytävällä, on hänen oppilaansa. Ei niin että hän voi ajatella, että tuo on varmaan joku yläkoulun kakara. Se ei kuulu minulle. Minun ei tarvitse hänestä...

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Toivon siis, että tätä ei lähetetä uudelleen valmistettavaksi. Tämä on vuoden ollut vireillä. Tässä on paljon materiaalia. Varmasti apulaiskaupunginjohtaja minullakin on sitä enemmän. Toivon, että saadaan päätös tehtyä.

Kiitos.

Apulaiskaupunginjohtaja Viljanen

Kiitos.

Halusin vastata vielä, mutta tässä itse asiassa tuli edellä hyvä vastaus. Haluaisin sanoa vähän ennen kuin vastaan, vielä jatkan, tarkoittaa hieman tätä kuvaa. Tölo specialiseringsgymnasiumissa tällä hetkellä ei voida järjestää kansallisia syventäviä kursseja lainkaan elämäntutkimustiedossa, filosofiassa tai pitkässä matematiikassa. Syventäviä kursseja fysiikassa ja kemiassa järjestetään siellä vain joka toinen vuosi, mikä vaikeuttaa todella paljon ruotsinkielisten opiskelijoiden opiskelua ja pitentää opiskelijoiden lukioaikaa. Myös Gymnasiet Svenska normallyceum, missä monia kursseja järjestetään pääsääntöisesti vain joka toinen vuosi. Tässä suhteessa ruotsinkieliset koululaiset, lukiolaiset, ovat suomenkielisiä huonommassa asemassa. Tämä ei ole yhdenvertaista eikä tasa-arvoista tilanne.

Teimme koelaskelmia siitä, mitä tapahtuisi. Kun Lönkanissa tällä hetkellä opiskelijoilla on käytössään 547 tuntia nykyisellä opiskelijamäärällä, yhdistetyssä koulussa kurssituntien lukumäärä nousisi 889. Näin tapahtuu systemaattisesti joka kohdassa tätä uudistusta, koska koululainsäädäntö perustuu niin paljon siihen opiskelijoitten ja oppilaitten lukumäärään. Se täytyy saada vähän yli 400:aan, jotta saadaan riittävät kurssimahdollisuudet ja opiskelumahdollisuudet oppilaille.

14.11.2012

Täällä oli huolta siitä, mitä tapahtuu Sandels-kokonaisuudelle. En siinänsä näe sitä niin isona ongelmana, koska Sandels on yksityinen musiikkikoulu. Sehän jatkaa tietenkin paikoillaan. Sillehän ei tapahdu tässä mitään. Siellä jatkaa lukio, lukion kyljessä sekä Nuorisoasiankeskuksen yksikkö. Yläaste ei siellä jatkossa enää olisi, mutta täälläkin hetkellä itse asiassa Sandelsin oppilaat tulevat eri puolilta Helsinkiä ja kauempaakin. Ei missään tapauksessa vain siitä koulusta, vaan Sandelsiinhan tullaan eri puolilta musiikkikouluun. En näe, että tämä hieno yhdistelmä sinänsä mitenkään tässä murtuisi.

Mitä tapahtuu, jos palautetaan? Tässähän on todella tilanne, kuten Maria Björnberg-Enckell hienosti selvitti tätä asiaa, eli jaostohan on tehnyt nämä oppilaitten siirtopäätökset, musiikkikoululaisten siirtopäätökset jo. Se on voimassa oleva päätös. Se on jo tehty. Ei ole tänään tässä päätettävänä, ja siinä mielessä minusta on, en pysty ehkä edes suoraan sanomaan, mitä tapahtuisi, koska se on voimassa oleva päätös jo, minkä jaosto on lainvoimaisesti tehnyt.

Kiitos.

Valtuutettu Virkkunen

Kiitos, puheenjohtaja.

En kannata asian palauttamista. Olen opetuslautakunnassa kannattanut näitä hallinnollisia yhdistämisiiä, ja minun mielestäni nämä on täällä aika hyvin perusteltu, minkä takia se nyt kannattaa tehdä. Se, mikä minua tässä keskustelussa häiritsee, on se, että nyt kun mietitään, pitäisikö asia palauttaa, jotta saataisiin hallinnollisten yhdistämisten paitsi edut myös haitat selvitettyä. Haluaisin kysyä nyt valtuustolta, minkä takia niitä haittoja peräänkuulutetaan vain silloin kun ollaan tekemässä päätöstä ruotsinkielisen kouluverkon osalta, koska tässä valtuustossa on tehty useita suomenkielisiä koulujen hallinnollisia yhdistämisiiä, ja silloin palautuksen perusteena ei ole muistaakseni koskaan ollut, että mietittäisiin, mitä mahdollista haittaa siitä voi kouluille olla. Jos joku haluaa tätä avata, olen iloinen.

Valtuutettu Ojala

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Tämä on todella hankala asia minun mielestäni. Tässä on ehkä nyt juuri se, että tämä tilanne on ryöstäytynyt kokonaan hallinnasta. Valmiste-

14.11.2012

lutyö on ollut huonoa, koska me olemme todella saaneet, ja nyt ihmettelen kyllä, että täällä opetuslautakunnan puheenjohtaja ei ole saanut viestejä. Ainakin kaupunginhallituksen jäsenet olemme saaneet todella paljon viestejä perheiltä, jotka edelleen ovat sitä mieltä, että tämä valmistelutyö on ollut huonoa. Olen pahoillani. Olisi varmaan hyvä, jos meillä olisi ollut apulaiskaupunginjohtaja Viljanen silloin alun perin, koska nyt niitä perusteita ja hyötyjä, mitä tästä markkinoidaan, ei suinkaan ole tuotu tämän valmisteluprosessin aikana esille vaan on nimenomaan annettu ymmärtää, että kysymys on tavallaan eräänlaisesta saneerauksesta, että laitetaan yhteen ja saadaan säästöjä. Tyypillistä tällaista kouluverkon uudistamista, että saadaan säästöjä aikaiseksi. Se on se vaikutelma, mikä vanhemmille on tullut, ja sitten myös epätietoisuutta siitä, mitä nämä ruotsinkielisen jaoston päätökset ovat olleet. Esimerkiksi musiikkia koskevat päätökset jäisivät joka tapauksessa voimaan, teemme me täällä minkä päätöksen tahansa. Nämäkään eivät ole olleet selviä tästä syystä. Koska kerta kaikkiaan nyt tilanne on niin tulehtunut ja koska olemme yleensä tottuneet siihen, että silloin kun on ruotsinkielistä opetusta tai ruotsinkielistä palvelujärjestelmää koskevia asioita, siellä ollaan hyvinkin yksituumaisesti, tämä on kyllä herättänyt... Enkä puhu pelkästään RKP:läisistä vanhemmista tai opiskelijoista vaan kaikkien puolueiden varmaan edustajat ovat todella sekavassa tilassa, mitä tällä uudistuksella haetaan, ja siksi olisi hyvä se palauttaa nyt.

Ledamoten Thors

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät ystävät.

Se myös varmaan sekaannusta lisää, valtuutettu Ojala, että nyt päätös, joka on tässä, mainitaan vain, että 2–3 hallinnollista päätöstä. Itse jaosto esitti edelleen lautakunnalle ja meille muille samalla tämän osoitteen. Tämä on yksi asia, joka nyt varmaan on, että me olemme vähän sellaisessa muna ja kana -tilanteessa: jaosto on esittänyt meille toista mukaan lukien nämä osoitteet, ja nyt tässä on tällainen. Se on vähän mielenkiintoista. Yksi pieni yksityiskohta. Sitten mitä tulee Nuorisoasiainkeskuksen ja Sandelsin kokonaisuuteen, Nuorisoasiainkeskus lausunnossaan oli huolissaan siitä, että heillä ei ole mahdollisuutta toimia vastaavalla tavalla, koska yläaste muuttaa sieltä pois. Joten valtuutettu Braxille tällainen viesti: Me tiedämme, että on tullut muualtakin tälle yläasteelle, jossa on musiikkipainotteista, on tullut ympäri pääkaupunkiseutua oppilaita. Se on syy, miksi ollaan myös erityisen huolissaan siitä asiasta.

14.11.2012

Valtuutettu Lipponen

Arvoisa puheenjohtaja.

Nyt on kyllä ihan pakko käyttää puheenvuoro, koska muutamia vuosia sitten, itse asiassa aika kauan aikaa sitten, olin juuri huolestunut siitä, että oppilasmäärät alkavat laskea ruotsinkielisissä kouluissa. Silloin kylä tuli todella kylmää kyytiä. Täällä RKP:n taholta ei oltu ollenkaan huolissaan siitä, mitkä ovat tulevaisuudessa oppilasmäärät kouluissa ja joudutaanko tällaisten ikävien asioiden äärelle. Silloin ehdotin, että näihin ruotsinkielisiin kouluihin otetaan järjestelmällisesti suomenkielisiä luokkia, joita ryhdytään ruotsinkielisten opettajien kautta kouluttamaan täysin ruotsinkielisiksi. Tämä ei silloin valitettavasti sopinut, mutta toivottavasti nyt alkaa löytyä halua ratkaista näitä oppilasmääräkysymyksiä myös ihan uudella tavalla, koska varmasti on halukkuutta suomenkielisessä väestössä siirtyä ruotsinkieliseen kouluun ja sitä kautta saada oikein hyvä kahden kielen hallinta. Uudenlaisia ratkaisuja näihin vaikeisiin ongelmiin kaivataan.

Ledamoten Wallgren

Arvoisa valtuusto.

On mielenkiintoista, että apulaiskaupunginjohtaja Viljanen tuo tähän keskusteluun hyvin tärkeitä faktoja. Nähdäkseni kuulosti olevan rationaalisia ennusteita siitä, mitä tämä uudistus voi tarkoittaa oppilaiden valintamahdollisuuksille, opettajien mahdollisuuksille saada mielenkiintoisia virkoja ja muille keskeisille asioille. Mutta on jotenkin outoa, että jos tällaista fakta-aineistoa ja rationaalisia arvioita on tehty, miksi niitä ei ole tehty siinä muodossa, että ne on esitetty kirjallisesti jaostolle ja lautakunnalle, kaupunginhallitukselle ja valtuustolle, jolloin tämä fakta-aineisto ja nämä arviot olisivat voineet olla ennen valtuustokäsittelyä avoimen, kriittisen, asiallisen arvioinnin kohteena ja olisivat voineet johtaa esimerkiksi minun kohdallani tämän asian toiseen arvioon kuin mihin olen nyt päätymässä. On mielestäni hyvin hienoa, että nämä asiat tulevat nyt esille, mutta ne tulevat liian myöhään sen kannalta, että täällä voisimme tehdä rationaalisen päätöksen. Emme me tässä voi yhtäkkiä lonkalta, kun asiat eivät ole aineistossa jaettuna ja asiat eivät ole olleet jaoston, lautakunnan ja kaupunginhallituksen tiedossa. Emme me nyt voi yhtäkkiä sanoa, että haa, tilanne onkin muuttunut ja nyt pitää tehdä tämä päätös, vaan kyllä näille asioille pitää antaa mahdollisuus tulla arvioituksi asiantuntevissa elimissä.

14.11.2012

Samoin huomautan siitä, että kun Viljanen sanoi, että Sandelsille ei tarkoita se mitään, mielestäni tämä on yllättävä väite. Useimmat ihmiset, jotka tuntevat Sandelsin toiminnan hyvin, eivät ole olleet tästä asiasta samaa mieltä.

Kolmanneksi Tuija Braxin kysymykseen: Päätös on tehty näitten muskariluokkien siirtämisestä. Tämä päätös on sellainen, joka luultavasti joudutaan perumaan, jos uuden valmistelun perusteella tehdään toisenlaisia ratkaisuja kuin nyt olisi tehty.

Kiitos.

Ledamoten Thors

Värderade ordförande.

Ledamot Lipponen talade om att antalet elever minskar. Nu är egentligen en av orsakerna till att hela den här diskussionen har startat de facto, enligt det jag har uppfattat, att elever i dagvården ökar.

Meillä on se iloinen ongelma, että päivähoidossa ja ala-asteella ruotsinkieliset lapset ovat lisääntyneet. Yritin näyttää tällaisen kuvan mm. vain ennusteesta ruotsinkielisiksi rekisteröidyistä pienokaisista, joka kasvaa, ja on ollut selvää, että tässä valmisteluaineistossakin todetaan, että Minervaskolaniin pitää yksi päiväkoto lisätä. Tämä on se yksi todellinen peruste, miksi tätä uudistusta tehdään, ja se on iloinen uutinen, mutta se ei poista sitä, että meidän pitää muilla tavoin tehdä enemmän, jotta ne, jotka haluavat intensiivisesti muunkielisesti opiskella ruotsinkielisestä, saisivat sen mahdollisuuden. Siksi puhuin mm., että pitää saada kielikylpyjä ja pitää saada tämä toimimaan. Varhaiskasvatustarvian ja opetusviraston yhteistyö näissä asioissa pitäisi parantua.

Valtuutettu Brax

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen päätenyt saamieni vastausten perusteella kannattamaan palauttamista, jos apulaiskaupunginjohtaja sanoi, että hän ei tiedä, mitä tapahtuu. Kun kuuntelin valtuutettuja Wallgren ja Thors, ajattelin, että siinä tapauksessa on hyvä selvittää, onko mahdollista, että tästä seuraa se, että Sandels-kokonaisuus vielä voidaan palauttaa. Toisaalta saat-taa hyvinkin olla, että ne tärkeät perusteet, joita apulaiskaupunginjohtaja toi esiin tämän uudistuksen puolesta, sen jälkeenkin lopulta voittavat.

14.11.2012

Ne olivat erittäin hyviä perusteluita monet niistä. Mutta Sandels-kokonaisuuden hajottaminen yläasteikäisiltä on mielestäni sellainen asia, jota pitää vielä kerran tutkia, voitaisiinko se estää.

Valtuutettu Virkkunen

Kiitos, puheenjohtaja.

Olin oikeastaan tässä kohtaa... Ajatus varmaan nyt katkesi, mutta odottakaas nyt hetkinen.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Tämä on kolmanneksi viimeinen kokous. Koetan nyt vielä skarpata. Olin sanomassa jotakin. Ehkä odotan pienen hetken ja otan uuden puheenvuoron.

Ledamoten Zilliacus-Tikkanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen seurannut tätä keskustelua jo pitkään julkisuudessa ja täällä ja ihmettelen sitä. Tämä on ollut todella repivä keskustelu johtuen siitä, että osapuolet, varsinkin hyvin aktiivit vanhemmat, eivät yhtään kuuntele argumenttia, miksi tätä tarvitaan. Minusta tämä on johtanut suureen epävarmuuteen koulussa, ja minusta se on suuri palvelus, että tätä nyt päätettäisiin.

Kiitos.

Valtuutettu Virkkunen

Kiitos, puheenjohtaja.

Löysin itseni. Olin puhumassa siitä, että apulaiskaupunginjohtaja Viljanen on mielestäni hyvin täällä selvittänyt sen, mitkä ovat perustelut sille, minkä takia päätös näistä hallinnollisista yhdistämisistä olisi hyvä tehdä. Minun kokemukseni nyt melkein 4 vuotta opetuslautakunnassa on se, että opetusvirastolla ei ole ollut mitenkään hirveän hyvät perinteet siinä, että he avoimesti tiedottaisivat kaupunkilaisille tai edes itse opetuslautakunnalle siitä, mitä on valmisteilla, mitä ollaan tekemässä ja mitkä ovat sille perustelut.

14.11.2012

Toivoisinkin, että nyt kun apulaiskaupunginjohtaja Viljanen on aloittanut hommansa ja päässyt siihen sisään, hän voisi ensi kaudella keskittyä kaiken muun ohella myös siihen, että tiedottamista asioista ja niitten perusteluista parannettaisiin, koska silloin ehkä tällaiset valtavat kansanliikkeet, joissa ei välttämättä ole tiedetty ihan kaikkia hyviä puolia, jäisivät väliin. En mitenkään tässä halua väheksyä sitä kansanliikettä, joka on noussut puolustamaan perinteisten koulujen säilymistä sellaisenaan, mutta silloin kun jotain muutoksia tehdään, joskus niille on ihan oikeita perusteluita, ja jos niitä perusteluita ei tehdä kaupungin taholta kuntalaisille selviksi, ei ole ihme, että tulee sanomista.

Se oli sitten tässä. Kiitos.

Ledamoten Wallgren

Bästa ordförande.

Jag måste ånå gripa på en punkt. Här ges en sådan bild att de människor som engagerar sig i den här skolreformen som frivilligarbete, föreläsare, lärare, direktioner och andra, att de här människorna har i huvudsak varit en protesterörelse. Jag använder själv den beteckningen, jag ber om ursäkt för det. Faktum är att många av de aktivister som har deltagit i debatten också har satt mycket tid på att ta fram nya förslag, andra förslag, sätta ? argument, ta reda på i vilken slags av beredning vi kunde gå vidare och de har kommit med förslag om vilka ? om borde utredas närmare. Så det är inte frågan om enbart en protesterörelse, utan det är frågan om en mycket konstruktiv rörelse med konkreta förslag, så att jag hoppas att fullmäktige kan visa respekt för den här uto-mordentliga medborgaraktiviteten som vi har sett kring det här ärendet.

Ledamoten Thors

Niin kuin keskustelussa jo ilmeni, huolta kannetaan Sandelskokonaisuudesta, ja siksi esitän seuraavan ponnen:

Stadsfullmäktige följer noggrant med att Musik- och kulturskolan Sandels verksamhet kan fortsätta och att ungdomsgårdens verksamhet tryggas.

Samalla kuitenkin kehotan myös opetuslautakuntaa ja jaostoa katsomaan, mitkä ovat edellytykset, että todella toimitaan vain hallinnollinen yhdistäminen, koska käsittääkseni nyt jaoston ja lautakunnan on uudel-

14.11.2012

leen katsottava, missä toimipaikoissa koulut toimivat. Opetuslautakunnan esitys kaupunginhallitukselle sisälsi näissä kohdissa tämän asian. Kysyisin apulaiskaupunginjohtaja Viljaselta, milloin on tarkoitus, että tämä asia viedään uudestaan jaostoon. Teen tämän ponsiesityksen ja toivon, että joku kannattaa.

Valtuutettu Modig

Ärade ordförande. Jag är lite ute som ledamot Virkkunen här. Jag vet inte behöver man liksom på nytt stöda de här, men om det i så fall är så, så då stöder jag Astrid Thors kläm.

Ledamoten Wallgren

Bästa ordförande.

Jag ? för att få stöda Astrid Thors utomordentliga kläm.

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Minerva Krohn
puheenjohtaja
ordförande

Antti Peltonen
päättövalmisteluyksikön päällikkö
chef beslutsberedningsenheten

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Silvia Modig
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot

Seppo Kanerva
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot